

ความรู้ความเข้าใจของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตภาคเหนือ
ต่อมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่องภาษีเงินได้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ธันวาคม 2557

ความรู้ความเข้าใจของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตภาคเหนือ
ต่อมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่องภาษีเงินได้

การค้นคว้าแบบอิสระนี้เสนอต่อมหาวิทยาลัยเชียงใหม่เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ธันวาคม 2557

ความรู้ความเข้าใจของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตภาคเหนือ
ต่อมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่องภาษีเงินได้

จาริยา ไชยา

การค้นคว้าแบบอิสระนี้ได้รับการพิจารณาอนุมัติให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต

คณะกรรมการสอบ

อาจารย์ที่ปรึกษา

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ชูศรี เที้ยศิริเพชร)

.....
(รองศาสตราจารย์สุวรรณา เลาะห์วิสุทธิ)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์สุวรรณา เลาะห์วิสุทธิ)

.....กรรมการ
(ดร.จรี วิจิตรนบดี)

25 ธันวาคม 2557

© ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าแบบอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความอนุเคราะห์อย่างสูงยิ่งของ รองศาสตราจารย์ สุวรรณ เล่าหะวิสุทธิ อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระที่กรุณาให้คำแนะนำให้คำปรึกษา ตลอดจนให้ความช่วยเหลือแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ เพื่อให้การค้นคว้าแบบอิสระฉบับนี้มีความสมบูรณ์ รวมถึง รองศาสตราจารย์ชูศรี เที้ยศิริเพชร ประธานกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ และ ดร.จุรี วิชิตชนบดี กรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชารวมถึงผู้เขียน ตำราเอกสาร บทความ ต่างๆที่ผู้ศึกษาได้ศึกษาค้นคว้าและได้นำมาอ้างอิงในการค้นคว้าแบบอิสระครั้งนี้และขอขอบพระคุณ ผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านที่ให้ความร่วมมือซึ่งทำให้การค้นคว้าแบบอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ ด้วยดี

สุดท้ายนี้ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณบิดามารดาที่คอยเป็นกำลังใจตลอดระยะเวลาที่ได้ศึกษา หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิตคุณค่าอันพึงมีจากการค้นคว้าแบบอิสระฉบับนี้ผู้ศึกษาขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดามารดาครูอาจารย์ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จาริยา ไชยา
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

หัวข้อการค้นคว้าแบบอิสระ	ความรู้ความเข้าใจของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตภาคเหนือต่อมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 12 เรื่องภาษีเงินได้
ผู้เขียน	นางสาวจาริยา ไชยา
ปริญญา	บัญชีมหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์สุวรรณา เลาหะวิสุทธี

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตภาคเหนือต่อมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 12 เรื่องภาษีเงินได้ เก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ โดยใช้แบบสอบถามเพื่อทำการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตภาคเหนือ จำนวน 77 ราย และนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์ และนำเสนอข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา โดยใช้ความถี่และร้อยละสรุปได้ดังนี้

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจโดยรวมเฉลี่ยอยู่ในลำดับน้อย โดยมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขอบเขตและคำนิยามในระดับมาก รองลงมา มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับรู้สินทรัพย์ และหนี้สินภาษีเงินได้ ร้อยต่อบัญชีในระดับปานกลาง มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับฐานภาษี การรับรู้สินทรัพย์ และหนี้สินภาษีเงินได้ในงวดปัจจุบันในระดับน้อย และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดมูลค่า รวมถึงการแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูลในระดับน้อยที่สุด

ทั้งนี้ ความรู้ความเข้าใจของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามจำนวนลูกค้าที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปี พบว่า ขนาดลูกค้าที่มากกว่า 150 ราย มีความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลาง ในขณะที่ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีขนาดลูกค้าไม่เกิน 150 ราย มีความรู้ความเข้าใจในระดับน้อย

ส่วนความรู้ความเข้าใจของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานในการรับงานสอบบัญชี พบว่า ผู้ที่มีประสบการณ์มากกว่า 20 ปี ขึ้นไป มีความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลาง ในขณะที่ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 20 ปี มีความรู้ความเข้าใจในระดับน้อย

Independent Study Title Knowledge and Understanding of Certified Public Accountants in the Northern Region Towards Thai Accounting Standard No. 12: Income Taxes

Author Miss Jariya Chaiya

Degree Master of Accounting

Advisor Assoc.Prof. Suvanna Laohavisudhi

Abstract

The objective of this study aimed at analyzing knowledge and understanding of certified public accountants in the northern region towards Thai accounting standard No. 12: income taxes. Primary data were collected by questionnaires asking 77 samples who were northern region certified public accountants. Data collected were analyzed and presented with descriptive statistics; frequency and percentage. It can be concluded as follows.

Questionnaire respondents had total knowledge and understanding at low level. They had knowledge and understanding towards: scope and definitions at high level; deferred tax assets and liabilities recognition at medium level; tax base, current tax assets and liabilities for the current period at low level. They had the least level of knowledge and understanding towards measurement, presentation and disclosure.

Divided knowledge and understanding of respondents according to the number of average clients per year of auditing services, it was found that, questionnaire respondents who had more than 150 clients had knowledge and understanding at medium level, while respondents with less than 150 clients had knowledge and understanding at low level.

Divided knowledge and understanding of respondents according to work experiences, it was found that, respondents who had more than 20 years of experiences had knowledge and understanding at medium level, while less more than 20 years of experiences respondents had knowledge and understandings at low level.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ค
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ณ
บทที่ 1 บทนำ	1
หลักการและเหตุผล	1
วัตถุประสงค์	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
นิยามศัพท์	3
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	4
แนวคิด และทฤษฎี	4
วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	13
บทที่ 3 ระเบียบวิธีการศึกษา	17
ขอบเขตการศึกษา	17
การเก็บรวบรวมข้อมูล	18
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	18
การวิเคราะห์ข้อมูล	19
บทที่ 4 ผลการศึกษา	21
ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	21
ส่วนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตภาคเหนือ	23
2.1. ความรู้ความเข้าใจของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตภาคเหนือต่อ	43
มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 12 เรื่องภาษีเงินได้ จำแนกตามจำนวนลูกค้า	
ที่ได้รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปี	

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2.2. ความรู้ความเข้าใจของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตภาคเหนือต่อ มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 12 เรื่องภาษีเงินได้ จำแนกตามประสบการณ์ ในการรับงานตรวจสอบบัญชี	72
ส่วนที่ 3 ความคิดเห็น ปัญหาและข้อเสนอแนะ	101
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล ข้อค้นพบ และข้อเสนอแนะ	103
สรุปผลการศึกษา	103
อภิปรายผลการศึกษา	105
ข้อค้นพบ	106
ข้อเสนอแนะ	107
เอกสารอ้างอิง	109
ภาคผนวก	111
ประวัติผู้เขียน	117

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ	23
ตาราง 2 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ	23
ตาราง 3 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษา	24
ตาราง 4 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามจำนวนลูกค้าที่รับ ตรวจบัญชีเฉลี่ยต่อปี	24
ตาราง 5 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประสบการณ์ใน การรับสอบบัญชี	25
ตาราง 6 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามลักษณะกิจการที่ ได้รับงานตรวจสอบบัญชี	25
ตาราง 7 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการตรวจสอบ กิจการ ที่มีการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่อง ภาษีเงินได้	26
ตาราง 8 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามความคิดเห็นว่า กิจการ NPAEs เหมาะสมที่จะเลือกปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่อง ภาษีเงินได้	26
ตาราง 9 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกการเข้ารับการอบรม เกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่อง ภาษีเงินได้	27
ตาราง 10 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามความคิดเห็นการ ปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่อง ภาษีเงินได้ จะสามารถสะท้อนถึง ข้อมูลทางการเงินได้ดี	27
ตาราง 11 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับขอบเขตและคำนิยาม	28
ตาราง 12 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับฐานภาษี	30

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
ตาราง 13	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบัน	32
ตาราง 14	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชี	33
ตาราง 15	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดมูลค่า	36
ตาราง 16	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูล	38
ตาราง 17	แสดงสรุปจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับความรู้ความเข้าใจของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตภาคเหนือต่อมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่องภาษีเงินได้	40
ตาราง 18	แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขอบเขตและคำนิยาม และจำนวนลูกค้ำที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปี	43
ตาราง 19	แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับฐานภาษี และจำนวนลูกค้ำที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปี	47
ตาราง 20	แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบัน และจำนวนจำนวนลูกค้ำที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปี	51
ตาราง 21	แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชีและจำนวนลูกค้ำที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปี	54
ตาราง 22	แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดมูลค่า และจำนวนลูกค้ำที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปี	60

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตาราง 23 แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการ การแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูล และจำนวนลูกค้าที่รับตรวจสอบบัญชี เฉลี่ยต่อปี	65
ตาราง 24 แสดงค่าเฉลี่ยร้อยละและระดับความรู้ความเข้าใจโดยรวมของผู้ตอบ แบบสอบถามจำแนกตามความรู้ความเข้าใจของผู้สอบบัญชีในเขตภาคเหนือ ต่อ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่อง ภาษีเงินได้ และจำนวนลูกค้าที่รับตรวจสอบ บัญชีเฉลี่ยต่อปี	69
ตาราง 25 แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ ขอบเขตและคำนิยาม และประสบการณ์ในการทำงานในการรับสอบบัญชี	72
ตาราง 26 แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับฐาน ภาษี และประสบการณ์ในการทำงานในการรับสอบบัญชี	76
ตาราง 27 แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการ รับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบัน และประสบการณ์ในการ ทำงานในการรับสอบบัญชี	79
ตาราง 28 แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการ รับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอดัดบัญชี และประสบการณ์ในการทำงาน ในการรับสอบบัญชี	82
ตาราง 29 แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการ วัดมูลค่า และประสบการณ์ในการทำงานในการรับสอบบัญชี	87
ตาราง 30 แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการ แสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูล และประสบการณ์ในการทำงานในการรับ สอบบัญชี	91
ตาราง 31 แสดงค่าเฉลี่ยร้อยละและระดับความรู้ความเข้าใจโดยรวมของผู้ตอบ แบบสอบถามจำแนกตามความรู้ความเข้าใจของผู้สอบบัญชีในเขตภาคเหนือ ต่อ มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่อง ภาษีเงินได้ และจำนวนลูกค้าที่รับตรวจสอบ บัญชีเฉลี่ยต่อปี	95

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตาราง 32 สรุปประเด็นความรู้ความเข้าใจต่อมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่องภาษีเงินได้ ที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจสูงสุด 10 อันดับแรก	98
ตาราง 33 สรุปประเด็นความรู้ความเข้าใจต่อมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่องภาษีเงินได้ ที่ผู้ตอบแบบสอบถามไม่มีความรู้ความเข้าใจสูงสุด 10 อันดับแรก	99
ตาราง 34 แสดงร้อยละของข้อมูลปัญหาการตรวจสอบกิจการเกี่ยวกับการปฏิบัติตาม มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่องภาษีเงินได้	101

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

บทที่ 1

บทนำ

มาตรฐานการบัญชีไทย (Thai Accounting Standard: TAS) ได้มีการเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงมาตรฐานอย่างต่อเนื่อง เพื่อในการพัฒนามาตรฐานการบัญชีไทยให้เป็นสากล มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 12 เรื่อง ภาษีเงินได้เป็นมาตรฐานที่ได้ออกประกาศเมื่อวันที่ 9 เมษายน 2553 และมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 1 มกราคม 2556 โดยสอดคล้องกับมาตรฐานรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (International Financial Reporting Standards: IFRS) มาตรฐานฉบับนี้ใช้สำหรับสำหรับกิจการที่มีส่วนได้เสียในสาธารณะ เพื่อให้การรับรู้รายการเกี่ยวกับค่าภาษีเงินได้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การรับรู้รายการและคำนิยามขององค์ประกอบในงบการเงินที่แม่บทการบัญชีกำหนด ซึ่งเนื้อหาในมาตรฐานฉบับนี้จะกล่าวถึงวิธีการบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้ การรับรู้รายการสินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้ ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี การวัดมูลค่าของภาษีเงินได้ การแสดงรายการสินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้ รวมถึงการแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูลภาษีเงินได้รอตัดบัญชี (สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2557) ทั้งนี้หลักเกณฑ์การคำนวณกำไรสุทธิทางบัญชีเป็นการคำนวณรายได้และค่าใช้จ่ายตามข้อกำหนดตามมาตรฐานการบัญชี ส่วนหลักเกณฑ์การคำนวณกำไรสุทธิทางภาษี เป็นการคำนวณกำไรสุทธิจากรายได้ของกิจการที่กระทำในรอบระยะเวลาทางบัญชีตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ระบุในมาตรา 65 ทวิ และ 65 ตรี ตามประมวลรัษฎากร ดังนั้นจากหลักเกณฑ์ที่แตกต่างกันนี้ ทำให้มีการนำรายได้และค่าใช้จ่ายทางบัญชีที่ไม่เป็นไปตามเงื่อนไขทางภาษีมาปรับปรุงกับกำไรสุทธิทางบัญชีเพื่อให้ได้กำไรสุทธิทางภาษีที่จะใช้เป็นฐานในการคำนวณค่าภาษีเงินได้ของงวดบัญชีที่ต้องชำระหรือพึงชำระให้กรมสรรพากร

พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ.2543 ได้กำหนดให้งบการเงินต้องได้รับการตรวจสอบและรับรองบัญชีจากผู้สอบบัญชีรับอนุญาต โดยในภาคเหนือมีทั้งธุรกิจที่มีส่วนได้เสียในสาธารณะ และธุรกิจที่ไม่มีส่วนได้เสียในสาธารณะ ซึ่งมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่อง ภาษีเงินได้ นี้มีการบังคับใช้สำหรับธุรกิจที่มีส่วนได้เสียในสาธารณะ แต่สำหรับธุรกิจที่ไม่มีส่วนได้เสียในสาธารณะนั้นก็สามารรถนำมาปฏิบัติได้เหมือนกัน ผู้สอบบัญชีเป็นผู้ที่ต้องตรวจสอบว่างบการเงินมีความถูกต้อง และได้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชีหรือไม่ ผู้สอบบัญชีจึงต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 12 เรื่อง ภาษีเงินได้ ซึ่งมีผลใช้บังคับในรอบบัญชีตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2556 เป็นต้นไป ทั้งนี้ภาคเหนือที่ครอบคลุมพื้นที่ 8 จังหวัด มีผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (Certified Public Accountant: CPA)

จำนวนทั้งสิ้น 144 ราย และมีแนวโน้มการขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์, 2557: ออนไลน์) โดยผู้สอบบัญชีเหล่านี้ต้องมีความรู้ทั้งทางด้านบัญชี และทางด้าน ภาษีอากร เพื่อการตรวจสอบความถูกต้องของงบการเงินและรายการบันทึกบัญชีให้ถูกต้องตาม หลักการทางบัญชี และนำกำไรสุทธิทางบัญชีมาปรับปรุงเป็นกำไรสุทธิทางภาษี ซึ่งมีลักษณะที่ แตกต่างกัน

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น ผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจของผู้สอบบัญชีในเขต ภาคเหนือที่มีต่อมาตรฐานดังกล่าวทั้งนี้ในอดีตได้มีผู้ทำการศึกษาเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ และ ความคิดเห็นที่มีต่อร่างมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 56 เรื่องภาษีเงินได้ (2550) กรณีบริษัทมหาชนที่ ไม่ได้จดทะเบียนกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ประภัสสร แสงสีทอง, 2551) ซึ่งเป็นการ เปลี่ยนแปลงจากมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 56 เรื่องการบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้ (2546) จาก การเปลี่ยนแปลงนี้มีผลกระทบต่อความรู้ความเข้าใจอย่างมีนัยสำคัญหรือไม่ ซึ่งเป็นการศึกษาความรู้ความ เข้าใจของผู้ทำบัญชีของบริษัทมหาชนที่มีได้จดทะเบียนกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยแต่ยังไม่ มีการศึกษาความรู้ความเข้าใจของผู้สอบบัญชีในเขตภาคเหนือแต่อย่างใดโดยผลการศึกษาที่ได้นี้ สามารถนำผลของระดับความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 12 เรื่องภาษีเงินได้ ไปใช้เป็น แนวทางในการพัฒนาและอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ของผู้สอบบัญชีที่ขึ้นทะเบียนกับกรมพัฒนาธุรกิจ การค้ากระทรวงพาณิชย์ต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตภาคเหนือต่อมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่องภาษีเงินได้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ทำให้ทราบระดับความรู้ความเข้าใจของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตภาคเหนือต่อมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่องภาษีเงินได้

นิยามศัพท์

ความรู้ความเข้าใจ หมายถึง ความสามารถในการจำ และเข้าใจรายละเอียดของข้อมูลต่างๆ ที่บุคคลได้
สะสมไว้และถ่ายทอดต่อกันมาตลอดจนสามารถที่จะสื่อความหมาย แปลความ ตีความ ขยายความ
หรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ หลังจากที่ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ แล้ว (อักษร
สวัสดิ์ 2542, 26)

มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 12 เรื่องภาษีเงินได้ หมายถึง หลักการบัญชีและวิธีปฏิบัติทางการบัญชีที่
รับรองทั่วไป หรือมาตรฐานการบัญชีที่กำหนดตามกฎหมายว่าด้วยเรื่องภาษีเงินได้ออกโดยสภา
วิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์

ผู้สอบบัญชี หมายถึง ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ที่มีภูมิลำเนาในภาคเหนือที่ได้รับใบอนุญาตประกอบ
วิชาชีพสอบบัญชีจากสภาวิชาชีพบัญชี

The logo of Chiang Mai University is a circular emblem. It features a central figure of an elephant standing on its hind legs, holding a torch aloft in its trunk. The elephant is surrounded by a decorative border. The text "CHIANG MAI UNIVERSITY 1964" is written in a circular path around the central figure. Above the elephant, there is a smaller emblem featuring a sunburst and a book.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาความรู้ความเข้าใจของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตภาคเหนือต่อมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 12 เรื่องภาษีเงินได้ ผู้ศึกษาได้นำแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเป็นแนวทางในการศึกษาซึ่งประกอบด้วย ดังนี้

แนวคิดและทฤษฎี

1.1 ทฤษฎีความรู้ความเข้าใจ (อักษร สวัสดิ์ 2542, 26)

เบนจามิน บลูม (Benjamin S. Bloom) ได้กล่าวในทฤษฎีการเรียนรู้ (Bloom's Taxonomy) ดังนี้

ความรู้ หมายถึง เรื่องที่เกี่ยวกับการระลึกถึงสิ่งเฉพาะวิธีการ และกระบวนการต่างๆ รวมถึงแบบกระบวนการของโครงการวัตถุประสงค์ในด้านความรู้ โดยเน้นในเรื่องของกระบวนการทางจิตวิทยาของความจำอันเป็นกระบวนการที่เชื่อมโยงเกี่ยวกับการจัดระเบียบ และได้แจกแจงรายละเอียดของความรู้แต่ละระดับไว้ดังนี้

1.1.1 ความรู้ (Knowledge) หมายถึง การเรียนรู้ที่เน้นถึงการจำและการระลึกได้ถึงความคิด วัตถุ และปรากฏการณ์ต่างๆ ซึ่งเป็นความจำที่เริ่มจากสิ่งง่ายๆ ที่เป็นอิสระแก่กันไปจนถึงความจำในสิ่งที่ยู่ยากซับซ้อนและมีความสัมพันธ์ระหว่างกัน

1.1.2 ความเข้าใจหรือความคิดรวบยอด (Comprehension) เป็นความสามารถทางสติปัญญาในการขยายความรู้ ความจำให้กว้างออกไปจากเดิมอย่างสมเหตุสมผล การแสดงพฤติกรรมเมื่อเผชิญกับสื่อความหมาย และความสามารถในการแปลความหมาย การสรุปหรือการขยายความสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

1.1.3 การนำไปปรับใช้ (Application) เป็นความสามารถในการนำความรู้ (Knowledge) ความเข้าใจหรือความคิดรวบยอด (Comprehension) ในเรื่องใด ๆ ที่มีอยู่เดิม ไปแก้ไขปัญหาที่แปลกใหม่

ของเรื่องนั้น โดยการใช้ความรู้ต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิธีการกับความคิดรวบยอดมาผสมผสานกับความสามารถในการแปลความหมายการสรุปหรือการขยายความสิ่งนั้น

1.1.4 การวิเคราะห์ (Analysis) เป็นความสามารถและทักษะที่สูงกว่าความเข้าใจและการนำไปปรับใช้ โดยมีลักษณะเป็นการแยกแยะสิ่งที่จะพิจารณาออกเป็นส่วนย่อยที่มีความสัมพันธ์กัน รวมทั้งการสืบค้นความสัมพันธ์ของส่วนต่างๆ เพื่อดูว่าส่วนประกอบปลีกย่อยนั้นสามารถเข้ากันได้หรือไม่อันจะช่วยให้เกิดความเข้าใจต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดอย่างแท้จริง

1.1.5 การสังเคราะห์ (Synthesis) เป็นความสามารถในการรวบรวมส่วนประกอบย่อยๆ หรือส่วนใหญ่อยุ่เข้าด้วยกันเพื่อให้เป็นเรื่องราวอันหนึ่งอันเดียวกับการสังเคราะห์จะมีลักษณะของการเป็นกระบวนการรวบรวมเนื้อหาสาระของเรื่องต่างๆ เข้าไว้ด้วยกัน เพื่อสร้างรูปแบบหรือโครงสร้างที่ยังไม่ชัดเจนขึ้นมาก่อนอันเป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยความคิดสร้างสรรค์ภายในขอบเขตของสิ่งที่กำหนดให้

1.1.6 การประเมินผล (Evaluation) เป็นความสามารถในการตัดสินใจเกี่ยวกับความคิด ค่านิยม ผลงาน คำตอบ วิธีการ และเนื้อหาสาระเพื่อวัตถุประสงค์บางอย่างโดยมีการกำหนดเกณฑ์ (Criteria) เป็นฐานในการพิจารณาตัดสินใจ การประเมินผลจัดได้ว่าเป็นขั้นตอนที่สูงสุดของพุทธิลักษณะ (Characteristics of cognitive domain) ที่ต้องใช้ความรู้ความเข้าใจ การนำไปปรับใช้การวิเคราะห์ และการสังเคราะห์เข้ามาพิจารณาประกอบกันเพื่อทำการประเมินผลสิ่งหนึ่งสิ่งใด

โดยสรุปความหมายได้ว่า ความรู้ความเข้าใจ หมายถึง ความสามารถในการจำเข้าใจรายละเอียดของข้อมูลต่างๆ ที่บุคคลได้สะสมไว้และถ่ายทอดต่อกันมาตลอดจนสามารถที่จะสื่อความหมาย แปลความ ตีความ ขยายความ หรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ หลังจากได้รับข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ แล้ว

1.2 แนวคิดเกี่ยวกับภาษีเงินได้ตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่อง ภาษีเงินได้

ตามที่สภาวิชาชีพบัญชีจัดทำมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 12 เรื่อง ภาษีเงินได้ในปี 2555 (สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2555) มีมติให้ถือปฏิบัติกับงบการเงินสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีเริ่ม

ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2556 เป็นต้นไปนั้น หลายบริษัทตัดสินใจเลือกนำมาตรฐานการบัญชีฉบับดังกล่าวมาถือปฏิบัติก่อนกำหนด การเลือกนำมาตรฐานการบัญชีมาใช้ก่อนกำหนดก่อให้เกิดการรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอดักบัญชีสำหรับหลายกิจการจำนวนมาก ที่ช่วยให้ภาษีเงินได้ที่ต้องรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในกำไรขาดทุนลดลง และสำหรับบางกิจการที่มีหนี้สินภาษีเงินได้จำนวนมากที่ต้องรับรู้จะต้องรับรู้ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้สูงขึ้นในช่วงเวลาที่ผ่านมาซึ่งเป็นบัญชีที่ใช้ปรับปรุงส่วนแตกต่างที่เกิดจากความไม่สอดคล้องกันระหว่างหลักเกณฑ์ทางภาษีกับหลักการทางบัญชี ซึ่งผลแตกต่างที่เกิดขึ้นนี้แบ่งได้เป็น 2 ประเภทคือ ผลแตกต่างถาวร (Permanent difference) คือ ผลแตกต่างที่ไม่ได้เกิดจากการรับรู้ในงวดที่แตกต่างกันระหว่างหลักเกณฑ์ทางภาษีกับหลักการทางบัญชี และผลแตกต่างชั่วคราว (Temporary difference) คือ ผลแตกต่างที่เกิดจากการรับรู้ในงวดที่แตกต่างกันระหว่างหลักเกณฑ์ทางภาษีกับหลักการทางบัญชี

สำหรับมาตรฐานฉบับนี้มีสาระสำคัญครอบคลุมในหัวข้อต่างๆดังต่อไปนี้ (สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2555)

1.2.1 ฐานภาษีของสินทรัพย์ หมายถึง มูลค่าของสินทรัพย์ที่กฎหมายภาษีอากรยอมให้นำไปหักเป็นค่าใช้จ่ายทางภาษีจากมูลค่าประโยชน์เชิงเศรษฐกิจที่ต้องเสียภาษีเมื่อกิจการได้รับประโยชน์จากมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้น แต่หากประโยชน์เชิงเศรษฐกิจที่ได้รับไม่ต้องเสียภาษีเงินได้ฐานภาษีของสินทรัพย์จะเท่ากับมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้น

ฐานภาษีของหนี้สิน หมายถึง มูลค่าตามบัญชีของหนี้สินหักด้วยมูลค่าของหนี้สินที่กฎหมายภาษีอากรยอมให้นำไปหักเป็นค่าใช้จ่ายได้ในอนาคต ในกรณีของรายได้รับล่วงหน้า ฐานภาษีของหนี้สินคือมูลค่าตามบัญชีหักด้วยจำนวนรายได้ที่ไม่ต้องนำไปเสียภาษีในอนาคต

1.2.2 การรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้และสินทรัพย์ภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบัน ภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันสำหรับงวดปัจจุบันและงวดที่ผ่านมาที่ยังไม่ได้จ่ายชำระต้องรับรู้เป็นหนี้สิน แต่หากจำนวนภาษีที่ได้ชำระไปแล้วในงวดปัจจุบันและงวดที่ผ่านมามากกว่าภาษีที่ต้องชำระสำหรับงวดนั้นๆ ให้รับรู้ส่วนเกินนั้นเป็นสินทรัพย์เมื่อกิจการนำขาดทุนทางภาษีไปใช้เพื่อลดภาษีเงินได้ปัจจุบันของงวดก่อน กิจการควรรับรู้ประโยชน์ทางภาษีดังกล่าวเป็นสินทรัพย์ในงวดที่ขาดทุนทางภาษีนั้นเกิดขึ้น

เนื่องจากมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่ากิจการจะได้รับประโยชน์จากสินทรัพย์ดังกล่าว และผลประโยชน์นั้นสามารถวัดมูลค่าได้อย่างน่าเชื่อถือ

1.2.3 การรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีและสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

1) พิจารณาจากรายการปรับปรุงกำไรทางบัญชีให้เป็นกำไร (ขาดทุน) ทางภาษีเพื่อหาผลต่างที่เกิดจากรายการปรับปรุง กำไรทางบัญชี เป็นกำไร (ขาดทุน) ทางภาษี โดยเลือกเฉพาะรายการที่มีผลกระทบต่อค่าภาษีเงินในงวดอนาคต หรือที่จะมีการกลับรายการในอนาคต เกิดผลกระทบต่อมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์และหนี้สิน เช่น รายการปรับปรุงหนี้สงสัยจะสูญ

2) พิจารณาข้อมูลจากงบการเงินและหมายเหตุประกอบงบการเงิน เพื่อหาผลต่างชั่วคราวจากรายการสินทรัพย์และหนี้สินในงบดุลบางรายการที่ราคาตามบัญชีถูกปรับด้วยรายการที่เกี่ยวข้องที่ได้รับรู้ไปยังส่วนของผู้ถือหุ้น จึงไม่กระทบกับกำไร (ขาดทุน) ทางภาษี และ ค่าภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบัน แต่ทำให้มูลค่าตามบัญชีต่างไปจากฐานภาษี

3) หาผลรวมของผลต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษี และผลรวมของผลต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีคูณกับอัตราภาษีเงินได้ เพื่อให้ได้จำนวนที่จะนำไปรับรู้รายการหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี และสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี พร้อมกับการรับรู้รายการค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี และรายได้ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี รวมทั้งรายการส่วนเกินทุน - ปรับมูลค่าสินทรัพย์ (ถ้ามี)

1.2.4 ผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษีและผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษี กิจการต้องรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีซึ่งเกิดจากผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษีทุกรายการ ยกเว้นกรณีที่หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีนั้นเกิดจากการรับรู้ค่าความนิยมเมื่อเริ่มแรกหรือการรับรู้เมื่อเริ่มแรกซึ่งสินทรัพย์และหนี้สินที่เกิดจากรายการ ไม่ใช่การรวมธุรกิจ และไม่ส่งผลกระทบต่อกำไรทางบัญชีและกำไร (ขาดทุน) ทางภาษี ณ วันที่เกิดรายการนั้น

1) หลักการพื้นฐานของการรับรู้หนี้สิน คือ กิจการจะต้องสูญเสียทรัพยากรในรูปของประโยชน์เชิงเศรษฐกิจไปเพื่อชำระหนี้สินในงวดอนาคต มูลค่าบางส่วนหรือทั้งหมดของทรัพยากรที่เสียไปนั้นอาจนำไปหักเป็นค่าใช้จ่ายในการคำนวณกำไรทางภาษีของงวดบัญชีหลังจากงวดที่รับรู้

หนี้สินนั้นได้ในกรณีนี้จะเกิดผลแตกต่างชั่วคราวระหว่างมูลค่าตามบัญชีของหนี้สินกับฐานภาษีของหนี้สินขึ้น ซึ่งจะทำให้เกิดสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเป็นจำนวนเท่ากับภาษีเงินได้ที่กิจการจะได้รับคืนในอนาคตเมื่อส่วนของหนี้สินนั้นสามารถนำไปหักจากกำไรทางภาษีได้ ในทำนองเดียวกัน หากมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์มีน้อยกว่าฐานภาษี ผลแตกต่างจะทำให้เกิดสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี เป็นจำนวนเท่ากับภาษีเงินได้ที่กิจการจะได้รับคืนในอนาคต

2) การกลับรายการของผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีจะมีผลทำให้กำไรทางภาษีสำหรับงวดอนาคตลดลง อย่างไรก็ตามกิจการจะได้รับผลประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในรูปของภาษีเงินได้ที่จ่ายลดลงก็ต่อเมื่อกิจการมีกำไรทางภาษีมากเพียงพอที่จะนำรายการนั้นมาหักได้ ดังนั้นกิจการจะรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี ก็ต่อเมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่ากิจการจะมีกำไรทางภาษีเพียงพอที่จะนำผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีมาหักได้มีความเป็นไปได้ว่ากิจการจะมีกำไรทางภาษีเพียงพอที่จะใช้ผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีได้ก็ต่อเมื่อกิจการมีผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษี และมีหน่วยงานจัดเก็บภาษีเดียวกัน และหน่วยภาษีเดียวกันซึ่งมีจำนวนที่เพียงพอ และคาดว่าจะเกิดการกลับรายการ

1.2.5 ขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้หรือเครดิตภาษีที่ยังไม่ได้ใช้ กิจการจะรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสำหรับขาดทุนทางภาษีหรือเครดิตภาษีที่ยังไม่ได้ใช้เท่าที่มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่ากิจการจะมีกำไรทางภาษีในอนาคตเพียงพอที่จะนำผลขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้หรือเครดิตภาษีที่ยังไม่ได้ใช้ดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ได้ หลักเกณฑ์ที่ใช้ในการรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี ซึ่งเกิดจากผลขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้และเครดิตภาษีที่ยังไม่ได้ใช้เป็นหลักเกณฑ์เดียวกันกับที่ใช้ในการรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีซึ่งเกิดขึ้นจากผลแตกต่างชั่วคราวที่นำไปหักภาษี แต่ทั้งนี้การที่กิจการมีผลขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้เป็นหลักฐานสำคัญที่แสดงว่ากิจการอาจจะไม่มีกำไรทางภาษีในอนาคต ดังนั้นหากกิจการมีประวัติการขาดทุนในงวดที่ผ่านมา กิจการจะรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่เกิดจากผลขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้หรือเครดิตภาษีที่ยังไม่ได้ใช้ได้เท่าที่กิจการผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษีเพียงพอ หรือมีหลักฐานที่เชื่อได้ว่ากิจการจะมีกำไรทางภาษีเพียงพอที่จะนำผลขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้ หรือเครดิตภาษีที่ยังไม่ได้ใช้มาใช้ประโยชน์ได้ ในสถานการณ์ข้างต้น กำหนดให้กิจการต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับมูลค่าของสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีและลักษณะของหลักฐานที่ใช้สนับสนุนการรับรู้รายการหากไม่มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่ากิจการจะมีกำไรทางภาษีที่เพียงพอที่จะใช้ประโยชน์

จากขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้หรือเครดิตภาษีที่ยังไม่ได้ใช้ทั้งหมด กิจการไม่ควรรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสำหรับส่วนนั้น

1.2.6 การนำสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่ยังไม่ได้รับรู้มาประเมินใหม่ทุกวันที่สิ้นรอบระยะเวลาที่รายงาน กิจการต้องประเมินสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่ยังไม่ได้รับรู้ใหม่ และกิจการจะรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่ยังไม่ได้รับรู้ นั้น ได้ตามจำนวนที่มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่ากิจการจะมีกำไรทางภาษีในอนาคตที่จะทำให้ได้รับประโยชน์ในอนาคตจากสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีดังกล่าว

1.2.7 เงินลงทุนในบริษัทย่อย สาขา และบริษัทร่วม และส่วนได้เสียในการร่วมค้า กิจการต้องรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสำหรับผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีทุกรายการที่เกิดขึ้นจากเงินลงทุนในบริษัทย่อย สาขา และบริษัทร่วม และส่วนได้เสียในการร่วมค้า ก็ต่อเมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่า จะมีการกลับรายการของผลแตกต่างชั่วคราวในอนาคตอันใกล้ และจะมีกำไรทางภาษีเพียงพอที่จะนำผลแตกต่างชั่วคราวมาใช้ประโยชน์ได้ กิจการต้องรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีของผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษี ทุกรายการที่เกี่ยวข้องกับเงินลงทุนในบริษัทย่อย สาขาและบริษัทร่วม และส่วนได้เสีย ในการร่วมค้า ยกเว้นเมื่อเข้าเงื่อนไขคือบริษัทใหญ่ ผู้ลงทุนหรือผู้ร่วมค้า สามารถควบคุมระยะเวลาในการกลับรายการของผลแตกต่างชั่วคราว และมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่าจะไม่มี การกลับรายการของผลแตกต่างชั่วคราว ในอนาคตอันใกล้

1.2.8 การวัดมูลค่า

1) การรับรู้ภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีกิจการต้องวัดมูลค่าสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีและหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีด้วยอัตราภาษีสำหรับงวดที่กิจการคาดว่าจะได้รับประโยชน์จากสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีหรือ ในงวดที่กิจการคาดว่าจะจ่ายชำระหนี้สินภาษี โดยใช้อัตราภาษี (และกฎหมายภาษีอากร) ที่มีผลบังคับใช้อยู่ หรือที่คาดได้ค่อนข้างแน่ว่าจะมีผลบังคับใช้ภายในสิ้นรอบระยะเวลาที่รายงาน

2) รายการที่รับรู้ในกำไรหรือขาดทุนกิจการต้องรับรู้ภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายและนำไปรวมคำนวณกำไรหรือขาดทุนสุทธิ

สำหรับงวด เว้นแต่ภาษีเงินได้ที่เกิดขึ้นจากรายการใดรายการหนึ่งคือรายการหรือเหตุการณ์ที่กิจการรับรู้นอกกำไรหรือขาดทุน ทั้งในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น หรือโดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นไม่ว่าจะในงวดบัญชีเดียวกันหรือต่างกัน หรือการรวมธุรกิจ หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีและสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีส่วนใหญ่เกิดขึ้นเมื่อกิจการนำรายได้หรือค่าใช้จ่ายไปรวมคำนวณกำไรทางบัญชีในงวดบัญชีหนึ่ง แต่นำไปรวมคำนวณกำไรหรือขาดทุนทางภาษีในงวดที่แตกต่างไป กิจการจึงต้องรับรู้ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่เกิดขึ้นในกำไรหรือขาดทุน

3) รายการที่รับรู้นอกกำไรหรือขาดทุนกิจการต้องบันทึกภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบัน และภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีนอกกำไรหรือขาดทุน หากภาษีที่เกิดขึ้นนั้นเกี่ยวข้องกับรายการที่บันทึกนอกกำไรหรือขาดทุน ไม่ว่าในงวดบัญชีเดียวกันหรือต่างงวดกัน ดังนั้นภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่เกี่ยวข้องกับรายการดังต่อไปนี้ ทั้งที่บันทึกในงวดบัญชีเดียวกันหรือต่างงวดกัน ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น สำหรับรายการที่ต้องบันทึกในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น โดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้น สำหรับรายการที่ต้องบันทึกโดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้น

4) ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่เกิดจากการรวมธุรกิจกิจการต้องรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี หรือหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเป็นสินทรัพย์และหนี้สินที่สามารถระบุได้ ณ วันที่ซื้อธุรกิจนั้น ดังนั้นสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีและหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจะส่งผลกระทบต่อมูลค่าของค่าความนิยมหรือกำไรจากการซื้อธุรกิจที่กิจการรับรู้ อย่างไรก็ตาม กิจการต้องไม่รับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่เกิดจากการรับรู้ค่าความนิยมเมื่อเริ่มแรก ในการรวมธุรกิจความน่าจะเป็นของการเกิดสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีก่อน การรวมธุรกิจของผู้ซื้ออาจเปลี่ยนไป ผู้ซื้ออาจพิจารณาว่ามีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่ผู้ซื้อจะได้รับประโยชน์จากสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี ซึ่งยังไม่เคยรับรู้ในบัญชีของตนก่อนการรวมธุรกิจ

5) ภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่เกิดจากรายการที่จ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์

1.2.9 การแสดงรายการ

1) สินทรัพย์ภาษีเงินได้และหนี้สินภาษีเงินได้ กิจการจะนำสินทรัพย์ภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันไปหักกลบกับรายการหนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันได้ ก็ต่อเมื่อกิจการมีสิทธิตามกฎหมายในการนำสินทรัพย์และหนี้สินดังกล่าวมาหักกลบกัน และกิจการตั้งใจจะจ่ายชำระรายการดังกล่าวด้วยยอดสุทธิ หรือตั้งใจจะรับคืนสินทรัพย์และจ่ายชำระหนี้สินในเวลาเดียวกัน

2) กิจการสามารถนำสินทรัพย์ภาษีเงินได้รายการตัดบัญชีไปหักกลบกับหนี้สินภาษีเงินได้รายการตัดบัญชีได้ก็ต่อเมื่อกิจการมีสิทธิตามกฎหมายที่จะนำสินทรัพย์ภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันมาหักกลบกับหนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบัน และทั้งสินทรัพย์ภาษีเงินได้รายการตัดบัญชีและหนี้สินภาษีเงินได้รายการตัดบัญชีเกี่ยวข้องกับภาษีเงินได้ที่ประเมินโดยหน่วยงานจัดเก็บภาษีหน่วยงานเดียวกัน โดยการเรียกเก็บเป็นไปตามลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งคือ หน่วยภาษีเดียวกันหน่วยภาษีต่างกัน ซึ่งตั้งใจจะจ่ายหนี้สินและสินทรัพย์ภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันด้วยยอดสุทธิหรือตั้งใจจะรับคืนสินทรัพย์และจ่ายชำระหนี้สินในเวลาเดียวกัน ในงวดอนาคตแต่ละงวดกิจการคาดว่าจะจ่ายหนี้สิน ภาษีเงินได้รายการตัดบัญชีหรือรับชำระสินทรัพย์ภาษีเงินได้รายการตัดบัญชีอย่างมีนัยสำคัญ การนำสินทรัพย์ภาษีเงินได้รายการตัดบัญชีไปหักกลบกับหนี้สินภาษีเงินได้รายการตัดบัญชีของหน่วยภาษีเดียวกัน ก็ต่อเมื่อทั้งสองรายการนี้เกี่ยวข้องกับภาษีเงินได้ที่จัดเก็บโดยหน่วยงานจัดเก็บภาษีหน่วยงานเดียวกัน และกิจการมีสิทธิตามกฎหมายที่จะหักกลบสินทรัพย์ภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันกับหนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบัน เพื่อหลีกเลี่ยงความจำเป็นในการจัดทำรายละเอียดตารางเวลาของการกลับรายการของความแตกต่างชั่วคราวแต่ละรายการ

3) ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ และรายได้ภาษีเงินได้ที่เกี่ยวข้องกับกำไรหรือขาดทุนจากกิจกรรมตามปกติกิจการต้องแสดงรายการค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ หรือรายได้ภาษีเงินได้ที่เกี่ยวข้องกับกำไรหรือขาดทุนจากกิจกรรมตามปกติของกิจการ ไว้ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

1.2.10 การเปิดเผยข้อมูลภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชี

1) กิจการต้องเปิดเผยส่วนประกอบที่สำคัญของค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้หรือรายได้ภาษีเงินได้แยกกัน เช่น

2.1) ค่าใช้จ่าย (หรือรายได้) ภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบัน รายการปรับปรุง ภาษีเงินได้ของงวดก่อนที่รับรู้ในงวดปัจจุบัน ค่าใช้จ่าย (หรือรายได้) ภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชีของผลแตกต่างชั่วคราวที่เกิดขึ้น หรือที่กลับรายการ

2.2) ค่าใช้จ่าย (หรือรายได้) ภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชีที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลง อัตราภาษีหรือการจัดเก็บภาษีตามกฎหมายภาษีอากรใหม่

2.3) จำนวนผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากขาดทุนทางภาษี เครดิตภาษี หรือผลแตกต่างชั่วคราวที่ยังไม่ได้บันทึกในงวดก่อนแต่กิจการนำมาใช้เพื่อลดค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบัน

2.4) จำนวนผลประโยชน์จากขาดทุนทางภาษี เครดิตภาษี หรือผลแตกต่างชั่วคราวที่ยังไม่ได้บันทึกในงวดก่อนแต่กิจการนำมาใช้เพื่อลดค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชี

2.5) ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชีที่เกิดขึ้นจากการปรับลดมูลค่าของสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชี

2) กิจการต้องเปิดเผยรายการจำนวนรวมของภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบัน และภาษีเงินได้รอกการตัดบัญชีที่เกี่ยวข้องกับรายการที่บันทึกโดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นแยกจากกัน

1.3 แนวคิดเกี่ยวกับภาษีเงินได้นิติบุคคล (กรมสรรพากร, 2557)

ตามประมวลรัษฎากรได้กำหนดให้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลจากกำไรสุทธิโดยสรุปได้ดังนี้

1.3.1 จำนวนจากรายได้ซึ่งได้จากกิจการหรือเนื่องจากกิจการที่กระทำในรอบระยะเวลาบัญชี หักด้วยรายจ่ายตามเงื่อนไข ที่ระบุไว้ในมาตรา 65 ทวิ และมาตรา 65 ตรี

1.3.2 การคำนวณรายได้และรายจ่ายดังกล่าวให้ใช้เกณฑ์สิทธิ โดยให้นำรายได้ที่เกิดขึ้นในรอบระยะเวลาบัญชีใด แม้ว่าจะยังไม่ได้รับชำระในรอบระยะเวลาบัญชีนั้นมารวมคำนวณเป็นรายได้ในรอบระยะเวลาบัญชีนั้น และให้นำรายจ่ายทั้งสิ้นที่เกี่ยวกับรายได้นั้น แม้จะยังมีได้จ่ายในรอบระยะเวลาบัญชีนั้น มารวมคำนวณเป็นรายจ่ายของ รอบระยะเวลาบัญชีนั้น

1.3.3 ในกรณีจำเป็นผู้มีเงินได้จะขออนุมัติต่ออธิบดี เพื่อเปลี่ยนแปลงเกณฑ์สิทธิและวิธีการทางบัญชี เพื่อคำนวณรายได้และรายจ่ายตามเกณฑ์อื่นก็ได้ และเมื่อได้รับอนุมัติจากอธิบดีแล้วให้ถือปฏิบัติตั้งแต่รอบระยะเวลาบัญชีที่อธิบดีกำหนดเป็นต้นไป

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ผู้ศึกษาได้ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับความรู้ความเข้าใจของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตภาคเหนือต่อมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่องภาษีเงินได้ดังนี้

ประภัสสร แสงสีทอง (2551) ได้ศึกษาประเด็นความรู้และความคิดเห็นที่มีต่อมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 56 เรื่องการบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้ เฉพาะบริษัทมหาชนที่ไม่ได้จดทะเบียนกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย รวมถึงการศึกษาผลกระทบต่อรายการในงบการเงินเมื่อนำมาตรฐานการบัญชีฉบับดังกล่าวมาถือปฏิบัติ โดยได้เปรียบเทียบข้อแตกต่างระหว่างมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 56 เรื่องการบัญชีภาษีเงินได้ กับร่างมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 56 เรื่องภาษีเงินได้ ผลการศึกษาพบว่าร่างมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 56 เรื่องภาษีเงินได้ มีสาระสำคัญไม่แตกต่างกับมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 56 เรื่องการบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้ โดยร่างมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 56 เรื่องภาษีเงินได้ (2550)

อธิบายเข้าใจง่าย และยกตัวอย่างได้ชัดเจนมากกว่ามาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 56 เรื่องการบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้ (2546) ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นผู้ทำบัญชีของมหาชนที่มีได้จดทะเบียนกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยพบว่า ส่วนใหญ่เป็นผู้ทำบัญชีที่ทำงาน ในบริษัทที่มีทุนจดทะเบียนทุกระดับในสัดส่วนที่ใกล้เคียงเป็นเพศหญิง มีอายุมากกว่า 40 ปีขึ้นไป เป็นผู้ที่มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรีมีประสบการณ์ในการทำงาน 11 - 15 ปี ซึ่งการวัดความรู้ของผู้ทำบัญชีของบริษัทมหาชนที่มีได้จดทะเบียนกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เรื่อง การบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้ ตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 56 กำหนด สรุปได้ว่าผู้ทำบัญชีส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับการบัญชีภาษีเงิน ได้อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 55.29 และจากการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับระดับความรู้ของผู้ทำบัญชีต่อมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 56 เรื่องการบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงิน ได้ พบว่าผู้ทำบัญชีที่มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรีมีความรู้เกี่ยวกับการบัญชีภาษีเงิน ได้แตกต่างจากผู้ทำบัญชีที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี และผู้ทำบัญชีที่มีประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกัน ทำให้มีระดับความรู้ต่อมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 56 เรื่องการบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงิน ได้ไม่แตกต่างกัน สำหรับความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 56 เรื่องการบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงิน ได้ ในด้านความเหมาะสมของเนื้อหาและข้อกำหนด ด้านรูปแบบธุรกิจที่ควรบังคับใช้ด้านความพร้อม และระยะเวลา และด้านผลที่คาดว่าจะได้รับจากการนำมาตราฐานการบัญชี ฉบับที่ 56 มาใช้ปฏิบัติ โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับเห็นด้วย ส่วนการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 56 เรื่องการบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงิน ได้พบว่า ผู้ทำบัญชีที่มีระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกัน ทำให้ระดับความคิดเห็นต่อมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 56 ไม่แตกต่างกัน สำหรับการศึกษาลักษณะต่อรายการในงบการเงินของบริษัทที่นำมาตราฐานการบัญชีฉบับที่ 56 มาถือปฏิบัติ พบว่า อัตราส่วนสินทรัพย์ภาษีเงิน ได้รอการตัดบัญชีต่อสินทรัพย์รวม หลังปรับปรุงรายการภาษีเงิน ได้รอการตัดบัญชีของบริษัทมหาชนจำกัด ที่เป็นผู้ทำบัญชีมีค่าระหว่าง ร้อยละ 0.01 ถึงร้อยละ 1.02 ถือว่าไม่มีนัยสำคัญ และอัตราภาษีสุทธิหลังปรับปรุงเพิ่มขึ้นระหว่างร้อยละ 0.28 ถึงร้อยละ 56.74 ถือว่ามีนัยสำคัญ

สุวัฒน์ มณีกนกสกุล (2553) ได้ศึกษาประเด็นปัญหาการนำมาตราฐานการบัญชีฉบับที่ 12 เรื่องภาษีเงินได้มาใช้ปฏิบัติ โดยศึกษาและวิเคราะห์ถึงปัญหาเมื่อนำมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 12 มาปฏิบัติใช้จริงในบริษัทในประเทศไทย โดยศึกษาเฉพาะกลุ่มผู้จัดการฝ่ายบัญชีของบริษัทตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่ต้องนำมาตราฐานการบัญชีฉบับที่ 12 มาใช้ปฏิบัติ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำมาตราฐานการบัญชีฉบับที่ 12 เรื่องภาษีเงินได้ มาใช้คือ 1) มาตรฐานมีความละเอียด

ค่อนข้างมากและซับซ้อนทำให้ยากต่อการทำความเข้าใจซึ่งจากผลการวิจัยและบทความที่เกี่ยวข้องจะพบว่าปัญหาดังกล่าวเป็นอุปสรรคที่สำคัญมากที่สุดในการนำมาตราฐานการบัญชี เรื่องภาษีเงินได้มาใช้ปฏิบัติและประกอบกับปัจจุบันมีมาตรฐานการบัญชีออกและปรับปรุงใหม่จำนวนมากซึ่งทำให้เกิดความแตกต่างระหว่างหลักการทางบัญชีและทางภาษีเพิ่มขึ้น เป็นผลให้อาจต้องมีการตีความเพิ่มเติม นอกจากที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการบัญชีที่มีความยากและซับซ้อนอยู่แล้ว 2) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีเรื่องภาษีเงินได้ส่งผลกระทบต่อการนำมาตราฐานมาปฏิบัติใช้ในลักษณะตรงข้ามกัน กล่าวคือ ถ้าผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้มากประเด็นปัญหาการนำมาใช้ปฏิบัติของมาตรฐานก็จะน้อยลงประเด็นปัญหาความรู้ความเข้าใจเป็นปัญหาที่สำคัญเนื่องจากถ้าไม่มีความเข้าใจในมาตรฐานแล้วการบันทึกบัญชีและการออกแบบงบการเงินก็ไม่ถูกต้องไปด้วย 3) ค่าใช้จ่ายในการจัดเตรียมและเปรียบระบบบัญชีสูงกว่าประโยชน์ที่ได้รับ โดยค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นนั้นเกิดจากกิจการต้องมีการเก็บข้อมูลทั้งหลักการบัญชีและหลักเกณฑ์ภาษีและ กิจการอาจต้องมีการปรับทั้งระบบบัญชีและภาษี 4) ทำให้ข้อมูลในงบการเงินเปลี่ยนแปลงไปทั้งงบแสดงฐานะทางการเงิน (งบดุล) งบกำไรขาดทุน ส่วนของผู้ถือหุ้น และการเปิดเผยหมายเหตุประกอบงบการเงิน

ทัศนีย์ นันตะภาพ (2556) ได้ศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 16 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบริการรับทำบัญชีในจังหวัดเชียงใหม่ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากผู้ที่ทำหน้าที่เป็นผู้ทำบัญชีของสำนักงานบริการรับทำบัญชีในเขตจังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่ หัวหน้าสำนักงาน ผู้เป็นหุ้นส่วน กรรมการ หรือผู้ช่วยผู้ทำบัญชี ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบในการให้บริการรับทำบัญชีจำนวน 138 คน ผลการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 16 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบริการรับทำบัญชีในจังหวัดเชียงใหม่ คิดเป็นร้อยละ 29.71 โดยมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขอบเขตอยู่ในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 47.83 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับรู้รายการอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 36.96 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดมูลค่าเมื่อรับรู้รายการอยู่ในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 34.78 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดมูลค่าภายหลังรับรู้รายการอยู่ในระดับน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 49.28 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับค่าเสื่อมราคาอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 48.55 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการตัดรายการอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 70.30 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 44.20 ส่วนความรู้ความเข้าใจของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษาที่ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชีพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชีในระดับ

การศึกษาปริญญาโทหรือสูงกว่า มีความรู้ความเข้าใจมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 61.29 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 16 (ปรับปรุง 2552) จำแนกตามปี พ.ศ. ที่ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชีกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้าพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชีกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้าหลังปี พ.ศ.2550 มีความรู้ความเข้าใจมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 64.94 ส่วนความรู้ความเข้าใจของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามตำแหน่งในสำนักงานบัญชี พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีตำแหน่งในสำนักงานบัญชีเป็นผู้ช่วยผู้ทำบัญชี มีความรู้ความเข้าใจมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 64.92 และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 16 (ปรับปรุง 2552) จำแนกตามระยะเวลาในการดำเนินงานของสำนักบัญชีพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระยะเวลาในการดำเนินงานของสำนักงานบัญชี 5 – 10 ปี มีความรู้ความเข้าใจมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 62.76

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการมุ่งเน้นศึกษาความรู้ความเข้าใจของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตภาคเหนือ ต่อมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่อง ภาษีเงินได้ โดยมีขอบเขตและวิธีการศึกษาดังต่อไปนี้

ขอบเขตการศึกษา

1.1 ขอบเขตของเนื้อหา

ในการศึกษาเรื่องความรู้ความเข้าใจของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตภาคเหนือต่อมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่อง ภาษีเงินได้ ได้ศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 ดังนี้

1.1.1 ด้านขอบเขตและคำนิยาม

1.1.2 ด้านฐานภาษี

1.1.3 ด้านการรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบัน

1.1.4 ด้านการรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชี

1.1.5 ด้านการวัดมูลค่า

1.1.6 ด้านการแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูล

1.1.7 ปัญหาเกี่ยวกับการตรวจสอบกิจการ และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาความรู้

1.2 ขอบเขตประชากร

การศึกษาในครั้งนี้ได้ศึกษาจากผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตภาคเหนือที่ขึ้นทะเบียนเป็นผู้สอบบัญชีกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้ากระทรวงพาณิชย์ซึ่งมีจำนวน 144 ราย (กรมพัฒนาธุรกิจการค้ากระทรวงพาณิชย์, 2557: ออนไลน์)

1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1.3.1 ข้อมูลปฐมภูมิที่จะนำมาศึกษาเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจของผู้สอบบัญชีในเขตภาคเหนือต่อมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่องภาษีเงินได้ มีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1) ผู้ศึกษาทำหนังสือขอความอนุเคราะห์พร้อมกับแบบสอบถามจัดส่งทางไปรษณีย์ให้กับผู้สอบบัญชีในเขตภาคเหนือจำนวน 144 ราย

2) หลังจากส่งแบบสอบถามไปแล้วผู้ศึกษาได้ทำการรวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนปรากฏว่าแบบสอบถามที่ได้รับคืนมีจำนวนน้อย จึงติดตามโดยการส่งไปรษณียบัตร และได้เก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเองเฉพาะในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ และส่งแบบสอบถามไปยังบริษัทที่ยังไม่ตอบกลับมาอีกครั้งหนึ่ง

1.3.2. ข้อมูลทุติยภูมิ ได้จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีแหล่งที่มาจากการค้นคว้าจากเอกสาร และการค้นคว้าผ่านระบบอินเทอร์เน็ต

1.4 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ใช้แบบสอบถามจากการสร้างขึ้นตามแนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง รวมถึงหลักเกณฑ์ด้านภาษีเงินได้ ศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 ทั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ทำการแบ่งแบบสอบถามเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นข้อคำถามให้เลือกตอบเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เป็นคำถามปลายเปิด ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา จำนวนลูกค้าที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปี ประสบการณ์ในการทำงานในการรับสอบบัญชี ลักษณะกิจการที่ได้รับงานตรวจสอบบัญชี เป็นต้น

ส่วนที่ 2 เป็นข้อคำถามให้เลือกตอบเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตภาคเหนือ เกี่ยวกับมาตรฐานบัญชีภาษีเงินได้ ด้านขอบเขตและคำนิยาม ด้านฐานภาษี ด้านการรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบัน การรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอดัดบัญชี การวัดมูลค่า การแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูล

ส่วนที่ 3 แบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ส่วน ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ ให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงปัญหาและข้อเสนอแนะ และ ส่วน 2 เป็นคำถามปลายเปิด โดยแสดงข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาความรู้ความเข้าใจของผู้ประกอบวิชาชีพตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 12 เรื่องภาษีเงินได้

1.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามจะนำมาทำการประมวลผล โดยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

แบบสอบถามส่วนที่ 1 จะนำมาวิเคราะห์โดยใช้ สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่ออธิบายลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage)

แบบสอบถามส่วนที่ 2 จะนำมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่ออธิบายระดับความรู้ความเข้าใจของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตภาคเหนือ เกี่ยวกับมาตรฐานบัญชีภาษีเงินได้ ด้านขอบเขตและคำนิยาม ด้านฐานภาษี ด้านการรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบัน การรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอดัดบัญชี การวัดมูลค่า การแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูล ประกอบด้วย ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) โดยใช้การวัดระดับความรู้ความเข้าใจ (บุญธรรม กิจปริดาบริสุทธิ, 2553: 59-61) และกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ตอบถูก	หมายถึง	ให้คะแนนน้ำหนักเป็น 1
ตอบผิด	หมายถึง	ให้คะแนนน้ำหนักเป็น 0

โดยเกณฑ์การแปลความหมายจะพิจารณาจากค่าร้อยละที่ได้จากการวัดระดับความรู้ความเข้าใจของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในจังหวัดเชียงใหม่เกี่ยวกับมาตรฐานบัญชีภาษีเงินได้ ด้านขอบเขตและค่านิยาม ด้านฐานภาษี ด้านการรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบัน การรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชี การวัดมูลค่า การแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูล จากนั้นนำค่าร้อยละมาแปลผลตามเกณฑ์ (บุญธรรม กิจปริดาภิรักษ์, 2549: 59-61) ดังนี้

ระดับคะแนน (ร้อยละ)	ความหมาย
80.00 – 100.00	เป็นค่าระดับความรู้ความเข้าใจมากที่สุด
70.00 – 79.99	เป็นค่าระดับความรู้ความเข้าใจมาก
60.00 – 69.99	เป็นค่าระดับความรู้ความเข้าใจปานกลาง
50.00 – 59.99	เป็นค่าระดับความรู้ความเข้าใจน้อย
0.00 – 49.99	เป็นค่าระดับความรู้ความเข้าใจน้อยที่สุด

แบบสอบถามส่วนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะ จะวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่ออธิบายปัญหาและข้อเสนอแนะ ประกอบด้วย ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage)

สำหรับในส่วน of ข้อเสนอแนะนั้น จะใช้การบรรยายเชิงพรรณนาตามข้อเสนอแนะที่กลุ่มตัวอย่างได้เสนอแนะไว้ในแบบสอบถาม

ลิขสิทธิ์ของเอกสารฉบับนี้สงวนไว้
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลจากผู้สอบบัญชีรับอนุญาตที่ขึ้นทะเบียนเป็นผู้สอบบัญชี
กับกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ จำนวน 144 ราย ในเขตภาคเหนือ เป็นจำนวนประชากร
โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์บัตร ระหว่างเดือนมกราคม 2557 ถึง
เดือนมีนาคม 2557 และได้ติดตามทวงถามทางโทรศัพท์ มากกว่า 3 ครั้ง มีบางรายไม่สะดวกที่จะตอบ
แบบสอบถาม บางรายไม่สามารถติดต่อได้ และในที่สุดได้รับแบบสอบถามตอบกลับเพียงจำนวน 77
ฉบับ ทั้งนี้คิดเป็นร้อยละ 53.47 จากนั้นจึงทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งและจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืนจำแนกตามจังหวัด
(หน่วย : ฉบับ)

จังหวัด	จำนวนแบบสอบถามที่ส่ง	จำนวนแบบสอบถาม ที่ได้รับคืน
1. เชียงใหม่	114	67
2. เชียงราย	8	3
3. ลำปาง	9	3
4. แม่ฮ่องสอน	0	0
5. แพร่	3	1
6. น่าน	2	2
7. ลำพูน	3	0
8. พะเยา	5	1
รวม	144	77

ผู้ศึกษาเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย โดยแบ่งข้อมูลออกเป็น 3
ส่วน ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 เป็นข้อคำถามให้เลือกตอบเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นคำถามปลายเปิด ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา จำนวนลูกค้ำที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปี ประสบการณ์การทำงานในการรับสอบบัญชี ลักษณะกิจการที่ได้รับงานตรวจสอบบัญชี ความเหมาะสมที่กิจการไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะจะเลือกถือปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ รวมถึงการเคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่องการบัญชีเงินได้ และความเห็นว่าการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีเรื่องภาษีเงินได้จะสามารถสะท้อนถึงข้อมูลทางการเงินได้ดี นำมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่ออธิบายความรู้ความเข้าใจ ประกอบด้วย ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage)

ส่วนที่ 2 เป็นข้อคำถามให้เลือกตอบเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตภาคเหนือเกี่ยวกับมาตรฐานบัญชีเรื่องภาษีเงินได้ ด้านขอบเขตและคำนิยาม ด้านฐานภาษี ด้านการรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบัน การรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้ รอดตัดบัญชี การวัดมูลค่า การแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูล นำมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่ออธิบายความรู้ความเข้าใจ ประกอบด้วย ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage)

ส่วนที่ 3 แบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ส่วน ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ ให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงปัญหาและข้อเสนอแนะ ได้แก่ ปัญหาผู้ทำบัญชีขาดความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ ผู้ตรวจสอบกิจการขาดความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี เนื้อหาในมาตรฐานการบัญชีขาดต่อการทำความเข้าใจ และยากต่อการนำมาปฏิบัติใช้กิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ และ ส่วน 2 เป็นคำถามปลายเปิด โดยแสดงข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาความรู้ความเข้าใจของผู้ประกอบวิชาชีพตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 12 เรื่องภาษีเงินได้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ชาย	38	49.35
หญิง	39	50.65
รวม	77	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีสัดส่วนใกล้เคียงกันโดยเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 50.65 และเป็นเพศชายคิดเป็นร้อยละ 49.35

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 30	7	9.09
31 – 40 ปี	34	44.16
41 – 50 ปี	28	36.36
มากกว่า 50 ปี	8	10.39
รวม	77	100.00

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีช่วงอายุระหว่าง 31 – 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 44.16 รองลงมาคือ ช่วงอายุระหว่าง 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 36.36 และช่วงอายุมากกว่า 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 10.39

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษาสูงสุด	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ปริญญาตรี	36	46.75
สูงกว่าปริญญาตรี	41	53.25
รวม	77	100.00

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 53.25 รองลงมาคือ ระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 46.75

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามจำนวนลูกค้าที่รับตรวจบัญชีเฉลี่ยต่อปี

จำนวนลูกค้าที่รับตรวจบัญชีเฉลี่ยต่อปี	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ไม่ได้รับงานตรวจสอบบัญชี	7	9.09
น้อยกว่า 50 ราย	9	11.69
51 – 100 ราย	16	20.78
101 – 150 ราย	24	31.17
151 – 200 ราย	19	24.67
มากกว่า 200 ราย	2	2.60
รวม	77	100.00

จากตารางที่ 4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่รับตรวจบัญชีเฉลี่ยปีละ 101 - 150 ราย มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 31.17 รองลงมารับตรวจบัญชีเฉลี่ยปีละ 151 - 200 ราย คิดเป็นร้อยละ 24.67 และรับตรวจบัญชีเฉลี่ยปีละ 51 - 100 ราย คิดเป็นร้อยละ 20.78

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประสบการณ์ในการรับสอบ
บัญชี

ประสบการณ์ในการรับสอบบัญชี	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
น้อยกว่า 5 ปี	8	10.39
6 – 10 ปี	17	22.08
11 – 15 ปี	26	33.77
16 - 20 ปี	15	19.48
มากกว่า 20 ปีขึ้นไป	11	14.28
รวม	77	100.00

จากตารางที่ 5 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงาน 11 – 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 33.77 รองลงมาคือ 6 – 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 22.08 และ 16 – 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 19.48

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามลักษณะกิจการที่ดำเนินงาน
ตรวจสอบบัญชี

ประเภทของลักษณะกิจการ ที่ดำเนินงานตรวจสอบบัญชี	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
กิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะเท่านั้น	28	36.36
กิจการที่มีส่วนได้เสียสาธารณะเท่านั้น	0	0.00
มีทั้ง 2 ประเภท	49	63.64
รวม	77	100.00

จากตารางที่ 6 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่รับงานตรวจสอบบัญชีทั้งกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสีย
สาธารณะ และ กิจการที่มีส่วนได้เสียสาธารณะ คิดเป็นร้อยละ 63.64 รองลงมา เป็นประเภทกิจการที่
ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะเท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 36.36

ตารางที่ 7 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการตรวจสอบกิจการที่มีการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่อง ภาษีเงินได้

การตรวจกิจการ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ไม่เคย	43	55.84
เคย	34	44.16
รวม	77	100.00

จากตารางที่ 7 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่เคยตรวจสอบกิจการที่มีการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่อง ภาษีเงินได้ คิดเป็นร้อยละ 55.84 รองลงมาคือ เคยตรวจสอบกิจการที่มีการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่อง ภาษีเงินได้ คิดเป็นร้อยละ 44.16

ตารางที่ 8 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามความคิดเห็นว่ากิจการ NPAEs เหมาะสมที่จะเลือกปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่อง ภาษีเงินได้

ข้อคิดเห็น	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
เหมาะสม	17	20.08
ไม่เหมาะสม	60	77.92
รวม	77	100.00

จากตารางที่ 8 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความคิดเห็นว่าการ NPAEs ไม่เหมาะสมที่จะเลือกปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่อง ภาษีเงินได้ คิดเป็นร้อยละ 77.92 ส่วนที่คิดเห็นว่าเหมาะสมคิดเป็นร้อยละ 20.08

ตารางที่ 9 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับ
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่อง ภาษีเงินได้

การเข้าอบรม	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
เคย	58	75.32
ไม่เคย	19	24.68
รวม	77	100.00

จากตารางที่ 9 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับมาตรฐาน การบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่อง ภาษีเงินได้ คิดเป็นร้อยละ 75.32 และไม่เข้ารับการอบรมคิดเป็นร้อยละ 24.68

ตารางที่ 10 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามความคิดเห็นการปฏิบัติตาม
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่อง ภาษีเงินได้ จะสามารถสะท้อนถึงข้อมูลทางการเงินได้
ดี

ข้อคิดเห็น	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
เห็นด้วย	35	45.46
ไม่เห็นด้วย	36	46.75
ไม่แน่ใจ	6	7.79
รวม	77	100.00

จากตารางที่ 10 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการคิดเห็นว่าการปฏิบัติตาม
มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 12 เรื่อง ภาษีเงินได้ จะสามารถสะท้อนถึงข้อมูลทางการเงินได้ดี คิดเป็น
ร้อยละ 45.46 ไม่เห็นด้วยกับการคิดเห็นว่าการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 12 เรื่อง ภาษีเงิน
ได้ จะสามารถสะท้อนถึงข้อมูลทางการเงินได้ดี คิดเป็นร้อยละ 46.75 และไม่แน่ใจในมาตรฐานการบัญชี
ฉบับที่ 12 เรื่อง ภาษีเงินได้ที่จะสามารถสะท้อนถึงข้อมูลทางการเงินได้ดี คิดเป็นร้อยละ 7.79

ส่วนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจของผู้สอบบัญชีในเขตภาคเหนือต่อมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่อง ภาษีเงินได้

ในการศึกษาความรู้ความเข้าใจของผู้สอบบัญชีในเขตภาคเหนือต่อมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่อง ภาษีเงินได้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขอบเขตและคำนิยาม ฐานภาษี การรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบัน การรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชี การวัดมูลค่า การแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูล โดยจะเสนอผลการวิเคราะห์ ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 11 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ ขอบเขตและคำนิยาม

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขอบเขตและนิยาม		ความรู้ความเข้าใจ		
		มี	ไม่มี	รวม
1. มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่อง ภาษีเงินได้มีผลบังคับใช้กับกิจการที่มีส่วนได้เสียสาธารณะเท่านั้น แต่กิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะก็สามารถนำมาถือปฏิบัติได้	จำนวน	55	22	77
	ร้อยละ	71.43	28.57	100.00
2. มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ถือปฏิบัติกับงบการเงินสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2556 เป็นต้นไป	จำนวน	55	22	77
	ร้อยละ	71.43	28.57	100.00
3. หนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชี หมายถึง จำนวนภาษีเงินได้ในอนาคตซึ่งเกิดจากผลต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษี	จำนวน	57	20	77
	ร้อยละ	74.03	25.97	100.00
4. สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี หมายถึง จำนวนภาษีเงินได้ที่กิจการสามารถขอลดได้ในอนาคต	จำนวน	60	17	77
	ร้อยละ	77.92	22.08	100.00

ตารางที่ 11 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ
ขอบเขตและค่านิยม (ต่อ)

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขอบเขตและนิยาม		ความรู้ความเข้าใจ		
		มี	ไม่มี	รวม
5. ผลแตกต่างชั่วคราว หมายถึง ผลแตกต่างระหว่างมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์และหนี้สินที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงินกับฐานภาษีของสินทรัพย์และหนี้สินนั้น	จำนวน	56	21	77
	ร้อยละ	72.73	27.27	100.00
6. ผลแตกต่างถาวร หมายถึง ผลต่างที่เกิดขึ้นไม่มีทางกลับมาทำกันได้ในอนาคต เช่น รายได้ที่พิสูจน์ผู้รับไม่ได้	จำนวน	60	17	77
	ร้อยละ	77.92	22.08	100.00
รวม	ร้อยละ	74.24	25.76	100.00
ระดับความรู้ความเข้าใจเฉลี่ย	มาก			

หมายเหตุ มีความรู้ความเข้าใจ หมายถึง ตอบถูก
ไม่มีความรู้ความเข้าใจ หมายถึง ตอบผิด

จากตารางที่ 11 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจเฉลี่ยเกี่ยวกับขอบเขตและนิยาม คิดเป็นร้อยละ 74.24 และไม่มีความรู้ความเข้าใจ คิดเป็นร้อยละ 25.76 คิดเป็นระดับความรู้ความเข้าใจระดับมากโดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขอบเขตและนิยามมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 77.92 ได้แก่ ความหมายของสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอดัตถบัญญัติ และความหมายของผลแตกต่างถาวร รองลงมา ได้แก่ ความหมายของหนี้สินภาษีเงินได้รอดัตถบัญญัติ คิดเป็นร้อยละ 74.03 และความหมายของผลแตกต่างชั่วคราว คิดเป็นร้อยละ 72.73

2. ผู้ตอบแบบสอบถามไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขอบเขตและนิยามมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 28.57 ได้แก่ การบังคับใช้มาตรฐานฉบับนี้กับกิจการที่มีส่วนได้เสียสาธารณะ และการเริ่มถือปฏิบัติ

กับงบการเงินตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2556 เป็นต้นไป รองลงมาได้แก่ ความหมายของผลแตกต่าง
ชั่วคราว คิดเป็นร้อยละ 27.27 และความหมายของหนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชี คิดเป็นร้อยละ 25.97

**ตารางที่ 12 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามความรู้ความเข้าใจ
เกี่ยวกับฐานภาษี**

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับฐานภาษี		ความรู้ความเข้าใจ		
		มี	ไม่มี	รวม
1. ฐานภาษีของสินทรัพย์ หมายถึง มูลค่าของ สินทรัพย์ที่ยอมให้นำไปหักเป็นค่าใช้จ่ายทางภาษี เมื่อกิจการได้รับประโยชน์จากมูลค่าตามบัญชีของ สินทรัพย์นั้น	จำนวน	48	29	77
	ร้อยละ	62.34	37.66	100.00
2. การหักค่าเสื่อมราคาตามภาษีแล้วจากงวดก่อนๆถึง งวดปัจจุบันนั้นฐานภาษีในการการคำนวณค่าเสื่อม ราคาคือราคาทุนของเครื่องจักร	จำนวน	42	35	77
	ร้อยละ	54.55	45.45	100.00
3. ฐานภาษีของรายได้รับล่วงหน้า คือ มูลค่าตามบัญชี หักด้วยจำนวนรายได้ที่ไม่ต้องนำไปเสียภาษีในงวด อนาคต	จำนวน	34	43	77
	ร้อยละ	44.16	55.84	100.00
4. การจ่ายคืนเงินกู้ไม่มีผลกระทบทางภาษี ดังนั้น ฐานภาษีของเงินกู้ยืมดังกล่าวจึงเท่ากับ มูลค่าตาม บัญชีของเจ้าหนี้เงินกู้ยืมดังกล่าว	จำนวน	48	29	77
	ร้อยละ	62.34	37.66	100.00
รวม	ร้อยละ	55.85	44.15	100.00
ระดับความรู้ความเข้าใจเฉลี่ย		น้อย		

หมายเหตุ   มีความรู้ความเข้าใจ หมายถึง ตอบถูก
                          ไม่มีความรู้ความเข้าใจ หมายถึง ตอบผิด

จากตารางที่ 12 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจเฉลี่ยเกี่ยวกับฐานภาษี คิดเป็นร้อยละ 55.84 และไม่มีความรู้ความเข้าใจ คิดเป็นร้อยละ 44.16 คิดเป็นระดับความรู้ความเข้าใจระดับน้อย โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับฐานภาษีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 62.34 ได้แก่ ความหมายของฐานภาษีของสินทรัพย์ และการจ่ายเงินกู้ที่ไม่มีผลกระทบทางภาษี ดังนั้น ฐานภาษีของเงินกู้ยืมดังกล่าวจึงเท่ากับมูลค่าตามบัญชีของเงินกู้ยืมดังกล่าว รองลงมาคือการหักค่าเสื่อมราคาตามภาษีแล้วจากงวดก่อนๆถึงงวดปัจจุบันนั้นฐานภาษีในการการคำนวณค่าเสื่อมราคาคือราคาทุนของเครื่องจักร คิดเป็นร้อยละ 54.55 และความหมายของฐานภาษีของรายได้รับล่วงหน้า คิดเป็นร้อยละ 44.16

2. ผู้ตอบแบบสอบถามไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับฐานภาษีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 55.84 ได้แก่ ความหมายของฐานภาษีของรายได้รับล่วงหน้า รองลงมาคือการหักค่าเสื่อมราคาตามภาษีแล้วจากงวดก่อนๆถึงงวดปัจจุบันนั้นฐานภาษีในการการคำนวณค่าเสื่อมราคาคือราคาทุนของเครื่องจักร คิดเป็นร้อยละ 45.45 และความหมายของฐานภาษีของสินทรัพย์ และการจ่ายเงินกู้ที่ไม่มีผลกระทบทางภาษี ดังนั้น ฐานภาษีของเงินกู้ยืมดังกล่าวจึงเท่ากับ มูลค่าตามบัญชีของเจ้าหนี้เงินกู้ยืมดังกล่าวคิดเป็นร้อยละ 37.66

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 13 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบัน

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับรู้สินทรัพย์ และหนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบัน		ความรู้ความเข้าใจ		
		มี	ไม่มี	รวม
1. ภาษีเงินได้สำหรับงวดปัจจุบันและงวดที่ผ่านมาที่ยังไม่ได้จ่ายชำระต้องรับรู้เป็นหนี้สิน แต่หากจำนวนภาษีที่ได้ชำระไปแล้วในงวดปัจจุบันและงวดที่ผ่านมา มากกว่าภาษีที่ต้องชำระสำหรับงวดนั้นๆ ให้รับรู้ส่วนเกินนั้นเป็นสินทรัพย์	จำนวน	29	48	77
	ร้อยละ	37.66	62.34	100.00
2. เมื่อกิจการนำขาดทุนทางภาษีไปใช้เพื่อลดภาษีเงินได้ปัจจุบันของงวดก่อน กิจการควรรับรู้ดังกล่าวเป็นสินทรัพย์ในงวดที่ขาดทุนทางภาษีนั้นเกิดขึ้น	จำนวน	48	29	77
	ร้อยละ	62.34	37.66	100.00
รวม	ร้อยละ	50.00	50.00	100.00
ระดับความรู้ความเข้าใจเฉลี่ย	น้อย			

หมายเหตุ มีความรู้ความเข้าใจ หมายถึง ตอบถูก
ไม่มีความรู้ความเข้าใจ หมายถึง ตอบผิด

จากตารางที่ 13 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจเฉลี่ยเกี่ยวกับการรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบัน คิดเป็นร้อยละ 50.00 และไม่มีความรู้ความเข้าใจ คิดเป็นร้อยละ 50.00 คิดเป็นระดับความรู้ความเข้าใจระดับน้อย โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันจำนวนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 62.34 ได้แก่ เมื่อกิจการนำขาดทุนทางภาษีไปใช้เพื่อลดภาษีเงินได้ปัจจุบันของงวดก่อน กิจการไม่ควรรับรู้ดังกล่าวเป็นสินทรัพย์ในงวดที่ขาดทุนทางภาษีนั้นเกิดขึ้น

2. ผู้ตอบแบบสอบถามไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันจำนวนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 62.34 ได้แก่ ภาษีเงินได้สำหรับงวดปัจจุบันและงวดที่ผ่านมา

มาที่ยังไม่ได้จ่ายชำระต้องรับรู้เป็นสินทรัพย์ แต่หากจำนวนภาษีที่ได้ชำระไปแล้วในงวดปัจจุบันและงวดที่ผ่านมามากกว่าภาษีที่ต้องชำระสำหรับงวดนั้นๆ ให้รับรู้ส่วนเกินนั้นเป็นหนี้สิน และเมื่อกิจการนำขาดทุนทางภาษีไปใช้เพื่อลดภาษีเงินได้ปัจจุบันของงวดก่อน กิจการไม่ควรรับรู้ดังกล่าวเป็นสินทรัพย์ในงวดที่ขาดทุนทางภาษีนั้นเกิดขึ้น

ตารางที่ 14 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชี

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชี		ความรู้ความเข้าใจ		
		มี	ไม่มี	รวม
1. กิจการต้องรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีซึ่งเกิดจากผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษีทุกรายการ ยกเว้นกรณีที่เกิดจากการรับรู้ค่าความนิยมเมื่อเริ่มแรก	จำนวน ร้อยละ	50 64.94	27 35.06	77 100.00
2. มูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์สูงกว่ามูลค่าสินทรัพย์ที่สามารถนำไปหักในการคำนวณภาษี ผลแตกต่างนี้ถือเป็นผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษี	จำนวน ร้อยละ	41 53.25	36 46.75	77 100.00
3. ค่าเสื่อมราคาทางภาษีน้อยกว่าค่าเสื่อมราคาทางบัญชี จะทำให้เกิดผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษี ซึ่งมีผลทำให้เกิดสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	จำนวน ร้อยละ	53 68.83	24 31.17	77 100.00
4. ผลแตกต่างชั่วคราวเกิดขึ้นเมื่อกิจการต้องนำรายได้หรือค่าใช้จ่ายไปรวมคำนวณกำไรทางบัญชีในงวดหนึ่ง ในขณะที่ต้องนำจำนวนดังกล่าวไปรวมคำนวณกำไรทางภาษีในอีกงวดหนึ่ง เป็นผลทำให้เกิดหนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชี	จำนวน ร้อยละ	49 63.64	28 36.36	77 100.00

ตารางที่ 14 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชี (ต่อ)

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับรู้สินทรัพย์ และหนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชี		ความรู้ความเข้าใจ		
		มี	ไม่มี	รวม
5. หากกิจการปรับเพิ่มมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ให้เท่ากับมูลค่ายุติธรรม แต่ฐานภาษีของสินทรัพย์ยังคงมีค่าเท่ากับต้นทุนเดิมในกรณีนี้ จะเกิดผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษีขึ้นและต้องบันทึกเป็นหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	จำนวน	40	37	77
	ร้อยละ	51.95	48.05	100.00
6. กิจการจะรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่ยังไม่ได้รับรู้ขึ้นได้ตามจำนวนที่มีความเป็นไปได้ก่อนข้างแน่นว่าจะมีกำไรทางภาษีในอนาคตที่จะทำให้ได้รับประโยชน์ในอนาคตจากสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	จำนวน	50	27	77
	ร้อยละ	64.94	35.06	100.00
7. กิจการต้องรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสำหรับผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีทุกรายการที่เกิดขึ้นก็ต่อเมื่อมีความเป็นไปได้ก่อนข้างแน่นว่าจะมีการกลับรายการของผลแตกต่างชั่วคราวในอนาคตอันใกล้และจะมีกำไรทางภาษีเพียงพอที่จะนำผลแตกต่างชั่วคราวมาใช้ประโยชน์ได้	จำนวน	37	40	77
	ร้อยละ	48.05	51.95	100.00
รวม	ร้อยละ	59.37	40.63	100.00
ระดับความรู้ความเข้าใจเฉลี่ย	น้อย			

หมายเหตุ มีความรู้ความเข้าใจ หมายถึง ตอบถูก
 ไม่มีความรู้ความเข้าใจ หมายถึง ตอบผิด

จากตารางที่ 14 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจเฉลี่ยเกี่ยวกับการรับรู้สินทรัพย์และหนี้สิน ภาษีเงินรดตัดบัญชี คิดเป็นร้อยละ 59.37 และไม่มีความรู้ความเข้าใจ คิดเป็นร้อยละ 40.63 คิดเป็น ระดับความรู้ความเข้าใจระดับน้อย โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้ รดตัดบัญชีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 68.83 ได้แก่ ค่าเสื่อมราคาทางภาษีน้อยกว่าค่าเสื่อมราคาทางบัญชี จะทำให้เกิดผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษี ซึ่งมีผลทำให้เกิดสินทรัพย์ภาษีเงินได้รูดการตัดบัญชี ร่องลงมาคือกิจการต้องรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รูดการตัดบัญชีซึ่งเกิดจากผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสีย ภาษีทุกรายการ ยกเว้นกรณีที่เกิดจากการรับรู้ค่าความนิยมเมื่อเริ่มแรก และกิจการจะรับรู้สินทรัพย์ ภาษีเงินได้รูดการตัดบัญชีที่ยังไม่ได้รับรู้นั้น ได้ตามจำนวนที่มีความเป็นไปได้ก่อนข้างแม้ว่าจะมีกำไร ทางภาษีในอนาคตที่จะทำให้ได้รับประโยชน์ในอนาคตจากสินทรัพย์ภาษีเงินได้รูดการตัดบัญชี คิด เป็นร้อยละ 64.94 และผลแตกต่างชั่วคราวเกิดขึ้นเมื่อกิจการต้องนำรายได้หรือค่าใช้จ่ายไปรวม จำนวนกำไรทางบัญชีในงวดหนึ่ง ในขณะที่ต้องนำจำนวนดังกล่าวไปรวมจำนวนกำไรทางภาษีในอีก งวดหนึ่ง เป็นผลทำให้เกิดหนี้สินภาษีเงินได้รูดตัดบัญชี คิดเป็น ร้อยละ 63.64

2. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงิน ได้รูดตัดบัญชีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 51.95 ได้แก่ กิจการต้องรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รูดการตัด บัญชีสำหรับผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีทุกรายการที่เกิดขึ้นก็ต่อเมื่อมีความเป็นไปได้ก่อนข้างแม้ ว่าจะมีการกลบรายการของผลแตกต่างชั่วคราวในอนาคตอันใกล้ และจะมีกำไรทางภาษีเพียงพอที่จะ นำผลแตกต่างชั่วคราวมาใช้ประโยชน์ได้ ร่องลงมาหากกิจการปรับเพิ่มมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ ให้เท่ากับมูลค่ายุติธรรม แต่ฐานภาษีของสินทรัพย์ยังคงมีค่าเท่ากับต้นทุนเดิมในกรณีนี้จะเกิดผล ต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษีขึ้นและต้องบันทึกเป็นหนี้สินภาษีเงินได้รูดการตัดบัญชี คิดเป็นร้อยละ 48.05 และมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์สูงกว่ามูลค่าสินทรัพย์ที่สามารถนำไปหักในการคำนวณภาษี ผลแตกต่างนี้ถือเป็นผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษี คิดเป็นร้อยละ 46.75

ตารางที่ 15 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดมูลค่า

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดมูลค่า		ความรู้ความเข้าใจ		
		มี	ไม่มี	รวม
1. กิจการต้องวัดมูลค่าสินทรัพย์ภายใต้รอการตัดบัญชีโดยใช้อัตราภาษีสำหรับงวดที่กิจการคาดว่าจะได้รับประโยชน์จากสินทรัพย์ภายใต้รอตัดบัญชี	จำนวน ร้อยละ	44 57.14	33 42.86	77 100.00
2. กิจการต้องไม่คิดลดสินทรัพย์ภายใต้รอการตัดบัญชีและหนี้สินภายใต้รอการตัดบัญชี	จำนวน ร้อยละ	39 50.65	38 49.35	77 100.00
3. กิจการต้องรับรู้หนี้สินภายใต้รอการตัดบัญชีของผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียทุกรายการ เกี่ยวข้องกับบริษัทใหญ่ผู้ลงทุนหรือผู้ร่วมค้า สามารถควบคุมระยะเวลาในการกลับรายการของผลแตกต่างชั่วคราวหรือไม่มีการกลับรายการ	จำนวน ร้อยละ	26 33.77	51 66.23	77 100.00
4. กิจการต้องบันทึกผลกระทบทางภาษีเงินได้ที่เกิดจากการตีความสินทรัพย์และการปรับปรุงฐานภาษีในกำไรรายการเบ็ดเสร็จอื่น	จำนวน ร้อยละ	34 44.16	43 55.84	77 100.00
5. สาเหตุที่เกิดสินทรัพย์ภายใต้รอตัดบัญชี เนื่องจากมีรายการที่เกิดผลต่างชั่วคราว คือราคาตามบัญชีของสินทรัพย์ต่ำกว่าฐานภาษี หรือ ราคาตามบัญชีของหนี้สินสูงกว่าฐานภาษี	จำนวน ร้อยละ	34 44.16	43 55.84	77 100.00
6. การรับรู้หนี้สินภายใต้รอการตัดบัญชีเกิดจากราคาตามบัญชีของสินทรัพย์สูงกว่าฐานภาษีหรือราคาตามบัญชีของหนี้สินสูงกว่าฐานภาษี	จำนวน ร้อยละ	46 59.74	31 40.26	77 100.00
รวม	ร้อยละ	48.27	51.73	100.00
ระดับความรู้ความเข้าใจเฉลี่ย		น้อยที่สุด		

หมายเหตุ มีความรู้ความเข้าใจ หมายถึง ตอบถูก
 ไม่มีความรู้ความเข้าใจ หมายถึง ตอบผิด

จากตารางที่ 15 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจเฉลี่ยเกี่ยวกับการวัดมูลค่า คิดเป็นร้อยละ 48.27 และไม่มีความรู้ความเข้าใจ คิดเป็นร้อยละ 51.73 คิดเป็นระดับความรู้ความเข้าใจระดับน้อยที่สุด โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดมูลค่ามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 59.74 ได้แก่ การรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเกิดจากราคาตามบัญชีของสินทรัพย์สูงกว่าฐานภาษี หรือราคาตามบัญชีของหนี้สินสูงกว่าฐานภาษี รองลงมาคือกิจการต้องวัดมูลค่าสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีโดยใช้อัตราภาษีสำหรับงวดที่กิจการคาดว่าจะได้รับประโยชน์จากสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี คิดเป็นร้อยละ 57.14 และกิจการต้องไม่คิดลดสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี และหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี คิดเป็นร้อยละ 50.65

2. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดมูลค่ามากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 66.23 ได้แก่ กิจการต้องรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีของผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียทุกรายการ เกี่ยวข้องกับบริษัทใหญ่ ผู้ลงทุน หรือผู้ร่วมค้า สามารถควบคุมระยะเวลาในการกลับรายการของผลแตกต่างชั่วคราวหรือไม่มีการกลับรายการ รองลงมาคือกิจการต้องบันทึกผลกระทบทางภาษีเงินได้ที่เกิดจากการตีความสินทรัพย์และการปรับปรุงฐานภาษีในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น และสาเหตุที่เกิดสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี เนื่องจากมีรายการที่เกิดผลต่างชั่วคราว คือราคาตามบัญชีของสินทรัพย์ต่ำกว่าฐานภาษี หรือ ราคาตามบัญชีของหนี้สินสูงกว่าฐานภาษี คิดเป็นร้อยละ 55.84 และกิจการต้องคิดลดสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีและหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี คิดเป็นร้อยละ 49.35

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 16 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ
การแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูล

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการแสดงรายการ และการเปิดเผยข้อมูล		ความรู้ความเข้าใจ		
		มี	ไม่มี	รวม
1. กิจการต้องแสดงรายการรายได้หรือค่าใช้จ่ายภาษีเงิน ได้ที่เกี่ยวข้องกับกำไรหรือขาดทุนจากกิจกรรมตามปกติ ไว้ในงบกำไรขาดทุน	จำนวน ร้อยละ	47 61.04	30 38.96	77 100
2. กิจการต้องแสดงรายการสินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงิน ได้ของงวดปัจจุบันให้แยกจากกันและสามารถนำ รายการทั้งสองมาหักกลบกันได้ในงบแสดงฐานะทาง การเงินเมื่อกิจการมีสิทธิตามกฎหมายที่จะหักกลบและ เป็นหน่วยภาษีเดียวกัน	จำนวน ร้อยละ	32 41.56	45 58.44	77 100
3. กิจการต้องเปิดเผยส่วนประกอบที่สำคัญของค่าใช้จ่าย ภาษีเงินได้หรือรายได้ภาษีเงินได้แยกจากกัน เช่น ค่าใช้จ่าย และรายการปรับปรุงเงินได้ของงวดปัจจุบัน	จำนวน ร้อยละ	41 53.25	36 46.75	77 100
4. ค่าใช้จ่ายหรือรายได้ภาษีเงินได้ ประกอบด้วย รายได้ หรือค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ รายการปรับปรุงภาษีเงินได้ ของงวดก่อนที่รับรู้ในงวดปัจจุบันและจำนวนที่เกิดจาก การขาดทุนทางภาษี เครดิตภาษี หรือผลต่างชั่วคราวที่ยัง ไม่ได้บันทึกในงวดก่อน	จำนวน ร้อยละ	31 40.26	46 59.74	77 100
รวม	ร้อยละ	49.03	50.97	100
ระดับความรู้ความเข้าใจ	น้อยที่สุด			

หมายเหตุ มีความรู้ความเข้าใจ หมายถึง ตอบถูก
ไม่มีความรู้ความเข้าใจ หมายถึง ตอบผิด

จากตารางที่ 16 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจเฉลี่ยเกี่ยวกับการแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูล คิดเป็นร้อยละ 49.03 และไม่มีความรู้ความเข้าใจ คิดเป็นร้อยละ 50.97 คิดเป็นระดับความรู้ความเข้าใจระดับน้อยที่สุด โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูลมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 61.04 ได้แก่ กิจการต้องแสดงรายการรายได้หรือค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ที่เกี่ยวข้องกับกำไรหรือขาดทุนจากกิจกรรมตามปกติไว้ในงบกำไรขาดทุน รองลงมาคือกิจการต้องเปิดเผยส่วนประกอบที่สำคัญของค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้หรือรายได้ภาษีเงินได้แยกจากกัน เช่น ค่าใช้จ่าย และรายการปรับปรุงเงินได้ของงวดปัจจุบัน คิดเป็นร้อยละ 53.25 และกิจการต้องแสดงรายการสินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันให้แยกจากกัน และสามารถนำรายการทั้งสองมาหักกลบกันได้ ในงบแสดงฐานะทางการเงิน เมื่อกิจการมีสิทธิตามกฎหมายที่จะหักกลบ และเป็นหน่วยภาษีเดียวกัน คิดเป็นร้อยละ 41.56

2. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูลมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 59.74 ได้แก่ ค่าใช้จ่ายหรือรายได้ภาษีเงินได้ ประกอบด้วย รายได้ หรือค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ รายการปรับปรุงภาษีเงินได้ของงวดก่อนที่รับรู้ในงวดปัจจุบัน และจำนวนที่เกิดจากการขาดทุนทางภาษี เครดิตภาษี หรือผลต่างชั่วคราวที่ยังไม่ได้บันทึกในงวดก่อน รองลงมาคือ กิจการต้องแสดงรายการสินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันให้แยกจากกัน และสามารถนำรายการทั้งสองมาหักกลบกันได้ ในงบแสดงฐานะทางการเงิน เมื่อกิจการมีสิทธิตามกฎหมายที่จะหักกลบ และเป็นหน่วยภาษีเดียวกันคิดเป็นร้อยละ 58.44 และกิจการต้องเปิดเผยส่วนประกอบที่สำคัญของค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้หรือรายได้ภาษีเงินได้แยกจากกัน เช่น ค่าใช้จ่าย และรายการปรับปรุงเงินได้ของงวดปัจจุบัน คิดเป็นร้อยละ 46.75

ตารางที่ 17 แสดงสรุปจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับความรู้ความเข้าใจของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตภาคเหนือ ต่อมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่องภาษีเงินได้

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 12 เรื่องภาษีเงินได้		ระดับความรู้ความเข้าใจ					รวม	เฉลี่ย	ระดับ
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
1.ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขอบเขตและคำนิยาม	ราย	40	0	19	9	9	77	74.24	มาก
	ร้อยละ	51.95	0	24.68	11.69	11.69	100		
2.ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับฐานภาษี	ราย	8	18	0	36	15	77	55.84	น้อย
	ร้อยละ	10.39	23.38	0	46.75	19.48	100		
3.ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับรู้สินทรัพย์ และหนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบัน	ราย	28	0	0	40	9	77	50.00	น้อย
	ร้อยละ	36.36	0	0	51.95	11.69	100		
4.ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับรู้สินทรัพย์ และหนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชี	ราย	19	10	0	22	26	77	59.37	ปานกลาง
	ร้อยละ	24.68	12.99	0	28.57	33.77	100		
5.ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดมูลค่า	ราย	12	0	14	17	34	77	48.27	น้อยที่สุด
	ร้อยละ	15.58	0	18.88	22.08	44.16	100		
6.ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ การแสดงรายการ และการเปิดเผยข้อมูล	ราย	5	11	0	39	22	77	49.03	น้อยที่สุด
	ร้อยละ	6.49	14.29	0	50.65	28.58	100		
รวม		24.24	8.44	7.14	35.29	24.89	100	56.07	น้อย

จากตารางที่ 17 พบว่า จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่องภาษีเงินได้ มีดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขอบเขตและคำนิยามอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 51.95 รองลงมา มีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 24.68 และมีความรู้ความเข้าใจในระดับน้อยและน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 11.69 ตามลำดับ
2. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจด้านเกี่ยวกับฐานภาษีอยู่ในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 46.75 รองลงมา มีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 23.38 และมีความรู้ความเข้าใจในระดับน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 19.48 ตามลำดับ
3. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจด้านการรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันอยู่ในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 51.95 รองลงมา มีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 36.36 และมีความรู้ความเข้าใจในระดับน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 11.69 ตามลำดับ
4. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจด้านรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอดัดบัญชีอยู่ในระดับน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 33.77 รองลงมา มีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 28.57 และมีความรู้ความเข้าใจในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 24.68 ตามลำดับ
5. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจด้านผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจด้านการวัดมูลค่าอยู่ในระดับน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 44.16 รองลงมา มีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 22.08 และมีความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 18.88 ตามลำดับ
6. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจด้านการแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูลอยู่ในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 51.95 รองลงมา มีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 50.65 รองลงมา มีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 28.58 และมีความรู้ความเข้าใจในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 14.29 ตามลำดับ

สรุป ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจทุกด้านอยู่ในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 56.07 โดยมีความรู้ความเข้าใจด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขอบเขตและคำนิยามในระดับมาก ค่าเฉลี่ยร้อยละ 74.24 รองลงมา มีความรู้ความเข้าใจในเกี่ยวกับการรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชีในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยร้อยละ 59.37 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับฐานภาษีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันในระดับน้อย ค่าเฉลี่ยร้อยละ 55.84 และ 50.00 ตามลำดับ และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูล ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดมูลค่าในระดับน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ยร้อยละ 49.03 และ 48.27 ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ส่วนที่ 2.1 ในการศึกษาความรู้ความเข้าใจของผู้สอบบัญชีในเขตภาคเหนือต่อมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่อง ภาษีเงินได้ จำแนกตามจำนวนลูกค้าที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปี

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขอบเขตและคำนิยาม ฐานภาษี การรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบัน การรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชี การวัดมูลค่า การแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูล โดยจะจำแนกตามจำนวนลูกค้าที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปี เสนอผลการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 18 แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขอบเขตและคำนิยาม และจำนวนลูกค้าที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปี

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ ขอบเขตและคำนิยาม	จำนวนลูกค้าที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปี					
	ไม่ได้รับ งาน	น้อยกว่า 50 ราย	51-100 ราย	101-150 ราย	151-200 ราย	มากกว่า 200 ราย
1. มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่อง ภาษีเงินได้มีผลบังคับใช้กับกิจการที่มีส่วนได้เสียสาธารณะเท่านั้น แต่กิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะก็สามารถนำมาถือปฏิบัติได้	57.14	55.56	37.50	79.17	100.00	100.00
2. มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ถือปฏิบัติกับงบการเงินสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2556 เป็นต้นไป	57.14	66.67	81.25	66.67	78.95	50.00
3. หนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชี หมายถึงจำนวนภาษีเงินได้ในอนาคตซึ่งเกิดจากผลต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษี	57.14	88.89	56.25	75.00	84.21	100.00
4. สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี หมายถึงจำนวนภาษีเงินได้ที่กิจการสามารถขอคืนได้ในอนาคต	71.43	55.56	68.75	87.50	84.21	100.00

ตารางที่ 18 แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามตามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขอบเขต และ
 คำนิยามจำแนกตามจำนวนลูกค้าที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปี (ต่อ)

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ ขอบเขตและคำนิยาม	จำนวนลูกค้าที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปี					
	ไม่ได้รับ งาน	น้อยกว่า 50 ราย	51-100 ราย	101-150 ราย	151-200 ราย	มากกว่า 200 ราย
5. ผลแตกต่างชั่วคราว หมายถึง ผลแตกต่าง ระหว่างมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์และ หนี้สินที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงินกับ ฐานภาษีของสินทรัพย์และหนี้สินนั้น	57.14	55.56	75.00	75.00	78.95	100.00
6. ผลแตกต่างถาวร หมายถึง ผลต่างที่ เกิดขึ้นไม่มีทางกลับมาเท่ากันได้ในอนาคต เช่น รายได้ที่พิสูจน์ผู้รับไม่ได้	71.43	77.78	81.25	70.83	84.21	100.00
รวม	61.91	66.67	66.67	75.70	85.09	91.67
ระดับความรู้ความเข้าใจ	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	มากที่สุด

หมายเหตุ มีความรู้ความเข้าใจ หมายถึง ตอบถูก
 ไม่มีความรู้ความเข้าใจ หมายถึง ตอบผิด

จากตารางที่ 18 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจเฉลี่ยเกี่ยวกับขอบเขตและคำนิยาม
 จำแนกตามจำนวนลูกค้าที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปี ดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนลูกค้าที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปีไม่ได้รับงานตรวจสอบบัญชีมี
 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขอบเขตและนิยาม ประเด็นสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี หมายถึง
 จำนวนภาษีเงินได้ที่กิจการสามารถคืนได้ในอนาคต และ ผลแตกต่างถาวร หมายถึง ผลต่างที่
 เกิดขึ้นไม่มีทางกลับมาเท่ากันได้ในอนาคต เช่น รายได้ที่พิสูจน์ผู้รับไม่ได้มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ
 71.43 รองลงมาได้แก่ ประเด็นผลแตกต่างชั่วคราว หมายถึง ผลแตกต่างระหว่างมูลค่าตามบัญชีของ
 สินทรัพย์และหนี้สินที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงินกับฐานภาษีของสินทรัพย์และหนี้สินนั้น และ
 มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่อง ภาษีเงินได้มีผลบังคับใช้กับกิจการที่มีส่วนได้เสียสาธารณะเท่านั้น
 แต่กิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะก็สามารถนำมาถือปฏิบัติได้ ประเด็นมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้
 ถือปฏิบัติกับงบการเงินสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2556 เป็นต้นไป

ประเด็นหนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชี หมายถึง จำนวนภาษีเงินได้ในอนาคตซึ่งเกิดจากผลต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษี ประเด็นผลแตกต่างชั่วคราว หมายถึง ผลแตกต่างระหว่างมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์และหนี้สินที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงินกับฐานภาษีของสินทรัพย์และหนี้สินนั้น คิดเป็นร้อยละ 57.14

2. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนลูกค้ำที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปีจำนวนน้อยกว่า 50 ราย มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขอบเขตและนิยาม ประเด็นหนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชี หมายถึง จำนวนภาษีเงินได้ในอนาคตซึ่งเกิดจากผลต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 88.89 รองลงมาได้แก่ประเด็นผลแตกต่างถาวร หมายถึง ผลต่างที่เกิดขึ้นไม่มีทางกลับมาเท่ากันได้ในอนาคต เช่น รายได้ที่พิสูจน์ผู้รับไม่ได้ คิดเป็นร้อยละ 77.78 และประเด็นมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ถือปฏิบัติกับงบการเงินสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2556 เป็นต้น ไปคิดเป็นร้อยละ 66.67 ตามลำดับ

3. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนลูกค้ำที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปีจำนวน 51 – 100 ราย มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขอบเขตและนิยาม ประเด็นมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ถือปฏิบัติกับงบการเงินสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2556 เป็นต้น ไป และประเด็นผลแตกต่างถาวร หมายถึง ผลต่างที่เกิดขึ้นไม่มีทางกลับมาเท่ากันได้ในอนาคต เช่น รายได้ที่พิสูจน์ผู้รับไม่ได้มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 81.25 รองลงมาได้แก่ ประเด็นผลแตกต่างชั่วคราว หมายถึง ผลแตกต่างระหว่างมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์และหนี้สินที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงินกับฐานภาษีของสินทรัพย์และหนี้สินนั้น คิดเป็นร้อยละ 75.00 และประเด็นสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี หมายถึง จำนวนภาษีเงินได้ที่กิจการสามารถขอคืนได้ในอนาคต คิดเป็นร้อยละ 68.75 ตามลำดับ

4. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนลูกค้ำที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปีจำนวน 101 - 150 ราย มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขอบเขตและนิยาม ประเด็นสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี หมายถึง จำนวนภาษีเงินได้ที่กิจการสามารถขอคืนได้ในอนาคตมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 87.50 รองลงมาได้แก่ประเด็นมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่อง ภาษีเงินได้ มีผลบังคับใช้กับกิจการที่มีส่วนได้เสียสาธารณะเท่านั้น แต่กิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะก็สามารถนำมาถือปฏิบัติได้ คิดเป็นร้อยละ 79.17 และประเด็นหนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชี หมายถึง จำนวนภาษีเงินได้ในอนาคตซึ่งเกิดจากผลต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษี ประเด็นผลแตกต่างชั่วคราว หมายถึง ผลแตกต่างระหว่างมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์

และหนี้สินที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงินกับฐานภาษีของสินทรัพย์และหนี้สินนั้นคิดเป็นร้อยละ 75.00 ตามลำดับ

5. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนลูกค้านี่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปีจำนวน 151 - 200 ราย มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขอบเขตและนิยาม ประเด็นมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่องภาษีเงินได้ มีผลบังคับใช้กับกิจการที่มีส่วนได้เสียสาธารณะเท่านั้น แต่กิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะก็สามารถนำมาถือปฏิบัติได้มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมาได้แก่ประเด็นหนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชี หมายถึง จำนวนภาษีเงินได้ในอนาคตซึ่งเกิดจากผลต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษี ด้านสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี หมายถึง จำนวนภาษีเงินได้ที่กิจการสามารถขอคืนได้ในอนาคต ประเด็นผลแตกต่างถาวร หมายถึง ผลต่างที่เกิดขึ้นไม่มีทางกลับมาเท่ากันได้ในอนาคต เช่น รายได้ที่พิสูจน์ผู้รับไม่ได้ คิดเป็นร้อยละ 84.21 และประเด็นมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ถือปฏิบัติกับงบการเงินสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2556 เป็นต้นไป คิดเป็นร้อยละ 78.95 ตามลำดับ

6. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนลูกค้านี่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปีจำนวนมากกว่า 200 ราย มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขอบเขตและนิยาม ประเด็นมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่อง ภาษีเงินได้ มีผลบังคับใช้กับกิจการที่มีส่วนได้เสียสาธารณะเท่านั้น แต่กิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะก็สามารถนำมาถือปฏิบัติได้ ประเด็นหนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชี หมายถึง จำนวนภาษีเงินได้ในอนาคตซึ่งเกิดจากผลต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษี ประเด็นสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี หมายถึง จำนวนภาษีเงินได้ที่กิจการสามารถขอคืนได้ในอนาคต ด้านผลแตกต่างชั่วคราว หมายถึง ผลแตกต่างระหว่างมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์และหนี้สินที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงินกับฐานภาษีของสินทรัพย์และหนี้สินนั้น ประเด็นผลแตกต่างถาวร หมายถึง ผลต่างที่เกิดขึ้นไม่มีทางกลับมาเท่ากันได้ ในอนาคต เช่น รายได้ที่พิสูจน์ผู้รับไม่ได้ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมาได้แก่ประเด็นมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ถือปฏิบัติกับงบการเงินสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2556 เป็นต้นไป คิดเป็นร้อยละ 50.00

สรุป ความรู้ความเข้าใจของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับขอบเขตและคำนิยามตามจำนวนที่รับงานตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปีที่มากกว่า 200 ราย ขึ้นไป มีความรู้ความเข้าใจมากที่สุด รองลงมาจำนวนที่รับงานตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปี 151 - 200 ราย และจำนวนที่รับงานตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปี 101 - 150 ราย ตามลำดับ

ตารางที่ 19 แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับฐานภาษี และจำนวนลูกค้าที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปี

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับฐานภาษี	จำนวนลูกค้าที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปี					
	ไม่ได้รับงาน	น้อยกว่า 50 ราย	51-100 ราย	101-150 ราย	151-200 ราย	มากกว่า 200 ราย
1. ฐานภาษีของสินทรัพย์ หมายถึง มูลค่าของสินทรัพย์ที่ขอมให้นำไปหักเป็นค่าใช้จ่ายทางภาษี เมื่อกิจการได้รับประโยชน์จากมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้น	57.14	77.78	50.00	66.67	57.89	100.00
2. การหักค่าเสื่อมราคาตามภาษีแล้วจากงวดก่อนๆถึงงวดปัจจุบันนั้นฐานภาษีในการการคำนวณค่าเสื่อมราคาคือราคาทุนของเครื่องจักร	71.43	44.44	50.00	45.83	68.42	50.00
3. ฐานภาษีของรายได้รับล่วงหน้า คือมูลค่าตามบัญชีหักด้วยจำนวนรายได้ที่ไม่ต้องนำไปเสียภาษีในงวดอนาคต	71.43	33.33	43.75	29.17	57.89	50.00
4. การจ่ายเงินกู้ไม่มีผลกระทบทางภาษี ดังนั้น ฐานภาษีของเงินกู้ยืมดังกล่าวจึงเท่ากับ มูลค่าตามบัญชีของเจ้าหนี้เงินกู้ยืมดังกล่าว	57.14	66.67	56.25	66.67	57.89	100.00
รวม	64.29	55.56	50.00	52.09	60.53	75.00
ระดับความรู้ความเข้าใจ	ปานกลาง	น้อย	น้อย	น้อย	ปานกลาง	มาก

หมายเหตุ มีความรู้ความเข้าใจ หมายถึง ตอบถูก
ไม่มีความรู้ความเข้าใจ หมายถึง ตอบผิด

จากตารางที่ 19 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับฐานภาษี จำแนกตามจำนวนลูกค้ำที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปี ดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนลูกค้ำที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปีไม่ได้รับงานตรวจสอบบัญชีมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับฐานภาษี ประเด็นการหักค่าเสื่อมราคาตามภาษีแล้วจากงวดก่อนๆ ถึงงวดปัจจุบันนั้นฐานภาษีในการการคำนวณค่าเสื่อมราคาคือราคาทุนของเครื่องจักร และประเด็นฐานภาษีของรายได้รับล่วงหน้า คือ มูลค่าตามบัญชีหักด้วยจำนวนรายได้ที่ไม่ต้องนำไปเสียภาษีในงวดอนาคตมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 71.43 รองลงมาได้แก่ประเด็นฐานภาษีของสินทรัพย์ หมายถึง มูลค่าของสินทรัพย์ที่ยอมให้นำไปหักเป็นค่าใช้จ่ายทางภาษี เมื่อกิจการได้รับประโยชน์จากมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้นและประเด็นการจ่ายเงินกู้ไม่มีผลกระทบทางภาษี ดังนั้นฐานภาษีของเงินกู้ยืมดังกล่าวจึงเท่ากับ มูลค่าตามบัญชีของเจ้าหนี้เงินกู้ยืมดังกล่าวคิดเป็นร้อยละ 57.14

2. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนลูกค้ำที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปีจำนวนน้อยกว่า 50 ราย มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับฐานภาษี ประเด็นฐานภาษีของสินทรัพย์ หมายถึง มูลค่าของสินทรัพย์ที่ยอมให้นำไปหักเป็นค่าใช้จ่ายทางภาษี เมื่อกิจการได้รับประโยชน์จากมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้นมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 77.78 รองลงมาได้แก่ประเด็นการจ่ายเงินกู้ไม่มีผลกระทบทางภาษี ดังนั้นฐานภาษีของเงินกู้ยืมดังกล่าวจึงเท่ากับ มูลค่าตามบัญชีของเจ้าหนี้เงินกู้ยืมดังกล่าว คิดเป็นร้อยละ 77.78 และประเด็นการหักค่าเสื่อมราคาตามภาษีแล้วจากงวดก่อนๆ ถึงงวดปัจจุบันนั้นฐานภาษีในการการคำนวณค่าเสื่อมราคาคือราคาทุนของเครื่องจักร คิดเป็นร้อยละ 44.44 ตามลำดับ

3. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนลูกค้ำที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปี ประเด็นการจ่ายเงินกู้ไม่มีผลกระทบทางภาษี ดังนั้นฐานภาษีของเงินกู้ยืมดังกล่าวจึงเท่ากับ มูลค่าตามบัญชีของเจ้าหนี้เงินกู้ยืมดังกล่าว มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 56.25 รองลงมาได้แก่ประเด็นฐานภาษีของสินทรัพย์ หมายถึง มูลค่าของสินทรัพย์ที่ยอมให้นำไปหักเป็นค่าใช้จ่ายทางภาษี เมื่อกิจการได้รับประโยชน์จากมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้น ประเด็นการหักค่าเสื่อมราคาตามภาษีแล้วจากงวดก่อนๆ ถึงงวดปัจจุบันนั้นฐานภาษีในการการคำนวณค่าเสื่อมราคาคือราคาทุนของเครื่องจักร คิดเป็นร้อยละ 50.00 และประเด็นฐานภาษีของรายได้รับล่วงหน้า คือ มูลค่าตามบัญชีหักด้วยจำนวนรายได้ที่ไม่ต้องนำไปเสียภาษีในงวดอนาคตคิดเป็นร้อยละ 68.75 ตามลำดับ

4. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนลูกค้าที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปีจำนวน 101 - 150 ราย มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับฐานภาษี ประเด็นฐานภาษีของสินทรัพย์ หมายถึง มูลค่าของสินทรัพย์ที่ยอมให้นำไปหักเป็นค่าใช้จ่ายทางภาษี เมื่อกิจการได้รับประโยชน์จากมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้น และการจ่ายเงินกู้ไม่มีผลกระทบทางภาษี ดังนั้นฐานภาษีของเงินกู้ยืมดังกล่าวจึงเท่ากับ มูลค่าตามบัญชีของเจ้าหนี้เงินกู้ยืมดังกล่าวมากที่สุด และประเด็นฐานภาษีของสินทรัพย์ หมายถึง มูลค่าของสินทรัพย์ที่ยอมให้นำไปหักเป็นค่าใช้จ่ายทางภาษี เมื่อกิจการได้รับประโยชน์จากมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้นคิดเป็นร้อยละ 66.67 รองลงมาได้แก่ประเด็นการหักค่าเสื่อมราคาตามภาษีแล้วจากงวดก่อนๆ ถึงงวดปัจจุบันนั้นฐานภาษีในการการคำนวณค่าเสื่อมราคาคือราคาทุนของเครื่องจักร คิดเป็นร้อยละ 45.83 และประเด็นฐานภาษีของรายได้รับล่วงหน้า คือ มูลค่าตามบัญชีหักด้วยจำนวนรายได้ที่ไม่ต้องนำไปเสียภาษีในงวดอนาคตตามลำดับ

5. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนลูกค้าที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปีจำนวน 151 - 200 ราย มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับฐานภาษี ประเด็นการหักค่าเสื่อมราคาตามภาษีแล้วจากงวดก่อนๆ ถึงงวดปัจจุบันนั้นฐานภาษีในการการคำนวณค่าเสื่อมราคาคือราคาทุนของเครื่องจักรมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 68.42 รองลงมาได้แก่ประเด็นฐานภาษีของสินทรัพย์ หมายถึง มูลค่าของสินทรัพย์ที่ยอมให้นำไปหักเป็นค่าใช้จ่ายทางภาษี เมื่อกิจการได้รับประโยชน์จากมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้น ประเด็นฐานภาษีของรายได้รับล่วงหน้า คือ มูลค่าตามบัญชีหักด้วยจำนวนรายได้ที่ต้องนำไปเสียภาษีในงวดอนาคต และด้านเจ้าหนี้การจ่ายเงินกู้ไม่มีผลกระทบทางภาษี ดังนั้นฐานภาษีของเงินกู้ยืมดังกล่าวจึงเท่ากับมูลค่าตามบัญชีของเจ้าหนี้เงินกู้ยืมดังกล่าว คิดเป็นร้อยละ 57.89

6. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนลูกค้าที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปีจำนวนมากกว่า 200 ราย มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับฐานภาษี ประเด็นฐานภาษีของสินทรัพย์ หมายถึง มูลค่าของสินทรัพย์ที่ยอมให้นำไปหักเป็นค่าใช้จ่ายทางภาษี เมื่อกิจการได้รับประโยชน์จากมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้น และด้านการจ่ายเงินกู้ไม่มีผลกระทบทางภาษี ดังนั้นฐานภาษีของเงินกู้ยืมดังกล่าวจึงเท่ากับมูลค่าตามบัญชีของเจ้าหนี้เงินกู้ยืมดังกล่าว มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมาได้แก่ประเด็นการหักค่าเสื่อมราคาตามภาษีแล้วจากงวดก่อนๆ ถึงงวดปัจจุบันนั้นฐานภาษีในการการคำนวณค่าเสื่อมราคาคือราคาทุนของเครื่องจักร และฐานภาษีของรายได้รับล่วงหน้า คือ มูลค่าตามบัญชีหักด้วยจำนวนรายได้ที่ไม่ต้องนำไปเสียภาษีในงวดอนาคตคิดเป็นร้อยละ 50.00

สรุป ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับฐานภาษีจำแนกตามจำนวนลูก้าที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปี ผู้ตอบแบบสอบถามที่รับงานตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปีที่มีมากกว่า 200 รายขึ้นไป มีความรู้ความเข้าใจในระดับมาก รองลงมาผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่ได้รับงานตรวจสอบบัญชี ผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับงานตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปีจำนวน 151 - 200 ราย มีความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลาง และผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับงานตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปีจำนวนน้อยกว่า 50 ราย ผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับงานตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปีจำนวน 51 – 150 ผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับงานตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปีจำนวน 101 - 200 ราย มีความรู้ความเข้าใจน้อย ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 20 แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบัน และจำนวนลูกค้าที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปี

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบัน	จำนวนลูกค้าที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปี					
	ไม่ได้รับงาน	น้อยกว่า 50 ราย	51-100 ราย	101-150 ราย	151-200 ราย	มากกว่า 200 ราย
1. ภาษีเงินได้สำหรับงวดปัจจุบันและงวดที่ผ่านมาที่ยังไม่ได้จ่ายชำระต้องรับรู้เป็นหนี้สิน แต่หากจำนวนภาษีที่ได้ชำระไปแล้วในงวดปัจจุบันและงวดที่ผ่านมา มากกว่าภาษีที่ต้องชำระสำหรับงวดนั้นๆ ให้รับรู้ส่วนเกินนั้นเป็นสินทรัพย์	100.00	55.56	43.75	62.50	68.42	50.00
2. เมื่อกิจการนำขาดทุนทางภาษีไปใช้เพื่อลดภาษีเงินได้ปัจจุบันของงวดก่อน กิจการควรรับรู้ดังกล่าวเป็นสินทรัพย์ในงวดที่ขาดทุนทางภาษีนั้นเกิดขึ้น	57.14	55.56	81.25	54.17	63.16	50.00
รวม	78.57	55.56	62.50	58.34	65.79	50.00
ระดับความรู้ความเข้าใจ	มาก	น้อย	ปานกลาง	น้อย	ปานกลาง	น้อย

หมายเหตุ มีความรู้ความเข้าใจ หมายถึง ตอบถูก

ไม่มีความรู้ความเข้าใจ หมายถึง ตอบผิด

จากตารางที่ 20 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจเฉลี่ยเกี่ยวกับการรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบัน จำแนกตามจำนวนลูกค้าที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปี ดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนลูกค้าที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปีไม่ได้รับงานตรวจสอบบัญชีมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบัน จำแนกตามจำนวนลูกค้าที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปี ประเด็นภาษีเงินได้สำหรับงวดปัจจุบันและงวดที่ผ่านมาที่ยังไม่ได้จ่ายชำระต้องรับรู้เป็นหนี้สิน แต่หากจำนวนภาษีที่ได้ชำระไปแล้วในงวดปัจจุบันและงวดที่ผ่านมา มากกว่าภาษีที่ต้องชำระสำหรับงวดนั้นๆ ให้รับรู้ส่วนเกินนั้นเป็นสินทรัพย์มากที่สุด คิดเป็น

ร้อยละ 100.00 รองลงมาได้แก่ประเด็นเมื่อกิจการนำขาดทุนทางภาษีไปใช้เพื่อลดภาษีเงินได้ปัจจุบันของงวดก่อน กิจการควรรับรู้ดังกล่าวเป็นสินทรัพย์ในงวดที่ขาดทุนทางภาษีนั้นเกิดขึ้น คิดเป็นร้อยละ 57.14

2. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนลูกค้านำที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปีจำนวนน้อยกว่า 50 ราย มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบัน จำแนกตามจำนวนลูกค้านำที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปี ประเด็นภาษีเงินได้สำหรับงวดปัจจุบันและงวดที่ผ่านมาที่ยังไม่ได้จ่ายชำระต้องรับรู้เป็นสินทรัพย์ แต่หากจำนวนภาษีที่ได้ชำระไปแล้วในงวดปัจจุบันและงวดที่ผ่านมามากกว่าภาษีที่ต้องชำระสำหรับงวดนั้นๆ ให้รับรู้ส่วนเกินนั้นเป็นหนี้สิน และประเด็นเมื่อกิจการนำขาดทุนทางภาษีไปใช้เพื่อลดภาษีเงินได้ปัจจุบันของงวดก่อน กิจการควรรับรู้ดังกล่าวเป็นสินทรัพย์ในงวดที่ขาดทุนทางภาษีนั้นเกิดขึ้นคิดเป็นร้อยละ 88.89

3. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนลูกค้านำที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปีจำนวน 51 – 100 ราย มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบัน จำแนกตามจำนวนลูกค้านำที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปี ประเด็นเมื่อกิจการนำขาดทุนทางภาษีไปใช้เพื่อลดภาษีเงินได้ปัจจุบันของงวดก่อน กิจการควรรับรู้ดังกล่าวเป็นสินทรัพย์ในงวดที่ขาดทุนทางภาษีนั้นเกิดขึ้นมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 81.25 และประเด็นภาษีเงินได้สำหรับงวดปัจจุบันและงวดที่ผ่านมาที่ยังไม่ได้จ่ายชำระต้องรับรู้เป็นหนี้สิน แต่หากจำนวนภาษีที่ได้ชำระไปแล้วในงวดปัจจุบันและงวดที่ผ่านมามากกว่าภาษีที่ต้องชำระสำหรับงวดนั้นๆ ให้รับรู้ส่วนเกินนั้นเป็นสินทรัพย์ คิดเป็นร้อยละ 43.75 ตามลำดับ

4. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนลูกค้านำที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปีจำนวน 101 - 150 ราย มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบัน จำแนกตามจำนวนลูกค้านำที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปี ประเด็นภาษีเงินได้สำหรับงวดปัจจุบันและงวดที่ผ่านมาที่ยังไม่ได้จ่ายชำระต้องรับรู้เป็นหนี้สิน แต่หากจำนวนภาษีที่ได้ชำระไปแล้วในงวดปัจจุบันและงวดที่ผ่านมา มากกว่าภาษีที่ต้องชำระสำหรับงวดนั้นๆ ให้รับรู้ส่วนเกินนั้นเป็นสินทรัพย์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 62.50 รองลงมาได้แก่ประเด็นเมื่อกิจการนำขาดทุนทางภาษีไปใช้เพื่อลดภาษีเงินได้ปัจจุบันของงวดก่อน กิจการควรรับรู้ดังกล่าวเป็นสินทรัพย์ในงวดที่ขาดทุนทางภาษีนั้นเกิดขึ้น คิดเป็นร้อยละ 54.17

5. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนลูกค้านำที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปีจำนวน 151 - 200 ราย มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบัน จำแนกตามจำนวนลูกค้านำ

ที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปี ประเด็นภาษีเงินได้สำหรับงวดปัจจุบันและงวดที่ผ่านมาที่ยังไม่ได้จ่ายชำระต้องรับรู้เป็นหนี้สิน แต่หากจำนวนภาษีที่ได้ชำระไปแล้วในงวดปัจจุบันและงวดที่ผ่านมา มากกว่าภาษีที่ต้องชำระสำหรับงวดนั้นๆ ให้รับรู้ส่วนเกินนั้นเป็นสินทรัพย์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 68.42 รองลงมาได้แก่ประเด็นเมื่อกิจการนำขาดทุนทางภาษีไปใช้เพื่อลดภาษีเงินได้ปัจจุบันของงวดก่อน กิจการควรรับรู้ดังกล่าวเป็นสินทรัพย์ในงวดที่ขาดทุนทางภาษีนั้นเกิดขึ้นคิดเป็นร้อยละ 63.16

6. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนลูกค้านำที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปีจำนวนมากกว่า 200 ราย มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบัน จำแนกตามจำนวนลูกค้านำที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปี ประเด็นภาษีเงินได้สำหรับงวดปัจจุบันและงวดที่ผ่านมาที่ยังไม่ได้จ่ายชำระต้องรับรู้เป็นหนี้สิน แต่หากจำนวนภาษีที่ได้ชำระไปแล้วในงวดปัจจุบันและงวดที่ผ่านมา มากกว่าภาษีที่ต้องชำระสำหรับงวดนั้นๆ ให้รับรู้ส่วนเกินนั้นเป็นสินทรัพย์ และประเด็นเมื่อกิจการนำขาดทุนทางภาษีไปใช้เพื่อลดภาษีเงินได้ปัจจุบันของงวดก่อน กิจการควรรับรู้ดังกล่าวเป็นสินทรัพย์ในงวดที่ขาดทุนทางภาษีนั้นเกิดขึ้น คิดเป็นร้อยละ 50.00

สรุป ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับรู้สินทรัพย์ และหนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบัน จำแนกตามจำนวนลูกค้านำที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปี ผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่ได้รับงานตรวจสอบบัญชีมีความรู้ความเข้าใจในระดับมาก รองลงมาผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับงานตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปีจำนวน 51 - 100 ราย ผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับงานตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปีจำนวน 151 - 200 ราย มีความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลาง และผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับงานตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปีจำนวนน้อยกว่า 50 ราย ผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับงานตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปีจำนวน 101 - 150 ผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับงานตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปีจำนวนมากกว่า 200 ราย มีความรู้ความเข้าใจน้อย ตามลำดับ

ตารางที่ 21 แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับรู้
สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชีและจำนวนลูกค้าน้ำที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ย
ต่อปี

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับรู้ สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชี	จำนวนลูกค้าน้ำที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปี					
	ไม่ได้รับ งาน	น้อยกว่า 50 ราย	51-100 ราย	101-150 ราย	151-200 ราย	มากกว่า 200ราย
1. กิจการต้องรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอการ ตัดบัญชีซึ่งเกิดจากผลแตกต่างชั่วคราวที่ ต้องเสียภาษีทุกรายการ ยกเว้นกรณีที่เกิด จากการรับรู้ค่าความนิยมเมื่อเริ่มแรก	57.14	77.78	56.25	62.50	68.42	100.00
2. มูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์สูงกว่า มูลค่าสินทรัพย์ที่สามารถนำไปหักในการ คำนวณภาษี ผลแตกต่างนี้ถือเป็นผล แตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษี	14.29	66.67	43.75	45.83	73.68	100.00
3. ค่าเสื่อมราคาทางภาษีน้อยกว่าค่าเสื่อม ราคาทางบัญชี จะทำให้เกิดผลแตกต่าง ชั่วคราวที่ใช้หักภาษี ซึ่งมีผลทำให้เกิด สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	28.5	55.56	75.00	70.83	78.05	100.00
4. ผลแตกต่างชั่วคราวเกิดขึ้นเมื่อกิจการ ต้องนำรายได้หรือค่าใช้จ่ายไปรวมคำนวณ กำไรทางบัญชีในงวดหนึ่ง ในขณะที่ต้อง นำจำนวนดังกล่าวไปรวมคำนวณกำไรทาง ภาษีในอีกงวดหนึ่ง เป็นผลทำให้เกิดหนี้สิน ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี	42.86	44.44	68.75	62.50	78.95	50.00
5. หากกิจการปรับเพิ่มมูลค่าตามบัญชีของ สินทรัพย์ให้เท่ากับมูลค่ายุติธรรม แต่ฐาน ภาษีของสินทรัพย์ยังคงมีค่าเท่ากับต้นทุน เดิมในกรณีนี้จะเกิดผลแตกต่างชั่วคราวที่ ต้องเสียภาษีขึ้นและต้องบันทึกเป็นหนี้สิน ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	71.43	33.33	43.75	45.83	68.42	50.00

ตารางที่ 21 แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับรู้สิทธิประโยชน์และหนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชี และจำนวนลูกค้าที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปี (ต่อ)

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับรู้สิทธิประโยชน์และหนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชี	จำนวนลูกค้าที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปี					
	ไม่ได้รับงาน	น้อยกว่า 50 ราย	51-100 ราย	101-150 ราย	151-200 ราย	มากกว่า 200 ราย
6. กิจการจะรับรู้สิทธิประโยชน์เงินได้รอการตัดบัญชีที่ยังไม่ได้รับรู้มันได้ตามจำนวนที่มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่าจะมีกำไรทางภาษีในอนาคตที่จะทำให้ได้รับประโยชน์ในอนาคตจากสิทธิประโยชน์เงินได้รอการตัดบัญชี	71.43	66.67	56.25	62.50	73.68	50.00
7. กิจการต้องรับรู้สิทธิประโยชน์เงินได้รอการตัดบัญชีสำหรับผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีทุกรายการที่เกิดขึ้นก็ต่อเมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่าจะมีการกลับรายการของผลแตกต่างชั่วคราวในอนาคตอันใกล้และจะมีกำไรทางภาษีเพียงพอที่จะนำผลแตกต่างชั่วคราวมาใช้ประโยชน์ได้	57.14	44.44	37.50	58.33	42.11	50.00
รวม	48.97	55.56	54.46	58.35	69.05	71.43
ระดับความรู้ความเข้าใจ	น้อยที่สุด	น้อย	น้อย	น้อย	ปานกลาง	ปานกลาง

หมายเหตุ มีความรู้ความเข้าใจ หมายถึง ตอบถูก

ไม่มีความรู้ความเข้าใจ หมายถึง ตอบผิด

จากตารางที่ 21 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจเฉลี่ยเกี่ยวกับการรับรู้สิทธิประโยชน์และหนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชี จำแนกตามจำนวนลูกค้าที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปี ดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนลูกค้าที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปีไม่ได้รับงานตรวจสอบบัญชีมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับรู้สิทธิประโยชน์และหนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชี จำแนกตามจำนวนลูกค้าที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปี ประเด็นหากกิจการปรับเปลี่ยนมูลค่าตามบัญชีของสิทธิประโยชน์ให้

เท่ากับมูลค่าธุรกรรม แต่ฐานภาษีของสินทรัพย์ยังคงมีค่าเท่ากับต้นทุนเดิมในกรณีนี้จะเกิดผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษีขึ้นและต้องบันทึกเป็นหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี และประเด็นกิจการจะรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่ยังไม่ได้รับรู้นั้นได้ตามจำนวนที่มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอนว่าจะมีกำไรทางภาษีในอนาคตที่จะทำให้ได้รับประโยชน์ในอนาคตจากสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 71.43 รองลงมาได้แก่ประเด็นกิจการต้องรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีซึ่งเกิดจากผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษีทุกรายการ ยกเว้นกรณีที่เกิดจากการรับรู้ค่าความนิยมเมื่อเริ่มแรก และกิจการต้องรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสำหรับผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีทุกรายการที่เกิดขึ้นก็ต่อเมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอนว่าจะมีการกลับรายการของผลแตกต่างชั่วคราวในอนาคตอันใกล้ และจะมีกำไรทางภาษีเพียงพอที่จะนำผลแตกต่างชั่วคราวมาใช้ประโยชน์ได้ คิดเป็นร้อยละ 57.14 ประเด็นผลแตกต่างชั่วคราวเกิดขึ้นเมื่อกิจการต้องนำรายได้หรือค่าใช้จ่ายไปรวมคำนวณกำไรทางบัญชีในงวดหนึ่ง ในขณะที่ต้องนำจำนวนดังกล่าวไปรวมคำนวณกำไรทางภาษีในอีกงวดหนึ่ง เป็นผลทำให้เกิดหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี คิดเป็นร้อยละ 42.86 ตามลำดับ

2. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนลูกค้าที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปีจำนวนน้อยกว่า 50 ราย มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี จำแนกตามจำนวนลูกค้าที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปี ประเด็นกิจการต้องรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีซึ่งเกิดจากผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษีทุกรายการ ยกเว้นกรณีที่เกิดจากการรับรู้ค่าความนิยมเมื่อเริ่มแรก มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 77.78 รองลงมาได้แก่ประเด็นมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์สูงกว่ามูลค่าสินทรัพย์ที่สามารถนำไปหักในการคำนวณภาษี ผลแตกต่างนี้ถือเป็นผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษี ประเด็นกิจการจะรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่ยังไม่ได้รับรู้นั้นได้ตามจำนวนที่มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอนว่าจะมีกำไรทางภาษีในอนาคตที่จะทำให้ได้รับประโยชน์ในอนาคตจากสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีคิดเป็นร้อยละ 66.67 และประเด็นค่าเสื่อมราคาทางภาษีน้อยกว่าค่าเสื่อมราคาทางบัญชี จะทำให้เกิดผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษี ซึ่งมีผลทำให้เกิดสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีคิดเป็นร้อยละ 55.56 ตามลำดับ

3. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนลูกค้าที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปีจำนวน 51 – 100 ราย มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี จำแนกตามจำนวนลูกค้าที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปี ประเด็นค่าเสื่อมราคาทางภาษีน้อยกว่าค่าเสื่อมราคาทางบัญชี จะทำให้

เกิดผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษี ซึ่งมีผลทำให้เกิดสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี คิดเป็นร้อยละ 75.00 และประเด็นผลแตกต่างชั่วคราวเกิดขึ้นเมื่อกิจการต้องนำรายได้หรือค่าใช้จ่ายไปรวมคำนวณกำไรทางบัญชีในงวดหนึ่ง ในขณะที่ต้องนำจำนวนดังกล่าวไปรวมคำนวณกำไรทางภาษีในอีกงวดหนึ่งเป็นผลทำให้เกิดหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี คิดเป็นร้อยละ 68.75 และกิจการต้องรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีซึ่งเกิดจากผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษีทุกรายการ ยกเว้นกรณีที่เกิดจากการรับรู้ค่าความนิยมเมื่อเริ่มแรก ประเด็นกิจการจะรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่ยังไม่ได้รับรู้นั้นได้ตามจำนวนที่มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่าจะมีกำไรทางภาษีในอนาคตที่จะทำให้ได้รับประโยชน์ในอนาคตจากสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี คิดเป็นร้อยละ 56.25 ตามลำดับ

4. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนลูกค้าที่ตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปีจำนวน 101 - 150 ราย มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี จำแนกตามจำนวนลูกค้าที่ตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปีประเด็นค่าเสื่อมราคาทางภาษีน้อยกว่าค่าเสื่อมราคาทางบัญชี จะทำให้เกิดผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษี ซึ่งมีผลทำให้เกิดสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 70.83 รองลงมาได้แก่ประเด็นกิจการต้องรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีซึ่งเกิดจากผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษีทุกรายการ ยกเว้นกรณีที่เกิดจากการรับรู้ค่าความนิยมเมื่อเริ่มแรก ประเด็นผลแตกต่างชั่วคราวเกิดขึ้นเมื่อกิจการต้องนำรายได้หรือค่าใช้จ่ายไปรวมคำนวณกำไรทางบัญชีในงวดหนึ่ง ในขณะที่ต้องนำจำนวนดังกล่าวไปรวมคำนวณกำไรทางภาษีในอีกงวดหนึ่ง เป็นผลทำให้เกิดหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี ประเด็นกิจการจะรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่ยังไม่ได้รับรู้นั้นได้ตามจำนวนที่มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่าจะมีกำไรทางภาษีในอนาคตที่จะทำให้ได้รับประโยชน์ในอนาคตจากสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี คิดเป็นร้อยละ 62.50 และประเด็นกิจการต้องรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสำหรับผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีทุกรายการที่เกิดขึ้นก็ต่อเมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่าจะมีการกลับรายการของผลแตกต่างชั่วคราวในอนาคตอันใกล้และจะมีกำไรทางภาษีเพียงพอที่จะนำผลแตกต่างชั่วคราวมาใช้ประโยชน์ได้ คิดเป็นร้อยละ 58.33 ตามลำดับ

5. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนลูกค้าที่ตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปีจำนวน 151 - 200 ราย มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี จำแนกตามจำนวนลูกค้าที่ตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปี ประเด็นผลแตกต่างชั่วคราวเกิดขึ้นเมื่อกิจการต้องนำรายได้หรือค่าใช้จ่ายไปรวมคำนวณกำไรทางบัญชีในงวดหนึ่ง ในขณะที่ต้องนำจำนวนดังกล่าวไปรวมคำนวณกำไรทาง

ภายในอีกงวดหนึ่ง เป็นผลทำให้เกิดหนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชีคิดเป็นร้อยละ 78.95 รองลงมาได้แก่ประเด็นมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์สูงกว่ามูลค่าสินทรัพย์ที่สามารถนำไปหักในการคำนวณภาษี ผลแตกต่างนี้ถือเป็นผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษี คิดเป็นร้อยละ 78.05 และประเด็นกิจการจะรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่ยังไม่ได้รับรู้มันได้ตามจำนวนที่มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่าจะมีกำไรทางภาษีในอนาคตที่จะทำให้ได้รับประโยชน์ในอนาคตจากสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี คิดเป็นร้อยละ 73.68 ตามลำดับ

6. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนลูกค้านับที่ตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปีจำนวนมากกว่า 200 ราย มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชี จำแนกตามจำนวนลูกค้านับที่ตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปีประเด็นกิจการต้องรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีซึ่งเกิดจากผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษีทุกรายการ ยกเว้นกรณีที่เกิดจากการรับรู้ค่าความนิยมเมื่อเริ่มแรก ประเด็นมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์สูงกว่ามูลค่าสินทรัพย์ที่สามารถนำไปหักในการคำนวณภาษี ผลแตกต่างนี้ถือเป็นผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษี ด้านค่าเสื่อมราคาทางภาษีน้อยกว่าค่าเสื่อมราคาทางบัญชี จะทำให้เกิดผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษี ซึ่งมีผลทำให้เกิดสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมาได้แก่ประเด็นผลแตกต่างชั่วคราวเกิดขึ้นเมื่อกิจการต้องนำรายได้หรือค่าใช้จ่ายไปรวมคำนวณกำไรทางบัญชีในงวดหนึ่ง ในขณะที่ต้องนำจำนวนดังกล่าวไปรวมคำนวณกำไรทางภาษีในอีกงวดหนึ่ง เป็นผลทำให้เกิดหนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชี ประเด็นหากกิจการปรับเพิ่มมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ให้เท่ากับมูลค่ายุติธรรม แต่ฐานภาษีของสินทรัพย์ยังคงมีค่าเท่ากับต้นทุนเดิมในกรณีนี้จะเกิดผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษีขึ้น และต้องบันทึกเป็นหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี ประเด็นกิจการจะรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่ยังไม่ได้รับรู้มันได้ตามจำนวนที่มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่าจะมีกำไรทางภาษีในอนาคตที่จะทำให้ได้รับประโยชน์ในอนาคตจากสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี ประเด็นกิจการต้องรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสำหรับผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีทุกรายการที่เกิดขึ้นก็ต่อเมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่าจะมีการกลับรายการของผลแตกต่างชั่วคราวในอนาคตอันใกล้และจะมีกำไรทางภาษีเพียงพอที่จะนำผลแตกต่างชั่วคราวมาใช้ประโยชน์ได้ คิดเป็นร้อยละ 50.00

สรุป ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชี จำแนกตามจำนวนลูกค้านับที่ตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปี ผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับงานตรวจสอบบัญชีจำนวน

151 – 200 ราย ผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับงานตรวจสอบบัญชีจำนวน มากกว่า 200 ราย มีความรู้ความเข้าใจระดับปานกลาง รองลงมาผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับงานตรวจสอบบัญชีจำนวน น้อยกว่า 50 ราย ผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับงานตรวจสอบบัญชีจำนวน 51 - 100 ราย ผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับงานตรวจสอบบัญชีจำนวน 101 - 150 ราย มีความรู้ความเข้าใจระดับน้อย และผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่ได้รับงานตรวจสอบบัญชี มีความรู้ความเข้าใจน้อยที่สุด ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 22 แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดมูลค่า และจำนวนลูกค้าที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปี

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ การวัดมูลค่า	จำนวนลูกค้าที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปี					
	ไม่ได้รับ งาน	น้อยกว่า 50 ราย	51-100 ราย	101-150 ราย	151-200 ราย	มากกว่า 200ราย
1. กิจการต้องวัดมูลค่าสินทรัพย์ภายใต้ รอการตัดบัญชีโดยใช้อัตราภาษีสำหรับงวด ที่กิจการคาดว่าจะได้รับประโยชน์จาก สินทรัพย์ภายใต้รอตัดบัญชี	42.86	66.67	50.00	66.67	47.37	100.00
2. กิจการต้องไม่คิดลดสินทรัพย์ภายใต้ รอการตัดบัญชีและหนี้สินภายใต้รอ การตัดบัญชี	85.71	44.44	56.25	45.83	42.11	50.00
3. กิจการต้องรับรู้หนี้สินภายใต้รอการ ตัดบัญชีของผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสีย ทุกรายการ เกี่ยวข้องกับ บริษัทใหญ่ผู้ลงทุน หรือผู้ร่วมค้า สามารถควบคุมระยะเวลาใน การกลับรายการของผลแตกต่างชั่วคราว หรือไม่มีการกลับรายการ	0.00	44.44	37.50	29.17	42.11	50.00
4. กิจการต้องบันทึกผลกระทบทางภาษีเงิน ได้ที่เกิดจากการตีความสินทรัพย์และการ ปรับปรุงฐานภาษีในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ อื่น	28.57	44.44	50.00	50.00	36.84	50.00
5. สาเหตุที่เกิดสินทรัพย์ภายใต้รอตัด บัญชี เนื่องจากมีรายการที่เกิดผลต่าง ชั่วคราว คือราคาตามบัญชีของสินทรัพย์ต่ำ กว่าฐานภาษี หรือ ราคาตามบัญชีของ หนี้สินสูงกว่าฐานภาษี	14.29	55.56	37.50	58.33	36.84	50.00

ตารางที่ 22 แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดมูลค่า และจำนวนลูกค้าที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปี (ต่อ)

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดมูลค่า	จำนวนลูกค้าที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปี					
	ไม่ได้รับงาน	น้อยกว่า 50 ราย	51-100 ราย	101-150 ราย	151-200 ราย	มากกว่า 200 ราย
6. การรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเกิดจากราคาตามบัญชีของสินทรัพย์สูงกว่าฐานภาษีหรือราคาตามบัญชีของหนี้สินสูงกว่าฐานภาษี	42.86	66.67	50.00	70.83	63.16	0.00
รวม	35.72	53.70	46.88	53.47	44.74	50.00
ระดับความรู้ความเข้าใจ	น้อยที่สุด	น้อย	น้อยที่สุด	น้อย	น้อยที่สุด	น้อย

หมายเหตุ มีความรู้ความเข้าใจ หมายถึง ตอบถูก
 ไม่มีความรู้ความเข้าใจ หมายถึง ตอบผิด

จากตารางที่ 22 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจเฉลี่ยเกี่ยวกับการวัดมูลค่า จำแนกตามจำนวนลูกค้าที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปี ดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนลูกค้าที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปีไม่ได้รับงานตรวจสอบบัญชี มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดมูลค่า จำแนกตามจำนวนลูกค้าที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปี กิจการไม่คิดลดสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีและหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 85.71 รองลงมาได้แก่ประเด็นกิจการต้องวัดมูลค่าสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีโดยใช้ อัตราภาษีสำหรับงวดที่กิจการคาดว่าจะได้รับประโยชน์จากสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี ประเด็นการรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเกิดจากราคาตามบัญชีของสินทรัพย์ต่ำกว่าฐานภาษีหรือราคาตามบัญชีของหนี้สินต่ำกว่าฐานภาษี คิดเป็นร้อยละ 42.86 และประเด็นกิจการต้องบันทึกผลกระทบทางภาษีเงินได้ที่เกิดจากการตีความสินทรัพย์และการปรับปรุงฐานภาษีในกำไรขาดทุน เบ็ดเสร็จอื่น คิดเป็นร้อยละ 28.57

2. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนลูกค้าที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปีจำนวนน้อยกว่า 50 ราย มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดมูลค่า จำแนกตามจำนวนลูกค้าที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปี

ประเด็นกิจการต้องวัดมูลค่าสินทรัพย์ภายใต้การตัดบัญชีโดยใช้อัตราภาษีสำหรับงวดที่กิจการคาดว่าจะได้รับประโยชน์จากสินทรัพย์ภายใต้การตัดบัญชี ประเด็นการรับรู้หนี้สินภายใต้การตัดบัญชีเกิดจากราคาตามบัญชีของสินทรัพย์ต่ำกว่าฐานภาษีหรือราคาตามบัญชีของหนี้สินต่ำกว่าฐานภาษีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 66.67 รองลงมาได้แก่ประเด็นสาเหตุที่เกิดสินทรัพย์ภายใต้การตัดบัญชีเนื่องจากมีรายการที่เกิดผลต่างชั่วคราว คือราคาตามบัญชีของสินทรัพย์ต่ำกว่าฐานภาษี หรือราคาตามบัญชีของหนี้สินสูงกว่าฐานภาษี คิดเป็นร้อยละ 55.56 และประเด็นกิจการไม่คิดลดสินทรัพย์ภายใต้การตัดบัญชีและหนี้สินภายใต้การตัดบัญชี ประเด็นกิจการต้องรับรู้หนี้สินภายใต้การตัดบัญชีของผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียทุกรายการ ที่เกี่ยวข้องกับบริษัทใหญ่ผู้ลงทุนหรือผู้ร่วมค้า สามารถควบคุมระยะเวลาในการกลับรายการของผลแตกต่างชั่วคราวหรือไม่มีการกลับรายการ ประเด็นกิจการต้องบันทึกผลกระทบทางภาษีเงินได้ที่เกิดจากการตีความสินทรัพย์และการปรับปรุงฐานภาษีในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น คิดเป็นร้อยละ 44.44 ตามลำดับ

3. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนลูกค้านับที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปีจำนวน 51 - 100 ราย มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดมูลค่า จำแนกตามจำนวนลูกค้านับที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปีประเด็นกิจการไม่คิดลดสินทรัพย์ภายใต้การตัดบัญชีและหนี้สินภายใต้การตัดบัญชีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 56.25 รองลงมาได้แก่ประเด็นกิจการต้องวัดมูลค่าสินทรัพย์ภายใต้การตัดบัญชีโดยใช้อัตราภาษีสำหรับงวดที่กิจการคาดว่าจะได้รับประโยชน์จากสินทรัพย์ภายใต้การตัดบัญชี ประเด็นกิจการต้องบันทึกผลกระทบทางภาษีเงินได้ที่เกิดจากการตีความสินทรัพย์และการปรับปรุงฐานภาษีในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น ประเด็นการรับรู้หนี้สินภายใต้การตัดบัญชีเกิดจากราคาตามบัญชีของสินทรัพย์ต่ำกว่าฐานภาษีหรือราคาตามบัญชีของหนี้สินต่ำกว่าฐานภาษีคิดเป็นร้อยละ 50.00 และประเด็นกิจการต้องรับรู้หนี้สินภายใต้การตัดบัญชีของผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียทุกรายการที่เกี่ยวข้องกับบริษัทใหญ่ ผู้ลงทุน หรือผู้ร่วมค้า สามารถควบคุมระยะเวลาในการกลับรายการของผลแตกต่างชั่วคราวหรือไม่มีการกลับรายการ ประเด็นสาเหตุที่เกิดสินทรัพย์ภายใต้การตัดบัญชี เนื่องจากมีรายการที่เกิดผลต่างชั่วคราว คือราคาตามบัญชีของสินทรัพย์ต่ำกว่าฐานภาษี หรือราคาตามบัญชีของหนี้สินสูงกว่าฐานภาษี คิดเป็นร้อยละ 37.50 ตามลำดับ

4. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนลูกค้านับที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปีจำนวน 101 – 150 ราย มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดมูลค่า จำแนกตามจำนวนลูกค้านับที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปีประเด็นการรับรู้หนี้สินภายใต้การตัดบัญชีเกิดจากราคาตามบัญชีของสินทรัพย์ต่ำกว่าฐานภาษี

หรือราคาตามบัญชีของหนี้สินต่ำกว่าฐานภาษีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 70.83 รองลงมาได้แก่ประเด็น
กิจการต้องวัดมูลค่าสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีโดยใช้อัตราภาษีสำหรับงวดที่กิจการคาดว่าจะ
ได้รับประโยชน์จากสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี คิดเป็นร้อยละ 66.67 และประเด็นสาเหตุที่เกิด
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี เนื่องจากมีรายการที่เกิดผลต่างชั่วคราว คือราคาตามบัญชีของ
สินทรัพย์ต่ำกว่าฐานภาษี หรือราคาตามบัญชีของหนี้สินสูงกว่าฐานภาษี คิดเป็นร้อยละ 58.33
ตามลำดับ

5. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนลูกค้ำที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปีจำนวน 151 - 200 ราย มีความรู้
ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดมูลค่า จำแนกตามจำนวนลูกค้ำที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปี ประเด็นการ
รับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเกิดจากราคาตามบัญชีของสินทรัพย์ต่ำกว่าฐานภาษีหรือราคา
ตามบัญชีของหนี้สินต่ำกว่าฐานภาษีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 63.16 รองลงมาได้แก่ประเด็นกิจการ
ต้องวัดมูลค่าสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีโดยใช้อัตราภาษีสำหรับงวดที่กิจการคาดว่าจะได้รับ
ประโยชน์จากสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี คิดเป็นร้อยละ 47.37 และประเด็นกิจการไม่คิดลด
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีและหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี ประเด็นกิจการต้องรับรู้
หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีของผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียทุกรายการที่เกี่ยวข้องกับบริษัท
ใหญ่ผู้ลงทุน หรือผู้ร่วมค้ำ สามารถควบคุมระยะเวลาในการกลับรายการของผลแตกต่างชั่วคราว
หรือไม่มีการกลับรายการ คิดเป็นร้อยละ 42.11 ตามลำดับ

6. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนลูกค้ำที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปีจำนวนมากกว่า 200 ราย มี
ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดมูลค่า จำแนกตามจำนวนลูกค้ำที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปี
ประเด็นกิจการต้องวัดมูลค่าสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีโดยใช้อัตราภาษีสำหรับงวดที่กิจการ
คาดว่าจะได้รับประโยชน์จากสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100.00
รองลงมาได้แก่ประเด็นกิจการไม่คิดลดสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีและหนี้สินภาษีเงินได้รอ
การตัดบัญชี ประเด็นกิจการต้องรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีของผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้อง
เสียทุกรายการที่เกี่ยวข้องกับบริษัทใหญ่ ผู้ลงทุน หรือผู้ร่วมค้ำ สามารถควบคุมระยะเวลาในการกลับ
รายการของผลแตกต่างชั่วคราวหรือไม่มีการกลับรายการ ประเด็นกิจการต้องบันทึกผลกระทบทาง
ภาษีเงินได้ที่เกิดจากการตีความสินทรัพย์และการปรับปรุงฐานภาษีในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น
ประเด็นสาเหตุที่เกิดสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี เนื่องจากมีรายการที่เกิดผลต่างชั่วคราว คือราคา

ตามบัญชีของสินทรัพย์ต่ำกว่าฐานภาษี หรือราคาตามบัญชีของหนี้สินสูงกว่าฐานภาษี คิดเป็นร้อยละ 50.00

สรุป ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดมูลค่าจำแนกตามจำนวนลูกค้าที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปี ผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับงานตรวจสอบบัญชีจำนวนน้อยกว่า 50 ราย ผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับงานตรวจสอบบัญชีจำนวน 101 - 150 ราย และผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับงานตรวจสอบบัญชีจำนวนมากกว่า 200 รายขึ้นไป มีความรู้ความเข้าใจระดับน้อย รองลงมาผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่ได้รับงานตรวจสอบบัญชี ผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับงานตรวจสอบบัญชีจำนวน 51 - 100 ราย ผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับงานตรวจสอบบัญชีจำนวน 151 - 200 ราย มีความรู้ความเข้าใจน้อยที่สุดตามลำดับ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 23 แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการแสดง
รายการและการเปิดเผยข้อมูล และจำนวนลูกค้าที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปี

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ การแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูล	จำนวนลูกค้าที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปี					
	ไม่ได้รับ งาน	น้อยกว่า 50 ราย	51-100 ราย	101-150 ราย	151-200 ราย	มากกว่า 200 ราย
1. กิจการต้องแสดงรายการรายได้หรือ ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ที่เกี่ยวข้องกับกำไร หรือขาดทุนจากกิจกรรมตามปกติไว้ในงบ กำไรขาดทุน	71.43	55.56	56.25	62.50	61.11	50.00
2. กิจการต้องแสดงรายการสินทรัพย์และ หนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันให้แยก จากกันและสามารถนำรายการทั้งสองมา หักกลบกันได้ในงบแสดงฐานะทางการเงิน เมื่อกิจการมีสิทธิตามกฎหมายที่จะหักลบ และเป็นหน่วยภาษีเดียวกัน	28.57	22.22	43.75	50.00	42.11	50.00
3. กิจการต้องเปิดเผยส่วนประกอบที่สำคัญ ของค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้หรือรายได้ภาษีเงิน ได้แยกจากกัน เช่น ค่าใช้จ่าย และ รายการ ปรับปรุงเงินได้ของงวดปัจจุบัน	28.57	66.67	62.50	50.00	57.89	0.00
4. ค่าใช้จ่ายหรือรายได้ภาษีเงินได้ ประกอบด้วย รายได้หรือค่าใช้จ่ายภาษีเงิน ได้ รายการปรับปรุงภาษีเงินได้ของงวด ก่อนที่รับรู้ในงวดปัจจุบันและจำนวนที่เกิด จากการขาดทุนทางภาษี เครดิตภาษี หรือ ผลต่างชั่วคราวที่ยังไม่ได้บันทึกในงวด ก่อน	57.14	33.33	43.75	25.00	47.37	100.00
รวม	46.42	44.45	51.56	46.88	52.12	50.00
ระดับความรู้ความเข้าใจ	น้อยที่สุด	น้อยที่สุด	น้อย	น้อยที่สุด	น้อย	น้อย

หมายเหตุ มีความรู้ความเข้าใจ หมายถึง ตอบถูก
ไม่มีความรู้ความเข้าใจ หมายถึง ตอบผิด

จากตารางที่ 23 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจเฉลี่ยเกี่ยวกับการการแสดงผลการและการเปิดเผยข้อมูล จำแนกตามจำนวนลูกค้าที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปี ดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนลูกค้าที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปีไม่ได้รับงานตรวจสอบบัญชี มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแสดงผลการและการเปิดเผยข้อมูล จำแนกตามจำนวนลูกค้าที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปี ประเด็นกิจการต้องแสดงผลการรายได้หรือค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ที่เกี่ยวข้องกับกำไรหรือขาดทุนจากกิจกรรมตามปกติไว้ในงบกำไรขาดทุนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 71.43 รองลงมาได้แก่ประเด็นค่าใช้จ่ายหรือรายได้ภาษีเงินได้ ประกอบด้วยรายได้หรือค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้รายการปรับปรุงภาษีเงินได้ของงวดก่อนที่รับรู้ในงวดปัจจุบันและจำนวนที่เกิดจากการขาดทุนทางภาษี เครดิตภาษี หรือผลต่างชั่วคราวที่ยังไม่ได้บันทึกในงวดก่อน คิดเป็นร้อยละ 57.14 และประเด็นกิจการต้องแสดงผลการสินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันให้แยกจากกัน และสามารถนำรายการทั้งสองมาหักกลบกันได้ในงบแสดงฐานะทางการเงินเมื่อกิจการมีสิทธิตามกฎหมายที่จะหักกลบและเป็นหน่วยภาษีเดียวกัน ประเด็นกิจการต้องเปิดเผยส่วนประกอบที่สำคัญของค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ หรือรายได้ ภาษีเงินได้แยกจากกัน เช่น ค่าใช้จ่าย และรายการปรับปรุงเงินได้ของงวดปัจจุบัน คิดเป็นร้อยละ 28.57 ตามลำดับ

2. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนลูกค้าที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปีจำนวนน้อยกว่า 50 ราย มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแสดงผลการและการเปิดเผยข้อมูล จำแนกตามจำนวนลูกค้าที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปี ประเด็นกิจการต้องเปิดเผยส่วนประกอบที่สำคัญของค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้หรือรายได้ ภาษีเงินได้แยกจากกัน เช่น ค่าใช้จ่าย และ รายการปรับปรุงเงินได้ของงวดปัจจุบันมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 66.67 รองลงมาได้แก่ประเด็นกิจการต้องแสดงผลการรายได้หรือค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ที่เกี่ยวข้องกับกำไรหรือขาดทุนจากกิจกรรมตามปกติไว้ในงบกำไรขาดทุน คิดเป็นร้อยละ 55.56 และประเด็นค่าใช้จ่ายหรือรายได้ภาษีเงินได้ ประกอบด้วย รายได้หรือค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้รายการปรับปรุงภาษีเงินได้ของงวดก่อนที่รับรู้ในงวดปัจจุบัน และจำนวนที่เกิดจากการขาดทุนทางภาษี เครดิตภาษี หรือผลต่างชั่วคราวที่ยังไม่ได้บันทึกในงวดก่อนคิดเป็นร้อยละ 33.33 ตามลำดับ

3. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนลูกค้าที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปีจำนวน 51 – 100 ราย มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแสดงผลการและการเปิดเผยข้อมูล จำแนกตามจำนวนลูกค้าที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปี ประเด็นกิจการต้องเปิดเผยส่วนประกอบที่สำคัญของค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ หรือรายได้

ภาษีเงินได้แยกจากกัน เช่น ค่าใช้จ่าย และรายการปรับปรุงเงินได้ของงวดปัจจุบันมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 62.50 รองลงมาได้แก่ประเด็นกิจการต้องแสดงรายการรายได้หรือค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ที่เกี่ยวข้องกับกำไรหรือขาดทุนจากกิจกรรมตามปกติไว้ในงบกำไรขาดทุน คิดเป็นร้อยละ 56.25 และประเด็นกิจการต้องแสดงรายการสินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันให้แยกจากกัน และสามารถนำรายการทั้งสองมาหักกลบกันได้ในงบแสดงฐานะทางการเงิน เมื่อกิจการมีสิทธิตามกฎหมายที่จะหักกลบและเป็นหน่วยภาษีเดียวกัน ประเด็นค่าใช้จ่ายหรือรายได้ภาษีเงินได้ ประกอบด้วย รายได้หรือค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ รายการปรับปรุงภาษีเงินได้ของงวดก่อนที่รับรู้ในงวดปัจจุบันและจำนวนที่เกิดจากการขาดทุนทางภาษี เครดิตภาษี หรือผลต่างชั่วคราวที่ยังไม่ได้บันทึกในงวดก่อน คิดเป็นร้อยละ 43.75 ตามลำดับ

4. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนลูกค้านับที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปีจำนวน 101 – 150 ราย มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูล จำแนกตามจำนวนลูกค้านับที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปี ประเด็นกิจการต้องแสดงรายการรายได้หรือค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ที่เกี่ยวข้องกับกำไรหรือขาดทุนจากกิจกรรมตามปกติไว้ในงบกำไรขาดทุนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 62.50 รองลงมาได้แก่ ประเด็นกิจการต้องแสดงรายการสินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันให้แยกจากกันและสามารถนำรายการทั้งสองมาหักกลบกันได้ในงบแสดงฐานะทางการเงินเมื่อกิจการมีสิทธิตามกฎหมายที่จะหักกลบและเป็นหน่วยภาษีเดียวกัน ประเด็นกิจการต้องเปิดเผยส่วนประกอบที่สำคัญของค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ หรือรายได้ ภาษีเงินได้แยกจากกัน เช่น ค่าใช้จ่าย และ รายการปรับปรุงเงินได้ของงวดปัจจุบัน คิดเป็นร้อยละ 50.00 และด้านค่าใช้จ่ายหรือรายได้ภาษีเงินได้ ประกอบด้วย รายได้หรือค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ รายการปรับปรุงภาษีเงินได้ของงวดก่อนที่รับรู้ในงวดปัจจุบัน และจำนวนที่เกิดจากการขาดทุนทางภาษี เครดิตภาษี หรือผลต่างชั่วคราวที่ยังไม่ได้บันทึกในงวดก่อนคิดเป็นร้อยละ 25.00 ตามลำดับ

5. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนลูกค้านับที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปีจำนวน 151 – 200 ราย มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูล จำแนกตามจำนวนลูกค้านับที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปี ประเด็นกิจการต้องแสดงรายการรายได้หรือค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ที่เกี่ยวข้องกับกำไรหรือขาดทุนไว้ในงบกำไรขาดทุนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 61.11 รองลงมาได้แก่ประเด็นกิจการต้องเปิดเผยส่วนประกอบที่สำคัญของค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ หรือรายได้ ภาษีเงินได้แยกจากกัน เช่น ค่าใช้จ่าย และ รายการปรับปรุงเงินได้ของงวดปัจจุบัน คิดเป็นร้อยละ 57.89 และประเด็น

ค่าใช้จ่ายหรือรายได้ภาษีเงินได้ ประกอบด้วย รายได้หรือค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ รายการปรับปรุงภาษีเงินได้ของงวดก่อนที่รับรู้ในงวดปัจจุบันและจำนวนที่เกิดจากการขาดทุนทางภาษี เครดิตภาษี หรือ ผลต่างชั่วคราวที่ยังไม่ได้บันทึกในงวดก่อน คิดเป็นร้อยละ 47.37 ตามลำดับ

6. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนลูกค้าที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปีจำนวน มากกว่า 200 ราย มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูล จำแนกตามจำนวนลูกค้าที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปี ประเด็นค่าใช้จ่ายหรือรายได้ภาษีเงินได้ ประกอบด้วย รายได้หรือค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ รายการปรับปรุงภาษีเงินได้ของงวดก่อนที่รับรู้ในงวดปัจจุบันและจำนวนที่เกิดจากการขาดทุนทางภาษี เครดิตภาษี หรือผลต่างชั่วคราวที่ยังไม่ได้บันทึกในงวดก่อนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมาได้แก่ ประเด็นกิจการต้องแสดงรายการรายได้หรือค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ที่เกี่ยวข้องกับกำไรหรือขาดทุนจากกิจกรรมตามปกติไว้ในงบกำไรขาดทุน และด้านกิจการต้องแสดงรายการสินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันให้แยกจากกัน และสามารถนำรายการทั้งสองมาหักกลบกันได้ ในงบแสดงฐานะทางการเงิน เมื่อกิจการมีสิทธิตามกฎหมายที่จะหักลบและเป็นหน่วยภาษีเดียวกัน คิดเป็นร้อยละ 50.00 ตามลำดับ

สรุป ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูลจำแนกตามจำนวนลูกค้าที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปี ผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับงานตรวจสอบบัญชีจำนวน 50 - 100 ราย ผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับงานตรวจสอบบัญชีจำนวน 151 - 200 ราย และผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับงานตรวจสอบบัญชีจำนวนมากกว่า 200 รายขึ้นไป มีความรู้ความเข้าใจระดับน้อย รองลงมา ผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่ได้รับงานตรวจสอบบัญชี ผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับงานตรวจสอบบัญชีจำนวน น้อยกว่า 50 ราย ผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับงานตรวจสอบบัญชีจำนวน 101 - 150 ราย มีความรู้ความเข้าใจน้อยที่สุด ตามลำดับ

ตารางที่ 24 แสดงค่าเฉลี่ยร้อยละและระดับความรู้ความเข้าใจโดยรวมของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามความรู้ความเข้าใจของผู้สอบบัญชีในเขตภาคเหนือ ต่อมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่อง ภาษีเงินได้ และจำนวนลูกค้าที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปี

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่อง ภาษีเงินได้	จำนวนลูกค้าที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปี						เฉลี่ย ร้อยละ	ระดับ ความรู้ ความ เข้าใจ
	ไม่ได้รับ งาน	น้อยกว่า 50 ราย	51 – 100 ราย	101 – 150 ราย	151 – 200 ราย	มากกว่า 200 ราย		
1. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขอบเขตและคำนิยาม	61.91	66.67	66.67	75.70	85.09	91.67	74.62	มาก
2. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับฐานภาษี	64.29	55.56	50.00	52.09	60.53	75.00	59.58	น้อย
3. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับรู้สินทรัพย์ และหนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบัน	78.57	55.56	62.50	58.34	65.79	50.00	61.79	ปานกลาง
4. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับรู้สินทรัพย์ และหนี้สินภาษีเงินได้รื้อตัดบัญชี	48.97	55.56	54.46	58.35	69.05	71.43	59.64	น้อย
5. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดมูลค่า	35.72	53.70	46.88	53.47	44.74	50.00	47.42	น้อยที่สุด
6. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ การแสดงรายการ และการเปิดเผย ข้อมูล	46.42	44.45	51.56	46.88	52.12	50.00	47.42	น้อยที่สุด
รวม	55.98	55.25	55.35	57.47	62.89	64.68	56.13	น้อย
ระดับความรู้ความเข้าใจ	น้อย	น้อย	น้อย	น้อย	ปานกลาง	ปานกลาง	น้อย	

จากตารางที่ 24 พบว่า จำนวนค่าเฉลี่ยร้อยละและระดับความรู้ความเข้าใจโดยรวมของผู้ตอบแบบสอบถามตามความรู้ความเข้าใจของผู้สอบบัญชีในเขตภาคเหนือต่อมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่อง ภาษีเงินได้ จำแนกตามจำนวนลูกค้าที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปี มีความรู้ความเข้าใจในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 56.13 มีรายละเอียดดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่ได้รับงานตรวจสอบบัญชี มีความรู้ความเข้าใจโดยรวมในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 55.98 โดยมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับรู้สินทรัพย์ และหนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 78.57 รองลงมา มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับฐานภาษี คิดเป็นร้อยละ 64.29 และ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขอบเขตและคำนิยาม คิดเป็นร้อยละ 61.91

2. ผู้ตอบแบบสอบถามที่รับงานตรวจสอบบัญชีจำนวนน้อยกว่า 50 ราย มีความรู้ความเข้าใจโดยรวมในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 55.25 โดยมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขอบเขตและคำนิยามมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 66.67 รองลงมา มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับฐานภาษี เกี่ยวกับการรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบัน เกี่ยวกับการรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอดัดบัญชี คิดเป็นร้อยละ 55.56 และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดมูลค่า คิดเป็นร้อยละ 53.70

3. ผู้ตอบแบบสอบถามที่รับงานตรวจสอบบัญชีจำนวน 51 - 100 ราย มีความรู้ความเข้าใจโดยรวมในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 55.35 โดยมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขอบเขตและคำนิยามมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 66.67 รองลงมา มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ เกี่ยวกับการรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบัน คิดเป็นร้อยละ 62.50 และ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ เกี่ยวกับการรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอดัดบัญชี คิดเป็นร้อยละ 54.46

4. ผู้ตอบแบบสอบถามที่รับงานตรวจสอบบัญชีจำนวน 101 - 150 ราย มีความรู้ความเข้าใจโดยรวมในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 57.47 โดยมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขอบเขตและคำนิยามมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 75.70 รองลงมา มีความรู้ความเข้าใจความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับรู้สินทรัพย์ และหนี้สินภาษีเงินได้รอดัดบัญชี คิดเป็นร้อยละ 58.35 และ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบัน คิดเป็นร้อยละ 58.34

5. ผู้ตอบแบบสอบถามที่รับงานตรวจสอบบัญชีจำนวน 151 - 200 ราย มีความรู้ความเข้าใจโดยรวมในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 62.89 โดยมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขอบเขตและคำนิยามมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 85.09 รองลงมา มีความรู้ความเข้าใจความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชี คิดเป็นร้อยละ 69.05 และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบัน คิดเป็นร้อยละ 65.79

6. ผู้ตอบแบบสอบถามที่รับงานตรวจสอบบัญชีจำนวน มากกว่า 200 ราย มีความรู้ความเข้าใจโดยรวมในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 64.68 โดยมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขอบเขตและคำนิยามมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 91.67 รองลงมา มีความรู้ความเข้าใจความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับฐานภาษี คิดเป็นร้อยละ 75.00 และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ เกี่ยวกับการรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชี คิดเป็นร้อยละ 71.43

สรุป ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่อง ภาษีเงินได้ ตามจำนวนลูกค้านำที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปีในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 56.13 โดยมีความรู้ความเข้าใจด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขอบเขตและคำนิยามในระดับมาก ค่าเฉลี่ยร้อยละ 74.62 รองลงมา มีความรู้ความเข้าใจในเกี่ยวกับการรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยร้อยละ 61.79 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับฐานภาษี และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชีในระดับน้อย ค่าเฉลี่ยร้อยละ 59.58 และ 59.64 ตามลำดับ และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดมูลค่า ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูล ในระดับน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ยร้อยละ 47.42

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ส่วนที่ 2.2 ในการศึกษาความรู้ความเข้าใจของผู้สอบบัญชีในเขตภาคเหนือต่อมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 12 เรื่อง ภาษีเงินได้ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานในการรับสอบบัญชี

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขอบเขตและคำนิยาม ฐานภาษี การรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบัน การรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชี การวัดมูลค่า การแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูล โดยจะจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานในการรับสอบบัญชี เสนอผลการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 25 แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขอบเขตและคำนิยาม และประสบการณ์ในการทำงานในการรับสอบบัญชี

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ ขอบเขตและคำนิยาม	ประสบการณ์ในการทำงานในการรับสอบบัญชี				
	น้อยกว่า 5 ปี	6-10 ปี	11-15 ปี	16-20 ปี	20 ปี ขึ้นไป
1. มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่อง ภาษีเงินได้มีผลบังคับใช้กับกิจการที่มีส่วนได้เสียสาธารณะเท่านั้น แต่กิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะก็สามารถนำมาถือปฏิบัติได้	50.00	58.82	69.23	100.00	72.73
2. มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ถือปฏิบัติกับงบการเงินสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2556 เป็นต้นไป	75.00	70.59	69.23	73.33	72.73
3. หนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชี หมายถึงจำนวนภาษีเงินได้ในอนาคตซึ่งเกิดจากผลต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษี	75.00	64.71	69.23	80.00	90.91
4. สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี หมายถึงจำนวนภาษีเงินได้ที่กิจการสามารถขอคืนได้ในอนาคต	75.00	70.59	80.77	80.00	81.82

ตารางที่ 25 แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขอบเขต
และคำนิยาม และประสบการณ์ในการทำงานในการรับสอบบัญชี (ต่อ)

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ ขอบเขตและคำนิยาม	ประสบการณ์ในการทำงานในการรับสอบบัญชี				
	น้อยกว่า 5 ปี	6-10 ปี	11-15 ปี	16-20 ปี	20 ปี ขึ้นไป
5. ผลแตกต่างชั่วคราว หมายถึง ผลแตกต่าง ระหว่างมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์และ หนี้สินที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงินกับ ฐานภาษีของสินทรัพย์และหนี้สินนั้น	62.50	70.59	69.23	73.33	90.91
6. ผลแตกต่างถาวร หมายถึง ผลต่างที่ เกิดขึ้นไม่มีทางกลับมาเท่ากันได้ในอนาคต เช่น รายได้ที่พิสูจน์ผู้รับไม่ได้	75.00	94.12	69.23	73.33	81.82
รวม	68.75	71.57	71.15	80.00	81.82
ระดับความรู้ความเข้าใจ	ปานกลาง	มาก	มาก	มากที่สุด	มากที่สุด

หมายเหตุ มีความรู้ความเข้าใจ หมายถึง ตอบถูก
ไม่มีความรู้ความเข้าใจ หมายถึง ตอบผิด

จากตารางที่ 25 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจเฉลี่ยเกี่ยวกับขอบเขตและคำนิยาม
จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานในการรับงานสอบบัญชี ดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี ในการรับสอบบัญชี มีความรู้ความเข้าใจ
ขอบเขตและคำนิยามจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานในการรับสอบบัญชี ประเด็นมาตรฐาน
การบัญชีฉบับนี้คือปฏิบัติกับงบการเงินสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2556
เป็นต้นไป ประเด็นหนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชี หมายถึง จำนวนภาษีเงินได้ในอนาคตซึ่งเกิดจาก
ผลต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษี ประเด็นสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี หมายถึง จำนวนภาษีเงินได้ที่
กิจการสามารถขอกันได้ในอนาคต ประเด็นผลแตกต่างถาวร หมายถึง ผลต่างที่เกิดขึ้นไม่มีทางกลับมา
เท่ากันได้ในอนาคต เช่น รายได้ที่พิสูจน์ผู้รับไม่ได้มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 75.00 รองลงมาได้แก่
ประเด็นผลแตกต่างชั่วคราว หมายถึง ผลแตกต่างระหว่างมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์และหนี้สินที่
แสดงในงบแสดงฐานะการเงินกับฐานภาษีของสินทรัพย์และหนี้สินนั้นคิดเป็นร้อยละ 62.50 และ

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่อง ภาษีเงินได้มีผลบังคับใช้กับกิจการที่มีส่วนได้เสียสาธารณะเท่านั้น แต่กิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะก็สามารถนำมาถือปฏิบัติได้ คิดเป็นร้อยละ 50.00 ตามลำดับ

2. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ 6 - 10 ปี ในการรับสอบบัญชีมีความรู้ความเข้าใจขอบเขตและคำนิยามจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานในการรับสอบบัญชี ประเด็นผลแตกต่างถาวร หมายถึง ผลต่างที่เกิดขึ้นไม่มีทางกลับมาเท่ากันได้ในอนาคต เช่น รายได้ที่พิสูจน์ผู้รับไม่ได้มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 94.21 รองลงมาได้แก่ประเด็นมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ถือปฏิบัติกับงบการเงินสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2556 เป็นต้นไป ประเด็นสินทรัพย์ภาษีเงินได้ รอคัดบัญชี หมายถึง จำนวนภาษีเงินได้ที่กิจการสามารถขอคืนได้ในอนาคต ประเด็นผลแตกต่างชั่วคราว หมายถึง ผลแตกต่างระหว่างมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์และหนี้สินที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงินกับฐานภาษีของสินทรัพย์และหนี้สินนั้น คิดเป็นร้อยละ 70.59 และประเด็นหนี้สินภาษีเงินได้ รอคัดบัญชี หมายถึง จำนวนภาษีเงินได้ในอนาคตซึ่งเกิดจากผลต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษี คิดเป็นร้อยละ 64.71 ตามลำดับ

3. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ 11 - 15 ปี ในการรับสอบบัญชีมีความรู้ความเข้าใจขอบเขตและคำนิยามจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานในการรับสอบบัญชี ประเด็นสินทรัพย์ภาษีเงินได้ รอคัดบัญชี หมายถึง จำนวนภาษีเงินได้ที่กิจการสามารถขอคืนได้ในอนาคตมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 80.77 รองลงมาได้แก่ ประเด็นมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่อง ภาษีเงินได้มีผลบังคับใช้กับกิจการที่มีส่วนได้เสียสาธารณะเท่านั้น แต่กิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะก็สามารถนำมาถือปฏิบัติได้ ประเด็นมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ถือปฏิบัติกับงบการเงินสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2556 เป็นต้นไป ประเด็นหนี้สินภาษีเงินได้ รอคัดบัญชี หมายถึง จำนวนภาษีเงินได้ในอนาคตซึ่งเกิดจากผลต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษี ประเด็นผลแตกต่างชั่วคราว หมายถึง ผลแตกต่างระหว่างมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์และหนี้สินที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงินกับฐานภาษีของสินทรัพย์และหนี้สินนั้น ประเด็นผลแตกต่างถาวร หมายถึง ผลต่างที่เกิดขึ้นไม่มีทางกลับมาเท่ากันได้ ในอนาคต เช่น รายได้ที่พิสูจน์ผู้รับไม่ได้ คิดเป็นร้อยละ 69.23

4. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ 16 - 20 ปี ในการรับสอบบัญชีมีความรู้ความเข้าใจขอบเขตและคำนิยามจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานในการรับสอบบัญชี ประเด็นมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่อง ภาษีเงินได้มีผลบังคับใช้กับกิจการที่มีส่วนได้เสียสาธารณะเท่านั้น แต่กิจการที่ไม่มี

ส่วนได้เสียสาธารณะก็สามารถนำมาถือปฏิบัติได้มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมาได้แก่ ประเด็นหนี้สินภาษีเงินได้รอตตัดบัญชี หมายถึง จำนวนภาษีเงินได้ในอนาคตซึ่งเกิดจากผลต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษี ประเด็นสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตตัดบัญชี หมายถึง จำนวนภาษีเงินได้ที่กิจการสามารถขอคืนได้ในอนาคต คิดเป็นร้อยละ 80.00 และประเด็นมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ถือปฏิบัติกับงบการเงินสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2556 เป็นต้นไป ประเด็นผลแตกต่างชั่วคราว หมายถึง ผลแตกต่างระหว่างมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์และหนี้สินที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงินกับฐานภาษีของสินทรัพย์และหนี้สินนั้น ด้านผลแตกต่างถาวร หมายถึง ผลต่างที่เกิดขึ้นไม่มีทางกลับมาเท่ากันได้ในอนาคต เช่น รายได้ที่พิสูจน์ผู้รับไม่ได้ คิดเป็นร้อยละ 73.33 ตามลำดับ

5. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ มากกว่า 20 ปีขึ้นไป ในการรับสอบบัญชี มีความรู้ความเข้าใจขอบเขตและคำนิยามจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานในการรับสอบบัญชีประเด็นหนี้สินภาษีเงินได้รอตตัดบัญชี หมายถึง จำนวนภาษีเงินได้ในอนาคตซึ่งเกิดจากผลต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษี ประเด็น ผลแตกต่างชั่วคราว หมายถึง ผลแตกต่างระหว่างมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์และหนี้สินที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงินกับฐานภาษีของสินทรัพย์และหนี้สินนั้นมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 90.91 รองลงมาได้แก่ประเด็นสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตตัดบัญชี หมายถึง จำนวนภาษีเงินได้ที่กิจการสามารถขอคืนได้ในอนาคต ด้านผลแตกต่างถาวร หมายถึง ผลต่างที่เกิดขึ้นไม่มีทางกลับมาเท่ากันได้ในอนาคต เช่น รายได้ที่พิสูจน์ผู้รับไม่ได้คิดเป็นร้อยละ 81.82 และประเด็นมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่อง ภาษีเงินได้มีผลบังคับใช้กับกิจการที่มีส่วนได้เสียสาธารณะเท่านั้น แต่กิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะก็สามารถนำมาถือปฏิบัติได้ ประเด็นมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ถือปฏิบัติกับงบการเงินสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2556 เป็นต้นไป คิดเป็นร้อยละ 72.73 ตามลำดับ

สรุป ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขอบเขตและคำนิยามจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานในการรับสอบบัญชี ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการทำงานในการรับสอบบัญชี 16 – 20 ปี ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการทำงานในการรับสอบบัญชีมากกว่า 20 ปีขึ้นไป มีความรู้ความเข้าใจระดับมากที่สุด รองลงมาผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการทำงานในการรับสอบบัญชี 6 – 10 ปี ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการทำงานในการรับสอบบัญชี 11 – 15 ปี มีความรู้ความเข้าใจระดับมาก และผู้ตอบแบบสอบถามที่

มีประสบการณ์ในการทำงานในการรับสอบบัญชีน้อยกว่า 5 ปี มีความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลางตามลำดับ

ตารางที่ 26 แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับฐานภาษี และประสบการณ์ในการทำงานในการรับสอบบัญชี

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับฐานภาษี	ประสบการณ์ในการทำงานในการรับสอบบัญชี				
	น้อยกว่า 5 ปี	6-10 ปี	11-15 ปี	16-20 ปี	20 ปีขึ้นไป
1. ฐานภาษีของสินทรัพย์ หมายถึง มูลค่าของสินทรัพย์ที่ขอมให้นำไปหักเป็นค่าใช้จ่ายทางภาษี เมื่อกิจการได้รับประโยชน์จากมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้น	75.00	58.82	57.69	66.67	63.64
2. การหักค่าเสื่อมราคาตามภาษีแล้วจากงวดก่อนๆถึงงวดปัจจุบันนั้นฐานภาษีในการการคำนวณค่าเสื่อมราคาคือราคาทุนของเครื่องจักร	25.00	47.06	61.54	60.00	63.64
3. ฐานภาษีของรายได้รับล่วงหน้า คือมูลค่าตามบัญชีหักด้วยจำนวนรายได้ที่ไม่ต้องนำไปเสียภาษีในงวดอนาคต	50.00	29.41	42.31	40.00	72.73
4. การจ่ายเงินกู้ไม่มีผลกระทบทางภาษี ดังนั้น ฐานภาษีของเงินกู้ยืมดังกล่าวจึงเท่ากับ มูลค่าตามบัญชีของเจ้าหนี้เงินกู้ยืมดังกล่าว	50.00	58.82	41.18	38.46	20.00
รวม	50.00	48.53	50.68	51.29	55.00
ระดับความรู้ความเข้าใจ	น้อย	น้อยที่สุด	น้อย	น้อย	น้อย

หมายเหตุ   มีความรู้ความเข้าใจ หมายถึง ตอบถูก
                                   ไม่มีความรู้ความเข้าใจ หมายถึง ตอบผิด

จากตารางที่ 26 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจเฉลี่ยเกี่ยวกับฐานภาษีจำแนกตามประเภทการปฏิบัติงานในการรับงานสอบบัญชี ดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี ในการรับสอบบัญชี มีความรู้ความเข้าใจฐานภาษีจำแนกตามประเภทการปฏิบัติงานในการรับสอบบัญชี ประเด็นฐานภาษีของสินทรัพย์ หมายถึง มูลค่าของสินทรัพย์ที่ยอมให้นำไปหักเป็นค่าใช้จ่ายทางภาษี เมื่อกิจการได้รับประโยชน์จากมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้นมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 75.00 รองลงมาได้แก่ประเด็นฐานภาษีของรายได้รับล่วงหน้า คือ มูลค่าตามบัญชีหักด้วยจำนวนรายได้ที่ไม่ต้องนำไปเสียภาษีในงวดอนาคต ประเด็นการจ่ายเงินกู้ไม่มีผลกระทบทางภาษี ดังนั้นฐานภาษีของเงินกู้ยืมดังกล่าวจึงเท่ากับมูลค่าตามบัญชีของเจ้าหนี้เงินกู้ยืมดังกล่าวคิดเป็นร้อยละ 50.00 และประเด็นการหักค่าเสื่อมราคาตามภาษี แล้วจากงวดก่อนๆ ถึงงวดปัจจุบันนั้นฐานภาษีในการการคำนวณค่าเสื่อมราคาคือราคาทุนของเครื่องจักรคิดเป็นร้อยละ 25.00 ตามลำดับ

2. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ 6 - 10 ปี ในการรับสอบบัญชีมีความรู้ความเข้าใจฐานภาษีจำแนกตามประเภทการปฏิบัติงานในการรับสอบบัญชี ประเด็นฐานภาษีของสินทรัพย์ หมายถึง มูลค่าของสินทรัพย์ที่ยอมให้นำไปหักเป็นค่าใช้จ่ายทางภาษี เมื่อกิจการได้รับประโยชน์จากมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้น ประเด็นการจ่ายเงินกู้ไม่มีผลกระทบทางภาษี ดังนั้นฐานภาษีของเงินกู้ยืมดังกล่าวจึงเท่ากับ มูลค่าตามบัญชีของเจ้าหนี้เงินกู้ยืมดังกล่าวมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 58.82 รองลงมาได้แก่ประเด็นการหักค่าเสื่อมราคาตามภาษีแล้วจากงวดก่อนๆ ถึงงวดปัจจุบันนั้นฐานภาษีในการการคำนวณค่าเสื่อมราคาคือราคาทุนของเครื่องจักร คิดเป็นร้อยละ 47.06 และด้านฐานภาษีของรายได้รับล่วงหน้า คือ มูลค่าตามบัญชีหักด้วยจำนวนรายได้ที่ต้องนำไปเสียภาษีในงวดอนาคต คิดเป็นร้อยละ 29.41 ตามลำดับ

3. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ 11 - 15 ปี ในการรับสอบบัญชีมีความรู้ความเข้าใจฐานภาษีจำแนกตามประเภทการปฏิบัติงานในการรับสอบบัญชี ประเด็นการหักค่าเสื่อมราคาตามภาษีแล้วจากงวดก่อนๆ ถึงงวดปัจจุบันนั้นฐานภาษีในการการคำนวณค่าเสื่อมราคาคือราคาทุนของเครื่องจักรมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 61.54 รองลงมาได้แก่ ประเด็นฐานภาษีของสินทรัพย์ หมายถึง มูลค่าของสินทรัพย์ที่ยอมให้นำไปหักเป็นค่าใช้จ่ายทางภาษี เมื่อกิจการได้รับประโยชน์จากมูลค่าตามบัญชีของ

สินทรัพย์นั้นคิดเป็นร้อยละ 57.69 และประเด็นฐานภาษีของรายได้รับล่วงหน้า คือ มูลค่าตามบัญชีหักด้วยจำนวนรายได้ที่ไม่ต้องนำไปเสียภาษีในงวดอนาคตคิดเป็นร้อยละ 42.31 ตามลำดับ

4. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ 16 - 20 ปี ในการรับสอบบัญชีมีความรู้ความเข้าใจฐานภาษีจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานในการรับสอบบัญชี ประเด็นฐานภาษีของสินทรัพย์ หมายถึง มูลค่าของสินทรัพย์ที่ยอมให้นำไปหักเป็นค่าใช้จ่ายทางภาษี เมื่อกิจการได้รับประโยชน์จากมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้นคิดเป็นร้อยละ 66.67 และการหักค่าเสื่อมราคาตามภาษีแล้วจากงวดก่อนๆถึงงวดปัจจุบันนั้นฐานภาษีในการการคำนวณค่าเสื่อมราคาคือราคาทุนของเครื่องจักร คิดเป็นร้อยละ 60.00 ตามลำดับ

5. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ มากกว่า 20 ปีขึ้นไป ในการรับสอบบัญชีมีความรู้ความเข้าใจฐานภาษีจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานในการรับสอบบัญชี ประเด็นฐานภาษีของรายได้รับล่วงหน้า คือ มูลค่าตามบัญชีหักด้วยจำนวนรายได้ที่ไม่ต้องนำไปเสียภาษีในงวดอนาคตมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 72.73 รองลงมาได้แก่ประเด็นฐานภาษีของสินทรัพย์ หมายถึง มูลค่าของสินทรัพย์ที่ยอมให้นำไปหักเป็นค่าใช้จ่ายทางภาษี เมื่อกิจการได้รับประโยชน์จากมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้น ประเด็นการหักค่าเสื่อมราคาตามภาษีแล้วจากงวดก่อนๆถึงงวดปัจจุบันนั้นฐานภาษีในการคำนวณค่าเสื่อมราคาคือราคาทุนของเครื่องจักร คิดเป็นร้อยละ 63.64 และประเด็นการจ่ายคืนเงินกู้ไม่มีผลกระทบทางภาษี ดังนั้นฐานภาษีของเงินกู้ยืมดังกล่าวจึงเท่ากับ มูลค่าตามบัญชีของเจ้าหนี้เงินกู้ยืมดังกล่าว คิดเป็นร้อยละ 54.55 ตามลำดับ

สรุป ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับฐานภาษีจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานในการรับสอบบัญชี ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการทำงานในการรับสอบบัญชีน้อยกว่า 5 ปี ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการทำงานในการรับสอบบัญชี 11 - 15 ปี ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการทำงานในการรับสอบบัญชี 16 - 20 ปี และผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการทำงานในการรับสอบบัญชีมากกว่า 20 ปี มีความรู้ความเข้าใจระดับน้อย รองลงมาผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการทำงานในการรับสอบบัญชี 6 - 10 ปี มีความรู้ความเข้าใจในระดับน้อยที่สุด ตามลำดับ

ตารางที่ 27 แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับรู้
สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบัน และประสบการณ์ในการทำงานในการ
รับสอบบัญชี

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับรู้ สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้ ของงวดปัจจุบัน	ประสบการณ์ในการทำงานในการรับสอบบัญชี				
	น้อยกว่า 5 ปี	6-10 ปี	11-15 ปี	16-20 ปี	20 ปี ขึ้นไป
1. ภาษีเงินได้สำหรับงวดปัจจุบันและงวดที่ ผ่านมาที่ยังไม่ได้จ่ายชำระต้องรับรู้เป็น หนี้สิน แต่หากจำนวนภาษีที่ได้ชำระไป แล้วในงวดปัจจุบันและงวดที่ผ่านม มากกว่าภาษีที่ต้องชำระสำหรับงวดนั้นๆ ให้รับรู้ส่วนเกินนั้นเป็นสินทรัพย์	75.00	58.82	57.69	46.67	90.91
2. เมื่อกิจการนำขาดทุนทางภาษีไปใช้เพื่อ ลดภาษีเงินได้ปัจจุบันของงวดก่อน กิจการ ควรรับรู้ดังกล่าวเป็นสินทรัพย์ในงวดที่ ขาดทุนทางภาษีนั้นเกิดขึ้น	75.00	58.82	65.38	60.00	54.55
รวม	75.00	58.82	61.54	53.34	72.73
ระดับความรู้ความเข้าใจ	ปานกลาง	น้อย	ปานกลาง	น้อย	ปานกลาง

หมายเหตุ มีความรู้ความเข้าใจ หมายถึง ตอบถูก

ไม่มีความรู้ความเข้าใจ หมายถึง ตอบผิด

จากตารางที่ 27 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจเฉลี่ยเกี่ยวกับการรับรู้สินทรัพย์ และ
หนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบัน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานในการรับงานสอบบัญชี
ดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนลูกค้าที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี ในการรับสอบบัญชีมีความรู้
ความเข้าใจการรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันจำแนกตามประสบการณ์ในการ
ทำงานในการรับสอบบัญชี ประเด็นภาษีเงินได้สำหรับงวดปัจจุบันและงวดที่ผ่านมที่ยังไม่ได้จ่าย
ชำระต้องรับรู้เป็นหนี้สินแต่หากจำนวนภาษีที่ได้ชำระไปแล้วในงวดปัจจุบันและงวดที่ผ่านมมากกว่า

ภาษีที่ต้องชำระสำหรับงวดนั้นๆ ให้รับรู้ส่วนเกินนั้นเป็นสินทรัพย์ และประเมินเมื่อกิจการนำขาดทุนทางภาษีไปใช้เพื่อลดภาษีเงินได้ปัจจุบันของงวดก่อน กิจการควรรับรู้ดังกล่าวเป็นสินทรัพย์ในงวดที่ขาดทุนทางภาษีนั้นเกิดขึ้นเท่ากับ คิดเป็นร้อยละ 75.00

2. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนลูกค้าที่มีประสบการณ์ 6 – 10 ปี ในการรับสอบบัญชีมีความรู้ความเข้าใจการรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานในการรับสอบบัญชี ประเด็นภาษีเงินได้สำหรับงวดปัจจุบันและงวดที่ผ่านมาที่ยังไม่ได้จ่ายชำระต้องรับรู้เป็นหนี้สินแต่หากจำนวนภาษีที่ได้ชำระไปแล้วในงวดปัจจุบันและงวดที่ผ่านมามากกว่าภาษีที่ต้องชำระสำหรับงวดนั้นๆ ให้รับรู้ส่วนเกินนั้นเป็นสินทรัพย์ และประเมินเมื่อกิจการนำขาดทุนทางภาษีไปใช้เพื่อลดภาษีเงินได้ปัจจุบันของงวดก่อน กิจการควรรับรู้ดังกล่าวเป็นสินทรัพย์ในงวดที่ขาดทุนทางภาษีนั้นเกิดขึ้นเท่ากับ คิดเป็นร้อยละ 58.82

3. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนลูกค้าที่มีประสบการณ์ 11 – 15 ปี ในการรับสอบบัญชีมีความรู้ความเข้าใจการรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานในการรับสอบบัญชี ประเด็นเมื่อกิจการนำขาดทุนทางภาษีไปใช้เพื่อลดภาษีเงินได้ปัจจุบันของงวดก่อน กิจการควรรับรู้ดังกล่าวเป็นสินทรัพย์ในงวดที่ขาดทุนทางภาษีนั้นเกิดขึ้นมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 65.38 รองลงมาได้แก่ประเด็นภาษีเงินได้สำหรับงวดปัจจุบันและงวดที่ผ่านมาที่ยังไม่ได้จ่ายชำระต้องรับรู้เป็นหนี้สิน แต่หากจำนวนภาษีที่ได้ชำระไปแล้วในงวดปัจจุบันและงวดที่ผ่านมามากกว่าภาษีที่ต้องชำระสำหรับงวดนั้นๆ ให้รับรู้ส่วนเกินนั้นเป็นสินทรัพย์ คิดเป็นร้อยละ 57.67

4. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนลูกค้าที่มีประสบการณ์ 16 – 20 ปี ในการรับสอบบัญชีมีความรู้ความเข้าใจการรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานในการรับสอบบัญชี ประเด็นภาษีเงินได้สำหรับงวดปัจจุบันและงวดที่ผ่านมาที่ยังไม่ได้จ่ายชำระต้องรับรู้เป็นหนี้สินแต่หากจำนวนภาษีที่ได้ชำระไปแล้วในงวดปัจจุบันและงวดที่ผ่านมามากกว่าภาษีที่ต้องชำระสำหรับงวดนั้นๆ ให้รับรู้ส่วนเกินนั้นเป็นสินทรัพย์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 60.00 รองลงมาได้แก่ประเด็นเมื่อกิจการนำขาดทุนทางภาษีไปใช้เพื่อลดภาษีเงินได้ปัจจุบันของงวดก่อน กิจการควรรับรู้ดังกล่าวเป็นสินทรัพย์ในงวดที่ขาดทุนทางภาษีนั้นเกิดขึ้น คิดเป็นร้อยละ 46.67

5. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนลูก้าที่มีประสบการณ์ มากกว่า 20 ปีขึ้นไป ในการรับสอบบัญชีมีความรู้ความเข้าใจการรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานในการรับสอบบัญชี ประเด็นภาษีเงินได้สำหรับงวดปัจจุบันและงวดที่ผ่านมาที่ยังไม่ได้จ่ายชำระต้องรับรู้เป็นหนี้สิน แต่หากจำนวนภาษีที่ได้ชำระไปแล้วในงวดปัจจุบันและงวดที่ผ่านมา มากกว่าภาษีที่ต้องชำระสำหรับงวดนั้นๆ ให้รับรู้ส่วนเกินนั้นเป็นสินทรัพย์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 90.91 รองลงมาได้แก่ประเด็นเมื่อกิจการนำขาดทุนทางภาษีไปใช้เพื่อลดภาษีเงินได้ปัจจุบันของงวดก่อน กิจการควรรับรู้ดังกล่าวเป็นสินทรัพย์ในงวดที่ขาดทุนทางภาษีนั้นเกิดขึ้น คิดเป็นร้อยละ 90.91

สรุป ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานในการรับสอบบัญชี ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการทำงานในการรับสอบบัญชีน้อยกว่า 5 ปี ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการทำงานในการรับสอบบัญชี 11 - 15 ปี ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการทำงานในการรับสอบบัญชีมากกว่า 20 ปี มีความรู้ความเข้าใจระดับปานกลาง รองลงมาผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการทำงานในการรับสอบบัญชี 6 - 10 ปี และผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการทำงานในการรับสอบบัญชี 16 - 20 ปี มีความรู้ความเข้าใจในระดับน้อย ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 28 แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับรู้
สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชี และประสบการณ์ในการทำงานในการรับสอบ
บัญชี

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับรู้ สินทรัพย์ และ หนี้สินภาษีเงินได้ รอตัดบัญชี	ประสบการณ์ในการทำงานในการรับสอบบัญชี				
	น้อยกว่า 5 ปี	6-10 ปี	11-15 ปี	16-20 ปี	20 ปี ขึ้นไป
1. กิจการต้องรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอการ ตัดบัญชีซึ่งเกิดจากผลแตกต่างชั่วคราวที่ ต้องเสียภาษีทุกรายการ ยกเว้นกรณีที่เกิด จากการรับรู้ค่าความนิยมเมื่อเริ่มแรก	87.50	58.82	65.38	60.00	63.64
2. มูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์สูงกว่า มูลค่าสินทรัพย์ที่สามารถนำไปหักในการ คำนวณภาษี ผลแตกต่างนี้ถือเป็นผล แตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษี	62.50	41.18	50.00	60.00	63.64
3. ค่าเสื่อมราคาทางภาษีน้อยกว่าค่าเสื่อม ราคาทางบัญชี จะทำให้เกิดผลแตกต่าง ชั่วคราวที่ใช้หักภาษี ซึ่งมีผลทำให้เกิด สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	75.00	70.59	61.54	80.00	63.64
4. ผลแตกต่างชั่วคราวเกิดขึ้นเมื่อกิจการ ต้องนำรายได้หรือค่าใช้จ่ายไปรวมคำนวณ กำไรทางบัญชีในงวดหนึ่ง ในขณะที่ต้อง นำจำนวนดังกล่าวไปรวมคำนวณกำไรทาง ภาษีในอีกงวดหนึ่ง เป็นผลทำให้เกิดหนี้สิน ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี	62.50	52.94	61.54	66.67	81.82
5. หากกิจการปรับเพิ่มมูลค่าตามบัญชีของ สินทรัพย์ให้เท่ากับมูลค่ายุติธรรม แต่ฐาน ภาษีของสินทรัพย์ยังคงมีค่าเท่ากับต้นทุน เดิมในกรณีนี้จะเกิดผลแตกต่างชั่วคราวที่ ต้องเสียภาษีขึ้นและต้องบันทึกเป็นหนี้สิน ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	50.00	35.29	50.00	53.33	81.82

ตารางที่ 28 แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับรู้
สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชี และประสบการณ์ในการทำงานในการรับสอบ
บัญชี (ต่อ)

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับรู้ สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้ รอตัดบัญชี	ประสบการณ์ในการทำงานในการรับสอบบัญชี				
	น้อยกว่า 5 ปี	6-10 ปี	11-15 ปี	16-20 ปี	20 ปี ขึ้นไป
6. กิจการจะรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการ ตัดบัญชีที่ยังไม่ได้รับรู้ได้อัตโนมัติตามจำนวนที่ มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอนว่ามีกำไร ทางภาษีในอนาคตที่จะทำให้ได้รับ ประโยชน์ในอนาคตจากสินทรัพย์ภาษีเงิน ได้รอการตัดบัญชี	62.50	76.47	57.69	73.33	54.55
7. กิจการต้องรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอ การตัดบัญชีสำหรับผลแตกต่างชั่วคราวที่ ใช้หักภาษีทุกรายการที่เกิดขึ้นก็ต่อเมื่อมี ความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอนจะมีการกลับ รายการของผลแตกต่างชั่วคราวในอนาคต อันใกล้และจะมีกำไรทางภาษีเพียงพอที่จะ นำผลแตกต่างชั่วคราวมาใช้ประโยชน์ได้	50.00	29.41	61.54	40.00	54.55
รวม	64.29	52.10	58.24	61.90	66.23
ระดับความรู้ความเข้าใจ	ปานกลาง	น้อย	น้อย	ปานกลาง	ปานกลาง

หมายเหตุ มีความรู้ความเข้าใจ หมายถึง ตอบถูก

ไม่มีความรู้ความเข้าใจ หมายถึง ตอบผิด

จากตารางที่ 28 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจเฉลี่ยเกี่ยวกับการรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชี จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานในการรับงานสอบบัญชี ดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนลูกจ้างที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี ในการรับสอบบัญชีมีความรู้ความเข้าใจการรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชีจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานในการรับสอบบัญชี ประเด็นกิจการต้องรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีซึ่งเกิดจากผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษีทุกรายการ ยกเว้นกรณีที่เกิดจากการรับรู้ค่าความนิยมเมื่อเริ่มแรกมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 87.55 รองลงมาได้แก่ประเด็นค่าเสื่อมราคาทางภาษีน้อยกว่า ค่าเสื่อมราคาทางบัญชี จะทำให้เกิดผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษี ซึ่งมีผลทำให้เกิดสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี คิดเป็นร้อยละ 75.00 และประเด็นมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์สูงกว่ามูลค่าสินทรัพย์ที่สามารถนำไปหักในการคำนวณภาษี ผลแตกต่างนี้ถือเป็นผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษี ประเด็นผลแตกต่างชั่วคราวเกิดขึ้นเมื่อกิจการต้องนำรายได้หรือค่าใช้จ่ายไปรวมคำนวณกำไรทางบัญชีในงวดหนึ่ง ในขณะที่ต้องนำจำนวนดังกล่าวไปรวมคำนวณกำไรทางภาษีในอีกงวดหนึ่ง เป็นผลทำให้เกิดสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี ประเด็นกิจการจะรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่ยังไม่ได้รับรู้ นั้นได้ตามจำนวนที่มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่าจะมีกำไรทางภาษีในอนาคตที่จะทำให้ได้รับประโยชน์ในอนาคตจากสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีคิดเป็นร้อยละ 62.50 ตามลำดับ

2. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนลูกจ้างที่มีประสบการณ์ 6 - 10 ปี ในการรับสอบบัญชีมีความรู้ความเข้าใจการรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชีจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานในการรับสอบบัญชี ประเด็นกิจการจะรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่ยังไม่ได้รับรู้ นั้นได้ตามจำนวนที่มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่าจะมีกำไรทางภาษีในอนาคตที่จะทำให้ได้รับประโยชน์ในอนาคตจากสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 76.47 รองลงมาได้แก่ประเด็นค่าเสื่อมราคาทางภาษีน้อยกว่าค่าเสื่อมราคาทางบัญชีจะทำให้เกิดผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษี ซึ่งมีผลทำให้เกิดสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี คิดเป็นร้อยละ 70.59 และประเด็นกิจการต้องรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีซึ่งเกิดจากผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษีทุกรายการ ยกเว้นกรณีที่เกิดจากการรับรู้ค่าความนิยมเมื่อเริ่มแรกคิดเป็นร้อยละ 58.82 ตามลำดับ

3. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนลูกจ้างที่มีประสบการณ์ 11 – 15 ปี ในการรับสอบบัญชีมีความรู้ความเข้าใจการรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชีจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ในการรับสอบบัญชีประเด็นกิจการต้องรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีซึ่งเกิดจากผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษีทุกรายการ ยกเว้นกรณีที่เกิดจากการรับรู้ค่าความนิยมเมื่อเริ่มแรกมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 65.38 รองลงมาได้แก่ประเด็นค่าเสื่อมราคาทางภาษีน้อยกว่าค่าเสื่อมราคาทางบัญชี จะทำให้เกิดผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษี ซึ่งมีผลทำให้เกิดสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี ประเด็นผลแตกต่างชั่วคราวเกิดขึ้นเมื่อกิจการต้องนำรายได้หรือค่าใช้จ่ายไปรวมคำนวณกำไรทางบัญชีในงวดหนึ่ง ในขณะที่ต้องนำจำนวนดังกล่าวไปรวมคำนวณกำไรทางภาษีในอีกงวดหนึ่ง เป็นผลทำให้เกิดหนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชี ประเด็นกิจการต้องรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสำหรับผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีทุกรายการที่เกิดขึ้นก็ต่อเมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่าจะมีการกลับรายการของผลแตกต่างชั่วคราวในอนาคตอันใกล้และจะมีกำไรทางภาษีเพียงพอที่จะนำผลแตกต่างชั่วคราวมาใช้ประโยชน์ได้ คิดเป็นร้อยละ 61.54 และประเด็นกิจการจะรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่ยังไม่ได้รับรู้ นั้นได้ตามจำนวนที่มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่าจะมีกำไรทางภาษีในอนาคตที่จะทำให้ได้รับประโยชน์ในอนาคตจากสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีคิดเป็นร้อยละ 57.69 ตามลำดับ

4. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนลูกค้านั้นมีประสบการณ์ 16 - 20 ปี ในการรับสอบบัญชี มีความรู้ความเข้าใจการรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชีจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ในการรับสอบบัญชี ประเด็นค่าเสื่อมราคาทางภาษีน้อยกว่า ค่าเสื่อมราคาทางบัญชี จะทำให้เกิดผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษี ซึ่งมีผลทำให้เกิดสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 80.00 รองลงมาได้แก่ประเด็นกิจการจะรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่ยังไม่ได้รับรู้ นั้นได้ตามจำนวนที่มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่าจะมีกำไรทางภาษีในอนาคตที่จะทำให้ได้รับประโยชน์ในอนาคตจากสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี คิดเป็นร้อยละ 73.33 และประเด็นผลแตกต่างชั่วคราวเกิดขึ้นเมื่อกิจการต้องนำรายได้หรือค่าใช้จ่ายไปรวมคำนวณกำไรทางบัญชีในงวดหนึ่ง ในขณะที่ต้องนำจำนวนดังกล่าวไปรวมคำนวณกำไรทางภาษีในอีกงวดหนึ่ง เป็นผลทำให้เกิดหนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชีคิดเป็นร้อยละ 66.67 ตามลำดับ

5. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนลูกค้านั้นมีประสบการณ์ มากกว่า 20 ปีขึ้นไป ในการรับสอบบัญชีมีความรู้ความเข้าใจการรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชีจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ในการรับสอบบัญชี ประเด็นผลแตกต่างชั่วคราวเกิดขึ้นเมื่อกิจการต้องนำรายได้หรือค่าใช้จ่ายไปรวมคำนวณกำไรทางบัญชีในงวดหนึ่ง ในขณะที่ต้องนำจำนวนดังกล่าวไปรวมคำนวณกำไรทาง

ภานี้ในอีกงวดหนึ่ง เป็นผลทำให้เกิดหนี้สินภานี้เงินได้รอตัดบัญชี และหากกิจการปรับเพิ่มมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ให้เท่ากับมูลค่ายุติธรรม แต่ฐานภานี้ของสินทรัพย์ยังคงมีค่าเท่ากับต้นทุนเดิมในกรณีนี้จะเกิดผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภานี้ขึ้นและต้องบันทึกเป็นหนี้สินภานี้เงินได้รอการตัดบัญชีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 81.82 รองลงมาได้แก่ประเด็นกิจการต้องรับรู้หนี้สินภานี้เงินได้รอการตัดบัญชีซึ่งเกิดจากผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภานี้ทุกรายการ ยกเว้นกรณีที่เกิดจากการรับรู้ค่าความนิยมเมื่อเริ่มแรก ประเด็นมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์สูงกว่ามูลค่าสินทรัพย์ที่สามารถนำไปหักในการคำนวณภานี้ ผลแตกต่างนี้ถือเป็นผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภานี้ ประเด็นค่าเสื่อมราคาทางภานีน้อยกว่าค่าเสื่อมราคาทางบัญชี จะทำให้เกิดผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภานี้ ซึ่งมีผลทำให้เกิดสินทรัพย์ภานี้เงินได้รอการตัดบัญชี คิดเป็นร้อยละ 63.64 และประเด็นกิจการจะรับรู้สินทรัพย์ภานี้เงินได้รอการตัดบัญชีที่ยังไม่ได้รับรู้ นั้น ได้ตามจำนวนที่มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่าจะมีกำไรทางภานี้ในอนาคตที่จะทำให้ได้รับประโยชน์ในอนาคตจากสินทรัพย์ภานี้เงินได้รอการตัดบัญชี ประเด็นกิจการต้องรับรู้สินทรัพย์ภานี้เงินได้รอการตัดบัญชีสำหรับผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภานี้ทุกรายการที่เกิดขึ้นก็ต่อเมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่าจะมีการกลับรายการของผลแตกต่างชั่วคราวในอนาคตอันใกล้และจะมีกำไรทางภานี้เพียงพอที่จะนำผลแตกต่างชั่วคราวมาใช้ประโยชน์ได้คิดเป็นร้อยละ 54.55

สรุป ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภานี้เงินได้รอตัดบัญชีจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานในการรับสอบบัญชี ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการทำงานในการรับสอบบัญชีน้อยกว่า 5 ปี ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการทำงานในการรับสอบบัญชี 16 - 20 ปี ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการทำงานในการรับสอบบัญชีมากกว่า 20 ปี มีความรู้ความเข้าใจระดับปานกลาง รองลงมาผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการทำงานในการรับสอบบัญชี 6 - 10 ปี และผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการทำงานในการรับสอบบัญชี 11 - 15 ปี มีความรู้ความเข้าใจในระดับน้อย ตามลำดับ

ตารางที่ 29 แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดมูลค่า และประสบการณ์ในการทำงานในการรับสอบบัญชี

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดมูลค่า	ประสบการณ์ในการทำงานในการรับสอบบัญชี				
	น้อยกว่า 5 ปี	6-10 ปี	11-15 ปี	16-20 ปี	20 ปี ขึ้นไป
1. กิจการต้องวัดมูลค่าสินทรัพย์ภายใต้รอการตัดบัญชีโดยใช้อัตราภาษีสำหรับงวดที่กิจการคาดว่าจะได้รับประโยชน์จากสินทรัพย์ภายใต้รอตัดบัญชี	75.00	52.94	61.54	40.00	63.64
2. กิจการต้องไม่คิดลดสินทรัพย์ภายใต้รอการตัดบัญชีและหนี้สินภายใต้รอการตัดบัญชี	37.50	58.82	53.85	33.33	63.64
3. กิจการต้องรับรู้หนี้สินภายใต้รอการตัดบัญชีของผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียทุกรายการ เกี่ยวข้องกับ บริษัทใหญ่ผู้ลงทุนหรือผู้ร่วมค้า สามารถควบคุมระยะเวลาในการกลับรายการของผลแตกต่างชั่วคราวหรือไม่มีการกลับรายการ	62.50	23.53	30.77	26.67	45.45
4. กิจการต้องบันทึกผลกระทบทางภาษีเงินได้ที่เกิดจากการตีความสินทรัพย์และการปรับปรุงฐานภาษีในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	62.50	35.29	53.85	40.00	27.27
5. สาเหตุที่เกิดสินทรัพย์ภายใต้รอตัดบัญชี เนื่องจากมีรายการที่เกิดผลต่างชั่วคราว คือราคาตามบัญชีของสินทรัพย์ต่ำกว่าฐานภาษี หรือ ราคาตามบัญชีของหนี้สินสูงกว่าฐานภาษี	50.00	41.18	50.00	40.00	36.36

ตารางที่ 29 แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดมูลค่า และประสบการณ์ในการทำงานในการรับสอบบัญชี (ต่อ)

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดมูลค่า	ประสบการณ์ในการทำงานในการรับสอบบัญชี				
	น้อยกว่า 5 ปี	6-10 ปี	11-15 ปี	16-20 ปี	20 ปี ขึ้นไป
6. การรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเกิดจากราคาตามบัญชีของสินทรัพย์สูงกว่าฐานภาษีหรือราคาตามบัญชีของหนี้สินสูงกว่าฐานภาษี	62.50	52.94	69.23	60.00	45.45
รวม	58.33	44.12	53.21	40.00	46.97
ระดับความรู้ความเข้าใจ	น้อย	น้อยที่สุด	น้อย	น้อยที่สุด	น้อยที่สุด

หมายเหตุ มีความรู้ความเข้าใจ หมายถึง ตอบถูก
 ไม่มีความรู้ความเข้าใจ หมายถึง ตอบผิด

จากตารางที่ 29 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจเฉลี่ยเกี่ยวกับการวัดมูลค่า จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานในการรับงานสอบบัญชี ดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนลูกค้านี่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี ในการรับสอบบัญชีมีความรู้ความเข้าใจการวัดมูลค่า จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานในการรับสอบบัญชี ประเด็นกิจการต้องวัดมูลค่าสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีโดยใช้อัตราภาษีสำหรับงวดที่กิจการคาดว่าจะได้รับประโยชน์จากสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชีมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 75.00 รองลงมาได้แก่ประเด็นกิจการต้องรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีของผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียทุกรายการเกี่ยวข้องกับ บริษัทใหญ่ ผู้ลงทุน หรือผู้ร่วมค้า สามารถควบคุมระยะเวลาในการกลับรายการของผลแตกต่างชั่วคราวหรือไม่มีการกลับรายการ ประเด็นกิจการต้องบันทึกผลกระทบทางภาษีเงินได้ที่เกิดจากการตีความสินทรัพย์และการปรับปรุงฐานภาษีในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น ด้านการรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเกิดจากราคาตามบัญชีของสินทรัพย์สูงกว่าฐานภาษีหรือราคาตามบัญชีของหนี้สินสูงกว่าฐานภาษี คิดเป็นร้อยละ 62.50 และประเด็นสาเหตุที่เกิดสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี เนื่องจากมีรายการที่เกิดผลต่างชั่วคราว คือราคาตามบัญชีของสินทรัพย์ต่ำกว่าฐานภาษี หรือราคาตามบัญชีของหนี้สินสูงกว่าฐานภาษี คิดเป็นร้อยละ 50.00 ตามลำดับ

2. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนลูกค้าที่มีประสบการณ์ 6 – 10 ปี ในการรับสอบบัญชี มีความรู้ความเข้าใจการวัดมูลค่า จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานในการรับสอบบัญชี ประเด็นกิจการต้องไม่คิดลดสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีและหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 58.82 รองลงมาได้แก่ประเด็นกิจการต้องวัดมูลค่าสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีโดยใช้อัตราภาษีสำหรับงวดที่กิจการคาดว่าจะได้รับประโยชน์จากสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี ประเด็นการรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเกิดจากราคาตามบัญชีของสินทรัพย์ต่ำกว่าฐานภาษีหรือราคาตามบัญชีของหนี้สินต่ำกว่าฐานภาษี คิดเป็นร้อยละ 52.94 และประเด็นสาเหตุที่เกิดสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี เนื่องจากมีรายการที่เกิดผลต่างชั่วคราว คือราคาตามบัญชีของสินทรัพย์ต่ำกว่าฐานภาษี หรือราคาตามบัญชีของหนี้สินสูงกว่าฐานภาษีคิดเป็นร้อยละ 41.18 ตามลำดับ

3. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนลูกค้าที่มีประสบการณ์ 11 – 15 ปี ในการรับสอบบัญชี มีความรู้ความเข้าใจการวัดมูลค่า จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานในการรับสอบบัญชี ประเด็นการรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเกิดจากราคาตามบัญชีของสินทรัพย์ต่ำกว่าฐานภาษีหรือราคาตามบัญชีของหนี้สินต่ำกว่าฐานภาษีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 69.23 รองลงมาได้แก่ประเด็นกิจการต้องวัดมูลค่าสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีโดยใช้อัตราภาษีสำหรับงวดที่กิจการคาดว่าจะได้รับประโยชน์จากสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี คิดเป็นร้อยละ 61.54 และประเด็นกิจการต้องไม่คิดลดสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีและหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี ประเด็นกิจการต้องบันทึกผลกระทบทางภาษีเงินได้ที่เกิดจากการตีความสินทรัพย์และการปรับปรุงฐานภาษีในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นคิดเป็นร้อยละ 53.85 ตามลำดับ

4. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนลูกค้าที่มีประสบการณ์ 16 – 20 ปี ในการรับสอบบัญชี มีความรู้ความเข้าใจการวัดมูลค่า จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานในการรับสอบบัญชี ประเด็นการรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเกิดจากราคาตามบัญชีของสินทรัพย์สูงกว่าฐานภาษีหรือราคาตามบัญชีของหนี้สินสูงกว่าฐานภาษีมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 60.00 รองลงมาได้แก่ประเด็นกิจการต้องวัดมูลค่าสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีโดยใช้อัตราภาษีสำหรับงวดที่กิจการคาดว่าจะได้รับประโยชน์จากสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี ประเด็นกิจการต้องบันทึกผลกระทบทางภาษีเงินได้ที่เกิดจากการตีความสินทรัพย์และการปรับปรุงฐานภาษีในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น และประเด็นสาเหตุที่เกิดสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี เนื่องจากมีรายการที่เกิดผลต่างชั่วคราว คือราคาตามบัญชีของ

สินทรัพย์ต่ำกว่าฐานภาษี หรือราคาตามบัญชีของหนี้สินสูงกว่าฐานภาษี คิดเป็นร้อยละ 40.00 และ ประเด็นกิจการต้องไม่คิดลดสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีและหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี คิดเป็นร้อยละ 33.33 ตามลำดับ

5. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนลูกค้ำที่มีประสบการณ์ มากกว่า 20 ปีขึ้นไปในการรับสอบบัญชี มีความรู้ความเข้าใจการวัดมูลค่า จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานในการรับสอบบัญชี ประเด็น กิจการต้องวัดมูลค่าสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีโดยใช้อัตราภาษีสำหรับงวดที่กิจการคาดว่าจะ ได้รับประโยชน์จากสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี ประเด็นกิจการต้องไม่คิดลดสินทรัพย์ภาษีเงินได้ รอการตัดบัญชีและหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีมากที่สุดคิด เป็นร้อยละ 63.64 รองลงมาได้แก่ ประเด็นกิจการต้องรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีของผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียทุกรายการ ที่เกี่ยวข้องกับบริษัทใหญ่ผู้ลงทุนหรือผู้ร่วมค้ำ สามารถควบคุมระยะเวลาในการกลับรายการของผล แตกต่างชั่วคราวหรือไม่มีการกลับ ด้านการรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเกิดจากราคาตาม บัญชีของสินทรัพย์ต่ำกว่าฐานภาษีหรือราคาตามบัญชีของหนี้สินต่ำกว่าฐานภาษี คิดเป็นร้อยละ 45.45 และประเด็นสาเหตุที่เกิดสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี เนื่องจากมีรายการที่เกิดผลต่างชั่วคราว คือ ราคาตามบัญชีของสินทรัพย์ต่ำกว่าฐานภาษี หรือ ราคาตามบัญชีของหนี้สินสูงกว่าฐานภาษี คิดเป็น ร้อยละ 36.36

สรุป ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดมูลค่าจำแนกตามประสบการณ์ ในการทำงานในการรับสอบบัญชี ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการทำงานในการรับสอบ บัญชีน้อยกว่า 5 ปี ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการทำงานในการรับสอบบัญชี 11 - 15 ปี มีความรู้ความเข้าใจระดับน้อย รองลงมาผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการทำงานใน การรับสอบบัญชี 6 - 10 ปี ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการทำงานในการรับสอบบัญชี 16 - 20 ปี และผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการทำงานในการรับสอบบัญชีมากกว่า 20 ปี ขึ้นไป มีความรู้ความเข้าใจในระดับน้อยที่สุด ตามลำดับ

ตารางที่ 30 แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการแสดง
รายการและการเปิดเผยข้อมูล และประสบการณ์ในการทำงานในการรับสอบบัญชี

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการแสดง รายการ และการเปิดเผยข้อมูล	ประสบการณ์ในการทำงานในการรับสอบบัญชี				
	น้อยกว่า 5 ปี	6-10 ปี	11-15 ปี	16-20 ปี	20 ปี ขึ้นไป
1. กิจการต้องแสดงรายการรายได้หรือ ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ที่เกี่ยวข้องกับกำไร หรือขาดทุนจากกิจกรรมตามปกติไว้ในงบ กำไรขาดทุน	62.50	41.18	61.54	78.57	63.64
2. กิจการต้องแสดงรายการสินทรัพย์และ หนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันให้แยก จากกันและสามารถนำรายการทั้งสองมา หักกลบกันได้ในงบแสดงฐานะทางการเงิน เมื่อกิจการมีสิทธิตามกฎหมายที่จะหักกลบ และเป็นหน่วยภาษีเดียวกัน	12.50	58.82	46.15	33.33	36.36
3. กิจการต้องเปิดเผยส่วนประกอบที่สำคัญ ของค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้หรือรายได้ภาษีเงิน ได้แยกจากกัน เช่น ค่าใช้จ่าย และ รายการ ปรับปรุงเงินได้ของงวดปัจจุบัน	50.00	64.71	53.85	53.33	36.36
4. ค่าใช้จ่ายหรือรายได้ภาษีเงิน ได้ ประกอบด้วย รายได้หรือค่าใช้จ่ายภาษีเงิน ได้ รายการปรับปรุงภาษีเงิน ได้ของงวด ก่อนที่รับรู้ในงวดปัจจุบัน และจำนวนที่เกิด จากการขาดทุนทางภาษี เครดิตภาษี หรือ ผลต่างชั่วคราวที่ยังไม่ได้บันทึกในงวด ก่อน	25.00	41.18	34.62	46.67	54.55
รวม	37.50	51.47	49.04	52.98	47.73
ระดับความรู้ความเข้าใจ	น้อยที่สุด	น้อย	น้อยที่สุด	น้อย	น้อยที่สุด

หมายเหตุ มีความรู้ความเข้าใจ หมายถึง ตอบถูก
ไม่มีความรู้ความเข้าใจ หมายถึง ตอบผิด

จากตารางที่ 30 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจเฉลี่ยเกี่ยวกับการแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูลจำแนกตามประเภทการณ์ในการทำงานในการรับงานสอบบัญชี ดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี ในการรับสอบบัญชี มีความรู้ความเข้าใจการ
แสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูล จำแนกตามประเภทการณ์ในการทำงานในการรับสอบบัญชี
ประเด็นกิจการต้องแสดงรายการรายได้หรือค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ที่เกี่ยวข้องกับกำไรหรือขาดทุนจาก
กิจกรรมตามปกติไว้ในงบกำไรขาดทุนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 62.50 รองลงมาได้แก่ ประเด็นกิจการ
ต้องเปิดเผยส่วนประกอบที่สำคัญของค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ที่หรือรายได้ภาษีเงินได้แยกจากกัน เช่น
ค่าใช้จ่าย และรายการปรับปรุงเงินได้ของงวดปัจจุบัน คิดเป็นร้อยละ 50.00 และประเด็นค่าใช้จ่ายหรือ
รายได้ภาษีเงินได้ ประกอบด้วย รายได้หรือค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ รายการปรับปรุงภาษีเงินได้ของงวด
ก่อนที่รับรู้ในงวดปัจจุบัน และจำนวนที่เกิดจากการขาดทุนทางภาษี เครดิตภาษี หรือผลต่างชั่วคราวที่
ยังไม่ได้บันทึกในงวดก่อนคิดเป็นร้อยละ 25.00 ตามลำดับ

2. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ 6 – 10 ปี ในการรับสอบบัญชี มีความรู้ความเข้าใจการ
แสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูล จำแนกตามประเภทการณ์ในการทำงานในการรับสอบบัญชี ประเด็น
กิจการต้องเปิดเผยส่วนประกอบที่สำคัญของค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ที่หรือรายได้ภาษีเงินได้แยกจากกัน
เช่น ค่าใช้จ่าย และ รายการปรับปรุงเงินได้ของงวดปัจจุบันมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 64.71 รองลงมา
ได้แก่ประเด็นกิจการต้องแสดงรายการสินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันให้แยกจากกัน
และสามารถนำรายการทั้งสองมาหักกลบกันได้ ในงบแสดงฐานะทางการเงินเมื่อกิจการมีสิทธิตาม
กฎหมายที่จะหักกลบและเป็นหน่วยภาษีเดียวกัน คิดเป็นร้อยละ 58.82 ประเด็นกิจการต้องแสดง
รายการรายได้หรือค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ที่เกี่ยวข้องกับกำไรหรือขาดทุนจากกิจกรรมตามปกติไว้ใน
งบกำไรขาดทุน และประเด็นค่าใช้จ่ายหรือรายได้ภาษีเงินได้ ประกอบด้วย รายได้หรือค่าใช้จ่ายภาษีเงิน
ได้ รายการปรับปรุงภาษีเงินได้ของงวดก่อนที่รับรู้ในงวดปัจจุบัน และจำนวนที่เกิดจากการขาด
ทุนทางภาษี เครดิตภาษี หรือผลต่างชั่วคราวที่ยังไม่ได้บันทึกในงวดก่อนคิดเป็นร้อยละ 41.18 ตามลำดับ

3. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนลูกค้ำที่มีประสบการณ์ 11 – 15 ปี ในการรับสอบบัญชีมีความรู้
ความเข้าใจการแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูล จำแนกตามประเภทการณ์ในการทำงานในการรับ
สอบบัญชี ประเด็นกิจการต้องแสดงรายการรายได้หรือค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ที่เกี่ยวข้องกับกำไรหรือ
ขาดทุนจากกิจกรรมตามปกติไว้ในงบกำไรขาดทุนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 61.54 รองลงมาได้แก่

ประเด็นกิจการต้องเปิดเผยส่วนประกอบที่สำคัญของค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้หรือรายได้ภาษีเงินได้แยกจากกัน เช่น ค่าใช้จ่าย และ รายการปรับปรุงเงินได้ของงวดปัจจุบัน คิดเป็นร้อยละ 53.85 และประเด็นกิจการต้องแสดงรายการสินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันให้แยกจากกัน และสามารถนำรายการทั้งสองมาหักกลบกันได้ในงบแสดงฐานะทางการเงินเมื่อกิจการมีสิทธิตามกฎหมายที่จะหักลบและเป็นหน่วยภาษีเดียวกัน คิดเป็นร้อยละ 46.14 ตามลำดับ

4. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ 16 - 20 ปี ในการรับสอบบัญชีมีความรู้ความเข้าใจการแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูล จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานในการรับสอบบัญชี ประเด็นกิจการต้องแสดงรายการรายได้หรือค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ที่เกี่ยวข้องกับกำไรหรือขาดทุนจากกิจกรรมตามปกติไว้ในงบกำไรขาดทุนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 78.57 รองลงมาได้แก่ ประเด็นกิจการต้องเปิดเผยส่วนประกอบที่สำคัญของค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้หรือรายได้ภาษีเงินได้แยกจากกัน เช่น ค่าใช้จ่าย และ รายการปรับปรุงเงินได้ของงวดปัจจุบันคิดเป็นร้อยละ 53.33 และประเด็นค่าใช้จ่ายหรือรายได้ภาษีเงินได้ ประกอบด้วย รายได้หรือค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ รายการปรับปรุงภาษีเงินได้ของงวดก่อนที่รับรู้ในงวดปัจจุบันและจำนวนที่เกิดจากการขาดทุนทางภาษี เครดิตภาษี หรือผลต่างชั่วคราวที่ยังไม่ได้บันทึกในงวดก่อน คิดเป็นร้อยละ 46.67 ตามลำดับ

5. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ มากกว่า 20 ปีขึ้นไป ในการรับสอบบัญชีมีความรู้ความเข้าใจการแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูล จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานในการรับสอบบัญชี ประเด็นกิจการต้องแสดงรายการรายได้หรือค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ที่เกี่ยวข้องกับกำไรหรือขาดทุนจากกิจกรรมตามปกติไว้ในงบกำไรขาดทุนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 63.64 รองลงมาได้แก่ประเด็นค่าใช้จ่ายหรือรายได้ภาษีเงินได้ ประกอบด้วย รายได้หรือค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ รายการปรับปรุงภาษีเงินได้ของงวดก่อนที่รับรู้ในงวดปัจจุบัน และจำนวนที่เกิดจากการขาดทุนทางภาษี เครดิตภาษี หรือผลต่างชั่วคราวที่ยังไม่ได้บันทึกในงวดก่อน คิดเป็นร้อยละ 54.55 และประเด็นกิจการต้องแสดงรายการสินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันให้แยกจากกัน และสามารถนำรายการทั้งสองมาหักกลบกันได้ในงบแสดงฐานะทางการเงินเมื่อกิจการมีสิทธิตามกฎหมายที่จะหักลบ และเป็นหน่วยภาษีเดียวกัน ประเด็นกิจการต้องเปิดเผยส่วนประกอบที่สำคัญของค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ หรือรายได้ภาษีเงินได้แยกจากกัน เช่น ค่าใช้จ่าย และรายการปรับปรุงเงินได้ของงวดปัจจุบัน คิดเป็นร้อยละ 36.36

สรุป ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดมูลค่าจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานในการรับสอบบัญชี ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการทำงานในการรับสอบบัญชี 6 - 10 ปี ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการทำงานในการรับสอบบัญชี 16 - 20 ปี มีความรู้ความเข้าใจระดับน้อย รองลงมาผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการทำงานในการรับสอบบัญชีน้อยกว่า 5 ปี ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการทำงานในการรับสอบบัญชี 11 - 15 ปี และผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการทำงานในการรับสอบบัญชีมากกว่า 20 ปีขึ้นไป มีความรู้ความเข้าใจในระดับน้อยที่สุด ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 31 แสดงค่าเฉลี่ยร้อยละและระดับความรู้ความเข้าใจโดยรวมของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามความรู้ความเข้าใจของผู้สอบบัญชีในเขตภาคเหนือ ต่อมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่อง ภาษีเงินได้ และจำนวนลูกจ้างที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปี

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่อง ภาษีเงินได้	ประสบการณ์ในการทำงานในการรับงานสอบบัญชี					เฉลี่ย ร้อยละ	ระดับ ความรู้ ความเข้าใจ
	น้อยกว่า 5 ปี	6 - 10 ปี	11 - 15 ปี	16 - 20 ปี	20 ปี ขึ้นไป		
1.ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขอบเขตและคำนิยาม	68.75	71.57	71.15	80.00	81.82	74.66	มาก
2.ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับฐานภาษี	50.00	48.53	50.68	51.29	55.00	51.10	น้อย
3.ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับรู้สินทรัพย์ และหนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบัน	75.00	58.82	61.54	53.34	72.73	64.29	ปานกลาง
4.ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับรู้สินทรัพย์ และหนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชี	64.29	52.10	58.24	61.90	66.23	60.55	ปานกลาง
5.ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดมูลค่า	58.33	44.12	53.21	40.00	46.97	48.53	น้อยที่สุด
6.ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ การแสดงรายการ และการเปิดเผย ข้อมูล	37.50	51.47	49.04	52.98	47.73	47.74	น้อยที่สุด
รวม	58.98	54.44	57.31	56.59	61.75	57.81	น้อย
ระดับความรู้ความเข้าใจ	น้อย	น้อย	น้อย	น้อย	ปานกลาง	น้อย	

จากตารางที่ 31 พบว่า จำนวนค่าเฉลี่ยร้อยละและระดับความรู้ความเข้าใจโดยรวมของผู้ตอบแบบสอบถามตามความรู้ความเข้าใจของผู้สอบบัญชีในเขตภาคเหนือต่อมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่อง ภาษีเงินได้ จำแนกตามจำนวนลูกค้าที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปี มีความรู้ความเข้าใจในระดับน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 57.81 มีรายละเอียดดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการทำงานในการรับสอบบัญชีน้อยกว่า 5 ปี มีความรู้ความเข้าใจโดยรวมในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 58.98 โดยมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 75.00 รองลงมา มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขอบเขตและคำนิยาม คิดเป็นร้อยละ 68.75 และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับรู้สินทรัพย์ และหนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชี คิดเป็นร้อยละ 64.29

2. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการทำงานในการรับสอบบัญชี 6 - 10 ปี มีความรู้ความเข้าใจโดยรวมในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 54.44 โดยมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขอบเขตและคำนิยามมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 71.57 รองลงมา มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้ของงวด คิดเป็นร้อยละ 58.82 และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับรู้สินทรัพย์ และหนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชี คิดเป็นร้อยละ 52.10

3. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการทำงานในการรับสอบบัญชี 11 - 15 ปี มีความรู้ความเข้าใจโดยรวมในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 57.31 โดยมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขอบเขตและคำนิยามมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 71.15 รองลงมา มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ เกี่ยวกับการรับรู้สินทรัพย์ และหนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบัน คิดเป็นร้อยละ 61.54 และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ เกี่ยวกับการรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชี คิดเป็นร้อยละ 58.24

4. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการทำงานในการรับสอบบัญชี 16 - 20 ปี มีความรู้ความเข้าใจโดยรวมในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 56.59 โดยมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขอบเขตและคำนิยามมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 80.00 รองลงมา มีความรู้ความเข้าใจความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชี คิดเป็นร้อยละ 61.90 และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ เกี่ยวกับการรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบัน คิดเป็นร้อยละ 53.34

5. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์ในการทำงานในการรับสอบบัญชีมากกว่า 20 ปีขึ้นไป มีความรู้ความเข้าใจโดยรวมในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 61.75 โดยมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขอบเขตและคำนิยามมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 81.82 รองลงมา หนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบัน คิดเป็นร้อยละ 72.73 และมีความรู้ความเข้าใจความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับรู้สินทรัพย์และหนี้สิน ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี คิดเป็นร้อยละ 66.23

สรุป ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่อง ภาษีเงินได้ ประสบการณ์ในการทำงานในการรับงานสอบบัญชีในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 57.81 โดยมีความรู้ความเข้าใจด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขอบเขตและคำนิยามในระดับมาก ค่าเฉลี่ยร้อยละ 74.66 รองลงมา มีความรู้ความเข้าใจในเกี่ยวกับการรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบัน และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชี ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยร้อยละ 64.29 และ 60.55 ตามลำดับ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับฐานภาษีในระดับน้อย ค่าเฉลี่ยร้อยละ 51.10 และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดมูลค่า ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูลในระดับน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ยร้อยละ 48.53 และ 47.47 ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 32 สรุปประเด็นความรู้ความเข้าใจต่อมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่องภาษีเงินได้ ที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจสูงสุด 10 อันดับแรก

อันดับ	ความรู้ความเข้าใจ	จำนวน	ร้อยละ	ประเด็น
1	สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี หมายถึง จำนวนภาษีเงินได้ที่กิจการสามารถขอคืนได้ในอนาคต	57	74.03	ขอบเขตและคำนิยาม
2	ผลแตกต่างถาวร หมายถึง ผลต่างที่เกิดขึ้นไม่มีทางกลับมาเท่ากันได้ในอนาคต เช่น รายได้ที่พิสูจน์ผู้รับไม่ได้	56	72.73	ขอบเขตและคำนิยาม
3	มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่อง ภาษีเงินได้มีผลบังคับใช้กับกิจการที่มีส่วนได้เสียสาธารณะเท่านั้น แต่กิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะก็สามารถนำมาถือปฏิบัติได้	56	72.73	ขอบเขตและคำนิยาม
4	ผลแตกต่างชั่วคราว หมายถึง ผลแตกต่างระหว่างมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์และหนี้สินที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงินกับฐานภาษีของสินทรัพย์และหนี้สินนั้น	54	70.13	ขอบเขตและคำนิยาม
5	หนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชี หมายถึง จำนวนภาษีเงินได้ในอนาคตซึ่งเกิดจากผลต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษี	52	67.53	ขอบเขตและคำนิยาม
6	ค่าเสื่อมราคาทางภาษีน้อยกว่าค่าเสื่อมราคาทางบัญชี จะทำให้เกิดผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษี ซึ่งมีผลทำให้เกิดสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	50	64.94	การรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชี
7	มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ถือปฏิบัติกับงบการเงินสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2556 เป็นต้นไป	49	63.64	ขอบเขตและคำนิยาม
8	ฐานภาษีของสินทรัพย์ หมายถึง มูลค่าของสินทรัพย์ที่ยอมให้นำไปหักเป็นค่าใช้จ่ายทางภาษี เมื่อกิจการได้รับประโยชน์จากมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้น	48	62.34	ฐานภาษี
9	กิจการจะรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่ยังไม่ได้รับรู้แล้วได้ตามจำนวนที่มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่าจะมีกำไรทางภาษีในอนาคตที่จะทำให้ได้รับประโยชน์ในอนาคตจากสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	48	62.34	การรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชี
10	กิจการต้องรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีซึ่งเกิดจากผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษีทุกรายการ ยกเว้นกรณีที่เกิดจากการรับรู้ค่าความนิยมนเมื่อเริ่มแรก	46	59.74	การรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชี

ตารางที่ 32 พบว่า ประเด็นความรู้ความเข้าใจที่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจ 10 อันดับแรก เป็นประเด็นเกี่ยวกับขอบเขตและคำนิยาม รองลงมาได้แก่ การรับรู้สินทรัพย์และหนี้สิน ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี และฐานภาษี ตามลำดับ

ตารางที่ 33 สรุปประเด็นความรู้ความเข้าใจต่อมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่องภาษีเงินได้ ที่ผู้ตอบแบบสอบถามไม่มีความรู้ความเข้าใจสูงสุด 10 อันดับแรก

อันดับ	ความรู้ความเข้าใจ	จำนวน	ร้อยละ	ประเด็น
1	กิจการต้องรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีของผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษีทุกรายการ ที่เกี่ยวข้องกับบริษัทใหญ่ ผู้ลงทุน หรือผู้ร่วมค้า สามารถควบคุมระยะเวลาในการกลับรายการของผลแตกต่างชั่วคราวหรือไม่มีการกลับรายการ	22	28.57	การวัดมูลค่า
2	กิจการต้องแสดงรายการสินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันให้แยกจากกัน และสามารถนำรายการทั้งสองมาหักกลบกันได้ ในงบแสดงฐานะทางการเงินเมื่อกิจการมีสิทธิตามกฎหมายที่จะหักกลบและเป็นหน่วยภาษีเดียวกัน	28	36.36	การแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูล
3	ฐานภาษีของรายได้รับล่วงหน้า คือ มูลค่าตามบัญชีหักด้วยจำนวนรายได้ที่ไม่ต้องนำไปเสียภาษีในงวดอนาคต	28	36.36	ฐานภาษี
4	ค่าใช้จ่ายหรือรายได้ภาษีเงินได้ประกอบด้วย รายได้หรือค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ รายการปรับปรุงภาษีเงินได้ของงวดก่อนที่รับรู้ในงวดปัจจุบัน และจำนวนที่เกิดจากการขาดทุนทางภาษี เครดิตภาษี หรือผลต่างชั่วคราวที่ยังไม่ได้บันทึกในงวดก่อน	30	38.96	การแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูล
5	กิจการต้องไม่คิดลดสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี และหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	32	41.56	การวัดมูลค่า
6	กิจการต้องบันทึกผลกระทบทางภาษีเงินได้ที่เกิดจากการตีราคาสินทรัพย์ และการปรับปรุงฐานภาษี ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น	32	41.56	การวัดมูลค่า

ตารางที่ 33 สรุปประเด็นความรู้ความเข้าใจต่อมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่องภาษีเงินได้ ที่ผู้ตอบแบบสอบถามไม่มีความรู้ความเข้าใจสูงสุด 10 อันดับแรก (ต่อ)

อันดับ	ความรู้ความเข้าใจ	จำนวน	ร้อยละ	ประเด็น
7	สาเหตุที่เกิดสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอดักบัญชี เนื่องจากมีรายการที่เกิดผลต่างชั่วคราว คือราคาตามบัญชีของสินทรัพย์ต่ำกว่าฐานภาษี หรือ ราคาตามบัญชีของหนี้สินสูงกว่าฐานภาษี	33	42.86	การวัดมูลค่า
8	กิจการต้องเปิดเผยส่วนประกอบที่สำคัญของค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้หรือรายได้ภาษีเงินได้แยกจากกัน เช่น ค่าใช้จ่ายและ รายการปรับปรุงเงินได้ของงวดปัจจุบัน	33	42.86	การแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูล
9	หากกิจการปรับเพิ่มมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ให้เท่ากับมูลค่ายุติธรรม แต่ฐานภาษีของสินทรัพย์ยังคงมีค่าเท่ากับต้นทุนเดิมในกรณีนี้จะเกิดผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษีขึ้น และต้องบันทึกเป็นหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	34	44.16	การรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอดักบัญชี
10	กิจการต้องรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสำหรับผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษี ทุกรายการที่เกิดขึ้น ก็ต่อเมื่อมีความเป็นไปได้ก่อนข้างแน่นว่า จะมีการกลับรายการของผลแตกต่างชั่วคราวในอนาคตอันใกล้ และจะมีกำไรทางภาษีเพียงพอที่จะนำผลแตกต่างชั่วคราวมาใช้ประโยชน์ได้	36	46.75	การรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอดักบัญชี

ตารางที่ 33 พบว่า ประเด็นความรู้ความเข้าใจที่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่มีความรู้ความเข้าใจ 10 อันดับแรก เป็นประเด็นเกี่ยวกับการวัดมูลค่า และการแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูล รองลงมาได้แก่ การรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอดักบัญชี และฐานภาษี ตามลำดับ

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ

ปัญหาเกี่ยวกับการตรวจสอบกิจการต่อการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่องภาษีเงินได้

ตารางที่ 34 แสดงร้อยละของข้อมูลปัญหาการตรวจสอบกิจการเกี่ยวกับการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่องภาษีเงินได้

ปัญหาเกี่ยวกับการตรวจสอบกิจการเกี่ยวกับการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่องภาษีเงินได้	จำนวน	ร้อยละ
1. ผู้ทำบัญชียังขาดความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่องภาษีเงินได้	52	67.53
2. ผู้ตรวจสอบกิจการยังขาดความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่องภาษีเงินได้	68	88.31
3. เนื้อหาในมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่องภาษีเงินได้ ยากต่อการทำความเข้าใจ	66	85.71
4. เนื้อหาในมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่องภาษีเงินได้ ยากต่อการนำมาปฏิบัติใช้กิจการ NPAEs จึงไม่เลือกปฏิบัติ	53	68.83
5. อื่น ๆ ได้แก่ มาตรฐานการบัญชีดังกล่าวยังไม่มีการสื่อสารสำคัญต่องบการเงิน, กรมสรรพากรยังไม่มีอิทธิพลต่อการเสียภาษี และยังไม่เป็นที่ยอมรับ, เร็วเกินไปในการนำมาตรฐานการฉบับดังกล่าวมาใช้, ไม่มีการจัดอบรม เผยแพร่ให้กว้างขวาง ไม่เป็นที่รู้จัก, ไม่มีความพร้อมในการทำความเข้าใจและการบังคับใช้มาตรฐานดังกล่าว	5	6.49

จากตารางที่ 34 พบว่า ปัญหาการตรวจสอบกิจการเกี่ยวกับการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่องภาษีเงินได้ ได้แก่ ผู้ตรวจสอบกิจการยังขาดความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่องภาษีเงินได้มีปัญหามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 88.31 รองลงมาคือ ปัญหาในเรื่องเนื้อหาในมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่องภาษีเงินได้ ยากต่อการนำมาปฏิบัติใช้กิจการ NPAEs จึงไม่เลือกปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ 68.83 และปัญหาในเรื่องเนื้อหาในมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่องภาษีเงินได้ยากต่อการทำความเข้าใจร้อยละ 85.71 ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาความรู้ความเข้าใจของผู้ประกอบวิชาชีพต่อการปฏิบัติตามมาตรฐาน
การบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่องภาษีเงินได้ พบว่า

1. มาตรฐานฉบับนี้เป็นการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงมาตรฐานขึ้นมาใหม่ และมีเนื้อหาค่อนข้าง
ยาก ซึ่งควรมีการจัดอบรม หรือเผยแพร่ข้อมูลให้มากกว่านี้ (ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 3 ราย)

2. อบรมอย่างต่อเนื่อง และอบรมในเชิงปฏิบัติการมากกว่าบรรยาย (ผู้ตอบแบบสอบถาม
จำนวน 1 ราย)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล ข้อค้นพบ และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่องความรู้ความเข้าใจของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตภาคเหนือต่อมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 12 เรื่องภาษีเงินได้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตภาคเหนือ เรื่องภาษีเงินได้ ตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 โดยศึกษาข้อมูลจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ ได้แก่ มาตรฐานการบัญชี เอกสารวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตภาคเหนือที่ขึ้นทะเบียนเป็นผู้สอบบัญชีกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้ากระทรวงพาณิชย์ เก็บข้อมูลในช่วงระหว่างวันที่ 20 เมษายน พ.ศ.2557 ถึง 31 กรกฎาคม พ.ศ.2557 ซึ่งประชากรที่ศึกษามีจำนวน 144 ราย และได้รับแบบสอบถามคืนมามีจำนวนทั้งสิ้น 77 ราย คิดเป็นร้อยละ 53.47 แล้วนำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามไปทำการประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยสามารถสรุปผลการศึกษาดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. สรุปผลการศึกษา

1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีสัดส่วนเพศหญิงและเพศชายที่ใกล้เคียงกัน ส่วนใหญ่มีช่วงอายุระหว่าง 31 – 40 ปี มีการศึกษาอยู่ในระดับสูงกว่าปริญญาตรี การรับงานตรวจบัญชีเฉลี่ยปีละ 101-150 ราย มีประสบการณ์ในการทำงาน 11 – 15 ปี ซึ่งมีการรับงานเป็นประเภทของลักษณะกิจการที่ได้รับงานตรวจสอบบัญชีทั้ง 2 ประเภท คือ กิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ และกิจการที่มีส่วนได้เสียสาธารณะ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่เคยตรวจสอบกิจการที่มีการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 12 เรื่อง การบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้ และเห็นว่ากิจการ NPAs ไม่เหมาะสมที่จะเลือกปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ ส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามเคยได้เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับมาตรฐานเรื่องภาษีเงินได้ แต่ไม่เห็นด้วยว่าการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้จะสามารถสะท้อนถึงข้อมูลทางการเงินได้ดี

1.2 ผลการวิเคราะห์ความรู้ความเข้าใจของผู้สอบบัญชีในเขตภาคเหนือต่อมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่อง การบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้

1.2.1 การวัดความรู้ความเข้าใจของผู้สอบบัญชีในเขตภาคเหนือต่อมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่อง ภาษีเงินได้

ความรู้ความเข้าใจต่อมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่อง ภาษีเงินได้แบ่งเป็น 6 ประเด็นใหญ่ ประกอบด้วย

- 1) ขอบเขตและคำนิยาม
- 2) ฐานภาษี
- 3) การรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบัน
- 4) รับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอดัดบัญชี
- 5) การวัดมูลค่า
- 6) การแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูล

โดยมีความรู้ความเข้าใจในประเด็นต่างๆ เรียงตามลำดับความเข้าใจ ได้แก่ ประเด็นเกี่ยวกับขอบเขตและคำนิยามในระดับมาก รองลงมา มีความรู้ความเข้าใจในเกี่ยวกับการรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอดัดบัญชีในระดับปานกลาง มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับฐานภาษี การรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันในระดับน้อย และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดมูลค่า รวมถึงการแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูลในระดับน้อยที่สุด

สรุปแล้วผู้สอบบัญชีในเขตภาคเหนือมีระดับความรู้ความเข้าใจเฉลี่ยต่อมาตรฐานฉบับที่ 12 เรื่อง ภาษีเงินได้ อยู่ในระดับน้อย โดยผู้สอบบัญชีในเขตภาคเหนือที่มีความรู้ความเข้าใจในระดับมากที่สุด มีจำนวน ร้อยละ 24.24 ความรู้ความเข้าใจในระดับมาก มีจำนวนร้อยละ 8.44 ความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลาง มีจำนวนร้อยละ 7.14 ความรู้ความเข้าใจในระดับน้อย มีจำนวนร้อยละ 35.29 และความรู้ความเข้าใจในระดับน้อยที่สุด มีจำนวนร้อยละ 24.89

1.2.2 การเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจของผู้สอบบัญชีในเขตภาคเหนือต่อมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่อง ภาษีเงินได้ จำแนกตามลูกค้ำที่รับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปี

ความรู้ความเข้าใจของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามขนาดจำนวนลูกค้าเฉลี่ยต่อปี พบว่า ผู้ที่มีขนาดลูกค้ามากกว่า 150 รายขึ้นไป มีความรู้ความเข้าใจต่อมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ในระดับปานกลาง ในขณะที่ผู้ตอบแบบสอบถามที่รับงานตรวจสอบบัญชีไม่เกิน 150 ราย มีความรู้ความเข้าใจในระดับน้อย ซึ่งส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขอบเขตและคำนิยามในระดับมาก รองลงมา มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันในระดับปานกลาง และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชี มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับฐานภาษีในระดับน้อย ตามลำดับ

1.2.3 การเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจของผู้สอบบัญชีในเขตภาคเหนือต่อมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่อง ภาษีเงินได้ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานในการรับสอบบัญชี

ความรู้ความเข้าใจของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประสบการณ์ในการตรวจสอบบัญชี พบว่า ผู้ที่มีประสบการณ์ 20 ปีขึ้นไป มีความรู้ความเข้าใจต่อมาตรฐานการบัญชีในระดับปานกลาง ในขณะที่ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 20 ปี มีความรู้ความเข้าใจในระดับน้อย ซึ่งส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขอบเขตและคำนิยามในระดับมาก รองลงมา มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบัน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชีในระดับปานกลาง และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับฐานภาษีในระดับน้อย ตามลำดับ

2. อภิปรายผล

2.1 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่อง ภาษีเงินได้ อยู่ในระดับน้อย เนื่องจากผู้สอบบัญชีในเขตภาคเหนือส่วนใหญ่ไม่ได้ตรวจสอบกิจการที่มีส่วนได้เสียสาธารณะ แม้มาตรฐานการบัญชีสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะกำหนดให้สามารถปฏิบัติตามตามมาตรฐาน เรื่องภาษีเงินได้ แต่พบว่ายังไม่มีการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี เรื่องภาษีเงินได้ ซึ่งแตกต่างกับผลการศึกษาของ ประภัศร แสงสีทอง (2551) ในประเด็นความรู้และความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีต่อมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 56 เรื่องการบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้ ผลการศึกษาพบว่าผู้ทำบัญชีส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับการบัญชีภาษีเงินได้อยู่ในระดับปานกลาง แต่

การศึกษาของประภัสสร แสงสีทอง นั้น ศึกษาความรู้ความเข้าใจเฉพาะผู้ทำบัญชีของบริษัทที่ไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ไม่ได้ระบุเฉพาะในเขตภาคเหนือ

2.2 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่องภาษีเงินได้ อยู่ในระดับน้อย โดยผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นกลุ่มตัวอย่างจากผู้สอบบัญชีในเขต 8 จังหวัดภาคเหนือ และเห็นว่าทั้งผู้ทำบัญชีและผู้สอบบัญชียังขาดความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ อีกทั้งเนื้อหายากต่อการทำความเข้าใจ และ ยากต่อการนำมาใช้ปฏิบัติกับกิจการ NPAEs จึงไม่เลือกปฏิบัติตามข้อกำหนดตามมาตรฐานการบัญชี เรื่องภาษีเงินได้ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สุวัฒน์ มณีคนกสกุล (2553) ที่ศึกษาเรื่องการนำมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 12 เรื่องภาษีเงินได้มาปฏิบัติ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นกลุ่มตัวอย่างจากผู้จัดการฝ่ายบัญชีของบริษัทตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่ต้องนำมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้มาปฏิบัติใช้ โดยพบว่ามาตรฐานการบัญชีมีความละเอียดค่อนข้างมากและซับซ้อนทำให้ยากต่อการทำความเข้าใจซึ่งเป็นอุปสรรคที่สำคัญมากที่สุดต่อการนำมาใช้

2.3 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่องภาษีเงินได้ ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานสอบบัญชี พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีประสบการณ์ในการรับสอบบัญชี มากกว่า 20 ปีขึ้นไป มีความรู้ความเข้าใจระดับปานกลาง ซึ่งมากกว่ากลุ่มอื่นๆ แต่ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ ทศนีย์ นันตะภาพ (2556) ที่ศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 16 (ปรับปรุง 2552) เรื่องที่ดิน อาคาร และ อุปกรณ์ของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบริการรับทำบัญชีในจังหวัดเชียงใหม่ จำแนกตามระยะเวลาในการดำเนินงานของสำนักงานบัญชี พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระยะเวลาในการดำเนินงานของสำนักงานบัญชี 5 – 10 ปี มีความรู้ความเข้าใจมากกว่ากลุ่มอื่นๆ

3. ข้อค้นพบ

จากการวิเคราะห์ผลข้อมูลความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่องภาษีเงินได้ ของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตภาคเหนือ ผู้ศึกษามีข้อค้นพบดังนี้

3.1 ผู้สอบบัญชีในเขตภาคเหนือมีความรู้ความเข้าใจต่อมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 12 เรื่องภาษีเงินได้ในระดับน้อยโดยมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขอบเขตและคำนิยามในระดับมาก รองลงมา มีความรู้ความเข้าใจในเกี่ยวกับการรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชี ในระดับปานกลาง มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับฐานภาษี การรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันในระดับน้อย และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดมูลค่า รวมถึงการแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูล ในระดับน้อยที่สุด

3.2 ประเด็นที่ผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่มีความรู้ความเข้าใจ 10 อันดับแรก ส่วนใหญ่เป็นประเด็นในรายละเอียดเกี่ยวกับการวัดมูลค่าและการแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูลมากที่สุด ในขณะที่ประเด็นที่ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความรู้ความเข้าใจ 10 อันดับแรก ส่วนใหญ่เป็นประเด็นในรายละเอียดเกี่ยวกับขอบเขตและคำนิยามมากที่สุด

3.3 ความรู้ความเข้าใจของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามขนาดจำนวนลูกค้านเฉลี่ยต่อปี พบว่า ผู้ที่มีขนาดลูกค้ามากกว่า 150 รายขึ้นไป มีความรู้ความเข้าใจต่อมาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ในระดับปานกลาง ในขณะที่ผู้ตอบแบบสอบถามที่รับงานตรวจสอบบัญชีไม่เกิน 150 ราย มีความรู้ความเข้าใจในระดับน้อย

3.4 ความรู้ความเข้าใจของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประสบการณ์ในการตรวจสอบบัญชี พบว่า ผู้ที่มีประสบการณ์ 20 ปีขึ้นไป มีความรู้ความเข้าใจต่อมาตรฐานการบัญชีในระดับปานกลาง ในขณะที่ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 20 ปี มีความรู้ความเข้าใจในระดับน้อย

4. ข้อเสนอแนะ

4.1 สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ควรมีการสนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตภาคเหนือมีความรู้ในมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 12 เรื่องภาษีเงินได้มากยิ่งขึ้น โดยสภาวิชาชีพและสถาบันการศึกษาต่างๆควรให้ความสำคัญการให้ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 12 เรื่องภาษีเงินได้ สนับสนุนการอบรมโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายให้ผู้ปฏิบัติได้เข้าใจในเนื้อหาอิกระยะเวลาหนึ่ง เพื่อลดการสับสน และการปฏิบัติที่ผิดพลาด ควรเผยแพร่ข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต ประชาสัมพันธ์ตามสถานศึกษาต่างๆให้มากขึ้น

4.2 ผู้สอบบัญชี ควรมีการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีให้มากยิ่งขึ้น เพื่อเป็นการสร้างความมั่นใจให้กับลูกค้าที่มาใช้บริการ ซึ่งลูกค้าที่ใช้บริการต้องการให้ ผู้สอบบัญชีตรวจสอบงบการเงินที่ถูกต้อง และเป็นไปตามมาตรฐานการบัญชี โดยเฉพาะประเด็นการแสดงรายการ และการเปิดเผยข้อมูล รวมถึงการวัดมูลค่า เพราะผลจากการศึกษาครั้งนี้พบว่าผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตภาคเหนือมีความรู้อยู่ในระดับที่น้อยที่สุด ซึ่งควรจะเน้นในประเด็นเกี่ยวกับการวัดมูลค่าและการแสดงรายการ และการเปิดเผยข้อมูลให้มากขึ้น เนื่องจากส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามไม่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องนี้มากที่สุด

4.3 สำหรับการวิจัยครั้งต่อไปควรขยายกลุ่มตัวอย่างไปยังพื้นที่จังหวัดอื่น เช่น ในเขตภาคอื่นๆ เป็นต้น เพื่อทราบถึงความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานนี้อาจแตกต่างกันไป จากผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตภาคเหนือ

The logo of Chiang Mai University is a circular emblem. In the center is a detailed illustration of an elephant standing and facing left. Above the elephant is a traditional Thai umbrella (parasol) with multiple tiers. The entire emblem is surrounded by a circular border containing the university's name in Thai script at the top and 'CHIANG MAI UNIVERSITY 1964' in English at the bottom. There are decorative floral motifs on either side of the elephant.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

เอกสารอ้างอิง

กรมพัฒนาธุรกิจการค้ากระทรวงพาณิชย์. 2555. “รายชื่อผู้สอบบัญชี.” [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา <http://www.dbd.go.th/> (26 กันยายน 2556)

กรมสรรพากร. “ภาษีเงินได้นิติบุคคล.” [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา <http://www.rd.go.th/publish/829.0.html> (18 มิถุนายน 2557).

กัลยา วาณิชย์บัญชา. 2548. สถิติสำหรับงานวิจัย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทัศนีย์ นันตะภาพ. (2556). ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 16 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ของผู้ทำบัญชีในสำนักงานบริการรับทำบัญชีในจังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระบัญชีมหาบัณฑิต, คณะบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

บุญธรรม กิจปรีดาวิสุทธิ. (2542). เทคนิคการสร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 5. ภาควิชาศึกษาศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล: บีแอนด์บีพับลิชชิง.

ประภัสสร แสงสีทอง. (2551). ความรู้และความคิดเห็นที่มีต่อมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 56 เฉพาะบริษัทมหาชนที่ไม่ได้จดทะเบียนกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต, คณะบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ยุพดี ศิริวรรณ. 2550. การบัญชีภาษีอากร. นนทบุรี: จำปาทอง พรินติ้ง.

วรศักดิ์ ทุมมานนท์. 2548. การบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: ธรรมนิติ เพรส.

สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์. “มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่องภาษีเงินได้.” [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา http://www.fap.or.th/files/st_accounting/TAS12.pdf (18 มกราคม 2557).

สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์. “ร่างมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 56 เรื่องภาษีเงินได้.” http://www.pattanakit.net/images/column_1260659876/draft_acc_standard_56.pdf (11 มกราคม 2557).

สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์. “รายชื่อผู้สอบบัญชี.” [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา <http://www.fap.or.th/> (18 กันยายน 2557).

สุวัฒน์ มณีกนกสกุล. (2553). การนำมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 12 เรื่องภาษีเงินได้ มาใช้ปฏิบัติ. วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต, คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

อริศรา กำจัดภัย. (2554). ได้ศึกษาถึงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาษีเงินได้รูดตัดบัญชีและกำไรสุทธิบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์. การค้นคว้าแบบอิสระบัญชีมหาบัณฑิต, คณะบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

อักษร สวัสดิ์. (2542, 26) “กระบวนการเรียนรู้.” [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา www.slideshare.net/thai2104/1-13354771 (25 มกราคม 2557)

Yamane, Taro. (1976). *Statistics; An Introductory Analysis*. New York: Harper and Row.

ภาคผนวก
แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

แบบสอบถาม

เรื่อง ความรู้ความเข้าใจของผู้สอบบัญชีในเขตภาคเหนือต่อมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12
เรื่อง การบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้

คำชี้แจง

แบบสอบถามชุดนี้ จัดทำขึ้นเพื่อรวบรวมข้อมูลประกอบการทำการศึกษาแบบอิสระ ของ น.ส.จาริยา ไชยา รหัสนักศึกษา 551532114 หลักสูตรปริญญาโท สาขาการบัญชี ภาควิชาบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนี้ผู้ศึกษาจะนำไปรวบรวม วิเคราะห์และสรุปผล ซึ่งจะเป็นประโยชน์ ทางด้านวิชาการเท่านั้น และขอรับรองว่าข้อมูลที่ท่านกรุณาให้มานั้นจะไม่ก่อให้เกิดผลกระทบ ต่อตัวท่านและงานในหน้าที่แต่ประการใด

ผู้ศึกษาจึงใคร่ขอความกรุณาท่านสละเวลาตอบแบบสอบถาม และขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบคำถามเป็นอย่างดี

แบบสอบถามฉบับนี้มี 3 ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่อง การบัญชีภาษีเงินได้

ส่วนที่ 3 ให้แสดงความคิดเห็น ปัญหา และข้อเสนอแนะต่อมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่อง การบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต)

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย X ลงใน ( ) ตามข้อความที่เป็นจริง

1. เพศ

- ( ) 1. ชาย ( ) 2. หญิง

2. อายุ

- ( ) 1. น้อยกว่าหรือเท่ากับ 30 ( ) 2. 31 - 40 ปี
( ) 3. 41 - 50 ปี ( ) 4. มากกว่า 50 ปี

3. ระดับการศึกษา

- ( ) 1. ต่ำกว่าปริญญาตรี ( ) 2. ปริญญาตรี
( ) 3. สูงกว่าปริญญาตรี

4. จำนวนลูกค้าที่ท่านรับตรวจสอบบัญชีเฉลี่ยต่อปี

- ( ) 1. ไม่ได้รับงานตรวจสอบบัญชี ( ) 2. น้อยกว่า 50 ราย
( ) 3. 51 – 100 ราย ( ) 4. 101 – 150 ราย
( ) 5. 151 – 200 ราย ( ) 6. มากกว่า 200 ราย

5. ประสบการณ์ในการทำงานในการรับสอบบัญชี

- ( ) 1. ไม่มี ( ) 2. น้อยกว่า 5 ปี
( ) 3. 6 – 10 ปี ( ) 4. 11 – 15 ปี
( ) 5. 16 – 20 ปี ( ) 6. มากกว่า 20 ปีขึ้นไป

6. ลักษณะกิจการที่ท่านได้รับงานตรวจสอบบัญชี

- ( ) กิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ (NPAEs)
( ) กิจการที่มีส่วนได้เสียสาธารณะ (PAEs)
( ) มีทั้ง 2 ประเภท

7. ท่านเคยตรวจสอบบัญชีกิจการที่มีการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่อง การบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้

- ( ) ไม่เคย ( ) เคย

8. ท่านคิดว่ากิจการ NPAEs เหมาะสมที่จะเลือกถือปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่อง การบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้

- ( ) เหมาะสม
( ) ไม่เหมาะสม

9. ท่านเคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่องการบัญชี เกี่ยวกับภาษีเงินได้

- ( ) 1. เคย ( ) 2. ไม่เคย

10. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีเรื่องภาษีเงินได้ จะสามารถสะท้อนถึงข้อมูลทางการเงินได้ดียิ่งขึ้น

- ( ) เห็นด้วย ( ) ไม่เห็นด้วย ( ) ไม่แน่ใจ

ส่วนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตใจจังหวัดเชียงใหม่เกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีภาษีเงินได้
คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย X ลงในช่องคำตอบว่า ถูก หรือ ผิด ตามความเข้าใจของท่าน (โดยผู้ตอบ
แบบสอบถามไม่ต้องพยายามหาคำตอบที่ถูกต้องโดยวิธีต่างๆ เช่น การเปิดหนังสือ หรือถามจากผู้อื่น เพราะจะทำให้ผลการศึกษาบิดเบือน)

1. ขอบเขตและคำนิยาม		ถูก	ผิด
1.1	มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่องภาษีเงินได้มีผลบังคับใช้กับ กิจการที่มีส่วนได้เสีย สาธารณะเท่านั้น ส่วนกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะไม่สามารถนำมาถือปฏิบัติได้		
1.2	มาตรฐานการบัญชีฉบับนี้ ถือปฏิบัติกับงบการเงินสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2556 เป็นต้นไป		
1.3	หนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชี หมายถึง จำนวนภาษีเงินได้ในอนาคตซึ่งเกิดจากผลต่างชั่วคราว ที่ต้องเสียภาษี		
1.4	สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี หมายถึง จำนวนภาษีเงินได้ที่กิจการสามารถขอกินได้ใน อนาคต		
1.5	ผลแตกต่างชั่วคราว หมายถึง ผลแตกต่างระหว่างมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์และหนี้สินที่ แสดงในงบแสดงฐานะการเงินกับฐานภาษีของสินทรัพย์และหนี้สินนั้น		
1.6	ผลแตกต่างถาวร หมายถึง ผลต่างที่เกิดขึ้น ไม่มีทางกลับมาเท่ากันได้ในอนาคต เช่น รายได้ที่ พิสูจน์ผู้รับไม่ได้		
2. ฐานภาษี		ถูก	ผิด
2.1	ฐานภาษีของสินทรัพย์ หมายถึง มูลค่าของสินทรัพย์ที่ยอมให้นำไปหักเป็นค่าใช้จ่ายทางภาษี เมื่อกิจการได้รับประโยชน์จากมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้น		
2.2	เครื่องจักรราคาทุน 100 บาท หักค่าเสื่อมราคาตามภาษีแล้วจากงวดก่อน ๆ ถึงงวดปัจจุบันเป็น จำนวน 30 บาท มีต้นทุนคงเหลือ 70 บาท ซึ่งจะหักในรอบบัญชีต่อไปในรูปของค่าเสื่อม ราคา ดังนั้นฐานภาษีของเครื่องจักรคือ 100 บาท		
2.3	ฐานภาษีของรายได้รับล่วงหน้า คือ มูลค่าตามบัญชีหักด้วยจำนวนรายได้ที่ต้องนำไปเสียภาษี ในงวดอนาคต		
2.4	เจ้าหนี้เงินกู้ยืมมีมูลค่าตามบัญชี 100 บาท การจ่ายคืนเงินกู้ไม่มีผลกระทบทางภาษี ดังนั้น ฐาน ภาษีของเงินกู้ยืมดังกล่าวจึงเท่ากับ 100 บาท		
3. การรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบัน		ถูก	ผิด
3.1	ภาษีเงินได้สำหรับงวดปัจจุบันและงวดที่ผ่านมาที่ยังไม่ได้จ่ายชำระต้องรับรู้เป็นหนี้สิน แต่ หากจำนวนภาษีที่ได้ชำระไปแล้วในงวดปัจจุบันและงวดที่ผ่านมามากกว่าภาษีที่ต้องชำระ สำหรับงวดนั้นๆ ให้รับรู้ส่วนเกินนั้นเป็นหนี้สิน		

3.2	เมื่อกิจการนำขาดทุนทางภาษีไปใช้เพื่อลดภาษีเงินได้ปัจจุบันของงวดก่อน กิจการไม่ควรรับรู้ดังกล่าวเป็นสินทรัพย์ในงวดที่ขาดทุนทางภาษีนั้นเกิดขึ้น		
4. การรับรู้สินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชี		ถูก	ผิด
4.1	กิจการต้องรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีซึ่งเกิดจากผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษีทุกรายการ ยกเว้นกรณีที่เกิดจากการรับรู้ค่าความนิยมเมื่อเริ่มแรก		
4.2	มูลคมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์สูงกว่ามูลค่าสินทรัพย์ที่สามารถนำไปหักในการคำนวณภาษีผลแตกต่างนี้ถือเป็นผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษี		
4.3	ค่าเสื่อมราคาทางภาษีน้อยกว่า ค่าเสื่อมราคาทางบัญชี จะทำให้เกิดผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษี ซึ่งมีผลทำให้เกิดสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี		
4.4	ผลแตกต่างชั่วคราวเกิดขึ้นเมื่อกิจการต้องนำรายได้หรือค่าใช้จ่ายไปรวมคำนวณกำไรทางบัญชีในงวดหนึ่ง ในขณะที่ต้องนำจำนวนดังกล่าวไปรวมคำนวณกำไรทางภาษีในอีกงวดหนึ่ง เป็นผลทำให้เกิดสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี		
4.5	หากกิจการปรับเพิ่มมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ใหม่เท่ากับมูลค่ายุติธรรม แต่ฐานภาษีของสินทรัพย์ยังคงมีค่าเท่ากับต้นทุนเดิมในกรณีนี้จะเกิดผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษีขึ้นและต้องบันทึกเป็น สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี		
4.6	กิจการจะรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่ยังไม่ได้รับรู้นั้น ได้ตามจำนวนที่มีความเป็นไปได้ก่อนข้างแน่ว่าจะมีกำไรทางภาษีในอนาคตที่จะทำให้ได้รับประโยชน์ในอนาคตจากสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี		
4.7	กิจการต้องรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสำหรับผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษี ทุกรายการที่เกิดขึ้น ก็ต่อเมื่อมีความเป็นไปได้ก่อนข้างแน่ว่า จะมีการกลับรายการของผลแตกต่างชั่วคราวในอดีต และจะมีกำไรทางภาษีเพียงพอที่จะนำผลแตกต่างชั่วคราวมาใช้ประโยชน์ได้		
5. การวัดมูลค่า		ถูก	ผิด
5.1	กิจการต้องวัดมูลค่าสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีโดยใช้อัตราภาษีสำหรับงวดที่กิจการคาดว่าจะได้รับประโยชน์จากสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี		
5.2	กิจการต้องคิดลดสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี และหนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี		
5.3	กิจการต้องรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีของผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษีทุกรายการยกเว้น บริษัทใหญ่ ผู้ลงทุนหรือผู้ร่วมค้า สามารถควบคุมระยะเวลาในการกลับรายการของผลแตกต่างชั่วคราว หรือไม่มีการกลับรายการ		
5.4	กิจการต้องบันทึกผลกระทบทางภาษีเงินได้ที่เกิดจากการตีราคาสินทรัพย์ และการปรับปรุงฐานภาษีในกำไรขาดทุน		
5.5	สาเหตุที่เกิดสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอตัดบัญชี เนื่องจากมีรายการที่เกิดผลต่างชั่วคราว ระหว่างการรับรู้รายได้ทางภาษี หัก ค่าใช้จ่ายทางภาษี เท่านั้น		

5.6	การรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้หรือการตัดบัญชีเกิดจากราคาตามบัญชีของสินทรัพย์ต่ำกว่าฐานภาษีหรือราคาตามบัญชีของหนี้สินสูงกว่าฐานภาษี		
6. การแสดงรายการ และการเปิดเผยข้อมูล		ถูก	ผิด
6.1	กิจการต้องแสดงรายการรายได้ หรือ ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ ที่เกี่ยวข้องกับกำไรหรือขาดทุนไว้ในงบกำไรขาดทุน		
6.2	กิจการต้องแสดงรายการสินทรัพย์และหนี้สินภาษีเงินได้ของงวดปัจจุบันให้แยกจากกัน และสามารถนำรายการทั้งสองมาหักกลบกันได้ ในงบแสดงฐานะทางการเงินเมื่อกิจการมีสิทธิตามกฎหมายที่จะหักลบและเป็นหน่วยภาษีเดียวกัน		
6.3	กิจการต้องเปิดเผยส่วนประกอบที่สำคัญของค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้หรือรายได้ภาษีเงินได้ เช่น ค่าใช้จ่าย และ รายการปรับปรุงเงินได้ของงวดปัจจุบัน รวมไว้ในส่วนเดียวกัน		
6.4	ค่าใช้จ่ายหรือรายได้ภาษีเงินได้ประกอบด้วย รายได้หรือค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ รายการปรับปรุงภาษีเงินได้ของงวดก่อนที่รับรู้ในงวดปัจจุบัน และจำนวนที่เกิดจากการขาดทุนทางภาษี เครดิตภาษี หรือผลต่างชั่วคราวที่ยังไม่ได้บันทึกในงวดก่อน		

ส่วนที่ 3 ให้แสดงความคิดเห็น ปัญหา และข้อเสนอแนะ

1. ปัญหาเกี่ยวกับการตรวจสอบกิจการเกี่ยวกับการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่องภาษีเงินได้ (สามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ผู้ทำบัญชียังขาดความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่องภาษีเงินได้
- ผู้ตรวจสอบกิจการยังขาดความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่องภาษีเงินได้
- เนื้อหาในมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่องภาษีเงินได้ ยากต่อการทำความเข้าใจ
- เนื้อหาในมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 12 เรื่องภาษีเงินได้ ยากต่อการนำมาปฏิบัติใช้ กิจการ NPAEs จึงไม่เลือกปฏิบัติ
- อื่นๆ โปรดระบุ.....

.....
 Copyright © by Chiang Mai University
 All rights reserved
 .....

2. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาความรู้ความเข้าใจของผู้ประกอบวิชาชีพต่อการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 12 เรื่องภาษีเงินได้.....

.....
 .....

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ - นามสกุล	นางสาวจริยา ไชยา
วันเดือนที่เกิด	วันที่ 9 เดือน มกราคม พ.ศ. 2532
สถานที่เกิด	จังหวัดลำปาง
ประวัติการศึกษา	ปีการศึกษา 2556 บัญชีบัณฑิต มหาวิทยาลัยแม่โจ้
ประสบการณ์	ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจภาค 5 จำกัด

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved